ÖDEMARKENS HEMLIGHET

ÄVENTYR UNDER EN UPPTÄCKTSFÄRD

I AUSTRALIEN

SKILDRADE AV

ERNEST FAVENC

FRÅN ENGELSKAN AV **RICHARD MELANDER**

*

STOCKHOLM
C. E. FRITZES BOKFÖRLAGS AKTIEBOLAG
1918

Förord till den elektroniska utgåvan

Fotograferad med en Minolta Z1 av Joakim under 2005

FÖRETAL.

På samma gång det inre av Australiens kontinent har ovanligt litet av romantiska element att bjuda på, ha dessa trakter under nära två tredjedels århundrade förmått utöva en alldeles särskilt stark dragningskraft på män av äventyrslysten läggning.

Axley, Sturt, Mitchell, Kennedy och Stuart äro odödliga namn i raden av australiska upptäcktsresande, men Ludwig Leichhardts hemlighetsfulla öde har städse mer än någon annans varit föremål för romantiska utläggningar.

I april 1848 lämnade han Macphersons station vid Cogoonfloden i södra delen av nuvarande kolonien Queensland. Hans avsikt var att om möjligt genom den då outforskade delen av kontinenten nå fram till Perth, den förnämsta staden i västra delen av Australien och belägen vid landets västra kust.

Allt sedan dess har ingen ledtråd kunnat finnas till förklaring av expeditionens försvinnande. Åtskilliga nya expeditioner hava förgäves blivit utsända för att uppsöka de saknade, och många falska meddelanden rörande påträffade spår efter sällskapet hava vid olika tillfällen influtit. Icke ens den snabbt fortgående koloniseringen och därmed sammanhängande jämförelsevis fullständiga kännedom om det inre av landet ha förmått sprida något ljus över gåtan. Det är detta djupa mysterium i fråga om australiensisk forskning som jag lagt till grund för min berättelse.

Den uppfattning jag här framlägger rörande vilken väg Leichhardt och hans expedition sannolikt följt, är just den, som självmant erbjuder sig för flertalet erfarna kolonister. Tvingad att vända om, när den kommit in i det torra landet väster om Diamantinafloden, har forskningsexpeditionen sannolikt följt nämnda flod uppåt och fortsatt över vattendelaren, till dess den nått källorna av en annan flod, som rinner i nordlig riktning till Carpentariaviken, eller

samma väg som senare tagits av de förolyckadw Burke och Wills. Leichhardt har därefter utan svårighet kunnat slå in på samma väg, som han följde under sin första expedition till Port Essington, den enda som avlopp lyckligt och som även grundlade hans rykte som forskningsresande. Nu antydda kurs borde ha fört honom runt vikens bukt till Roperfloden, där han torde ha lämnat sitt gamla spår och följt Roper eller någon biflod till denna upp till källorna för att sedan slå in i sydvästlig riktning mot den sparsamt vattnade ödemarken i landets inre. Denna uppfattning har fått stöd i den omständigheten, att man utefter eller i närheten av nu antydda väg påträffat träd, märkta med någonting liknande bokstaven L, och A. C. Gregory, ledare av en undsättningsexpedition, har i en floddal, av honom benämnd Elsie och utmynnande i Roperfloden, påträffat stommen till en liten hydda, synbarligen uppförd av vita män.

En annan outredd gåta, som jag i berättelsen vidrör, pekar hän på möjligheten av att Australien tidigt varit befolkat av en gammal och i viss mån civiliserad människoras. År 1838 fann dåvarande löjtnanten, numera sir Georg Grey, under en expedition i nordöstra Australien några egendomliga målningar i en grotta vid Glenelgfloden, vilka påtagligen icke anbragts av då levande infödingar. Han beskriver den förnämsta målningen sålunda: »En manlig gestalt, tio fot och sex tum hög, iförd en röd dräkt, som nådde från halsen ända ned till fötterna». På huvudet bar han en virad krans eller turban, å vilken syntes några bokstäver, bildande liksom ett namn. Grey yttrar: »Jag kände mig verkligen underlig till mods, då jag plötsligt upptäckte det jättelika huvudet och övre delen av en kropp, som tycktes luta sig framåt och bistert stirra ned på mig». Men fastän såväl dräkten som övriga detaljer hos figuren tydligt visa, att en sådan målning icke kunde vara ett verk av Australiens vildar, har platsen, egendomligt nog, icke därefter undersökts. Jag har tagit mig friheten att förlägga dessa grottmålningar från nordvästra kusten till landets inre ävensom att giva andra namn åt några medlemmar av Leichhardts expedition. Beskrivningen på landskapets fysiska drag är troget utförd efter personliga iakttagelser.

Ernest Favenc.

*

FÖRSTA KAPITLET.

UPPBROTT FÖR FÄRDEN TILL »DET BRINNANDE BERGET.» — SANDÖKNAR OCH DJUNGEL.

Det är i början av november — södra hemisfärens november, icke nordens dimmiga, kalla månad med samma namn — november i Centralaustralien, där solen höjer sig glödande röd i en orörlig morgonluft för att om aftonen sjunka i en lika upphettad disa, som hänger runtom den obrutna horisonten.

Det har just varit en dag att dåsa bort i skuggan, därest sådan funnes, och drömma om höga isberg. Den kortvariga skymningen tätnar hastigt till mörk natt utan måne. Dock knappast fullständigt mörker, ty söderns praktfulla konstellationer och den strålande aftonstjärnan i väster lämna tillräckligt ljus att lysa upp sceneriet.

På verandan till en primitiv hydda — lerväggar med tak av galvaniserad plåt — sitta tre män och röka lättjefullt sina aftonpipor efter intagandet av dagens sista mål. Platsen är långt uppe i norra delen av Sydaustralien, närmare bestämt vid den gränslinje, som skiljer nämnda koloni från dess biland, känt under benämningen Norra territoriet. Hyddan är huvudbyggningen å en boskapsstation, där, liksom å de flesta avsides liggande stationer, anordningarna äro av mycket enkel beskaffenhet. De tre männenpå verandan äro: stationens ägare, vidare en ung släkting, som vistas hos honom i avsikt att förvärva den populära egenskapen »kolonisterfarenhet», samt

slutligen en vän och granne från en boskapsstation i trakten intill.

»Nå, Brown,» säger plötsligt Morton, värden på stället, en solbränd, seg liten figur, »vad skulle ni säga om en tur till det brinnande berget?»

»Tack!» grymtar Brown, en gestalt av helt andra dimensioner, där han sträcker ut sig till en längd av fulla sex fot och några tum. »Tycker ni inte, att det är tillräckligt hett som det är, utan ni skall även leta rätt på brinnande berg?»

»Vi ha inte mycket att göra under de närmaste två eller tre månaderna, och jag har fått i mitt huvud, att jag skall ha reda på hur mycket sanning det kan ligga i den där historien, som är i svang bland svartingarna.»

»Jag har aldrig kunnat finna vare sig in eller ut på tramset»

»Inte jag heller», sade Morton, »men fastän varenda en av dem talar om ett brinnande berg, är jag av annan mening. Jag har mycket tålmodigt utfrågat dem och kan inte komma längre än att det måste vara fråga om en stor eld, som ständigt brinner på samma ställe, men när jag talar om ett berg, svara de nej. Ingen av dem har någonsin varit på platsen; de ha allesamman historien i andra hand och tyckas nästan vara rädda för att tala om saken.»

»Och så använda de vanligtvis samma ord för klippor, stenar och berg».

»Alldeles riktigt. Och härvidlag tror jag, att de mena klippor.»

»Vad har er pojke, Billy Button, att förmäla om saken?»

»Billy kommer från en stam, som håller till nära

hundra milÖverallt i arbetet engelska mil. härifrån. Han har hört historien, men har aldrig sammanträffat med några svarta, som varit på platsen.»

»Låt oss tänka efter. Stället antages ligga ungefär nord till väst härifrån. Hur långt i den riktningen har ni varit, Morton?»

»Ungfefär femtio mil. Överallt endast djungel och sandfält. De svarta ta sig emellertid fram genom landet vid någon viss tid på året, och jag tror att det är just denna tiden. Åtskilliga åskväder ha helt nyligen gått över trakten.»

»Nåväl, jag är med om förslaget; om man blir litet svedd, gör ingenting till saken. Ni torde ha behållit några kameler kvar, sedan foran var här sista gången.»

»Tänk inte på dem! Hästar torde vara lätthandterligare; vi ha åskväder så gott som varje dag.»

»Och komma att få samma väder, tills vi ge oss åstad, då det blir slut med ens», svarade Brown.

»Nå, hur många bli vi?»

»Vi två och — vad säger ni, Charlie? Är ni angelägen att få utmärka er?»

»Jag hoppas verkligen, att ni inte tänkt lämna mig hemma», svarade Mortons unga kusin i sårad ton.

»Klart då. Billy Button blir fjärde man, och därmed nog. I morgon hämta vi hästarna och göra oss i ordning till uppbrott dagen därpå.»

»Hur länge bli vi borta?» frågade Charlie, som på sina skuldror skulle bära det omätligt tunga ansvaret att omhänderhava provianteringen.

»Vet inte. Vad anser ni, Brown? Sex veckor? Två månader?»

»Vi böra säkerligen hinna få reda på något under den tiden, vore det så endast kvarlevorna av Leichhardt.»

»Beräkna tre månaders proviant för fyra personer, Charlie! Jag lider inte att gå hungrig. Vi slaktade häromdagen, och köttet är just lagom att använda.»

På en boskapsstation i vildmarken, där man så ofta måste kampera under bar himmel, äro förberedelserna för en

utflykt av ifrågavarande slag snart undanstökade, och på tredje dagens morgon var också allt klart. Brown hade skickat efter sina egna hästar, och antalet djur i kavalkaden blev fjorton inalles, två ridhästar pr man, fyra packhästar för provianten samt två för forslandet av vattensäckar av tyg, nödiga filtar, tält m. m. In i sista minuten sökte de svarta på stationen avråda Billy från att följa med genom att föreställa honom vilka förfärliga öden han ginge till mötes vid det allmänt fruktade brinnande berget, men Billy förklarade stolt, att han inte hyste någon fruktan, och Mortons erbjudande åt honom att stanna hemma avböjde han föraktfullt.

De första trettio milen av färden ledde genom kända trakter, och läger slogs första natten vid en vattenhåla, som kort förut fyllts genom åskregnen. Framför dem utbredde sig nu en ödemark av sandåsar och djungel, i vilken Morton vid något tillfälle inträngt bortåt tjugu mil. Med fyllda vattensäckar och beslutna att icke utan strid vika tillbaka, började våra äventyrare med glatt mod nästa dags marsch.

Under hela den dagen gick ritten genom dyster snårskog och djup sand utan något som helst avbrott i landskapets tryckande enformighet. Knappast en fågels läte eller surrandet från en insekt bröt tystnaden omkring dem, där de färdades framåt, föga stämda för samspråkande. Mot aftonen kunde de glädja sig åt en gynnsam omständighet. På en liten jämn remsa mellan två sandåsar påträffades nämligen en fläck, bevuxen med kort, saftigt gräs, som det sista åskregnet framkallat. Där fanns intet vatten

beroende på att den glödande sommarsolen uppsugit all fuktighet, som samlats i de grunda fördjupningarna i leran. Gräset var emellertid en läckerhet för hästarna, som i det friska betet funno en god ersättning för det efterlängtade vattnet.

Redan vid soluppgången var allt klappat och klart för marschens fortsättande. Vid 10-tiden på f. m. redo de uppför en sandås, något högre än dem de redan lagt bakom sig, och från dennas krön kunde de blicka ut över det hav av djungel, som i alla riktningar omgav dem. Ej särdeles långt bort i marschriktningen upptäckte nu Morton en smal rökpelare, på vilken han fäste sina följeslagares uppmärksamhet.

»Vad för slag», utbrast Brown, »ha vi redan kommit till det brinnande berget?»

»Det är svarta, som äro ute på strövtåg eller jakt», menade Morton. »Djungeln ser glesare ut där. De kunna inte gärna vara långt borta från lägret denna tid på dagen, men jag misstänker, att om där finns vatten, är det endast en dypöl, oanvändbar för oss.»

De fortsatte under en timmes tid över bälten av ännu brinnande gräs, som sparsamt växte i en skog av blodträd, men varken Mortons eller Billys skarpa ögon förmådde upptäcka något spår av vildarna. Efter något letande påträffade Billy spår efter en svart man, två gins (kvinnor) och några pickaninnies (småbarn), samtliga ledande västerifrån; spåren, som följdes bakåt ungefär en mil, visade sig komma från ett nyss övergivet läger, beläget i en öppen glänta av drivsand. Ej långt från lägret påträffades den ihåliga stammen av ett åldrigt gummiträd, fullsatt med märken efter yxhugg. Billy, som omedelbart ridit fram till trädet, lät höra en låg vissling, som kallade de övriga till platsen. Han pekade på ett hål nära stammens rotända, satt därpå av, trädde först sin arm ned i hålet och försökte därpå titta in i stammens inre.

»Vatten djupt nere», sade han. »Mig tänka att det gått ut genom sprundet.» De andra förstodo härav, att vattenförrådet måtte vara uttorkat. Efter något letande påträffades en lämplig längre stör som kördes ned i trädet. Urhålkningen var omkring tre meter djup, och när störens ända drogs upp igen var den betäckt med fuktig gyttja.

»Hur ha de svarta kommit åt vattnet?» frågade Brown, vändande sig till Billy.

»Pickaninny gått ned», svarade ynglingen och visade på ett svagt märke efter en fot på hålets insida.

»Nog, god' vänner», inföll Morton, som under tiden kraftigt kört ned stören och därpå undersökt dess ända, »jag kan inte se, att det blir något av det här. Tydligen har en mindre familj levat på det här, tills törsten drivit bort dem. Det skulle ta oss ett par timmar att arbeta upp hålet, och vi skulle i alla händelser inte ha något för vårt besvär.»

»Vattnet gått ut genom sprundet», upprepade Billy.

»Vad säger ni om att följa den här öppna sträckan? Den går ungefär i vår marschriktning och torde leda oss fram till någonting av intresse.»

Då ingen hade något bättre att föreslå, fortsattes ritten, tills det blev tid att göra en middagsrast.

»Hör nu, högt värderade anförare», sade Brown, då piporna tänts efter slutad måltid, »jag befarar, att våra hästar komma att se skrala ut i morgon bittida, för så vitt vi inte kunna skaffa dem vatten i afton.»

Morton kastade en slö blick bort åt djuren, där dessa stodo i grupper, varhelst de kunnat finna en skuggig fläck.

»De börja se medtagna ut», svarade han, »men vi skola väl hitta på något, innan det blir mörkt.»

»Jag hoppas det uppriktigt», sade Brown och reste sig. »Tag täten än en gång, kapten Cook!»

Vid 4-tiden började den öppna remsan, som de alltjämt följt, krympa ihop för att snart alldeles stängas av småskogen, som utbredde sig framför ryttarna tätare än någon de förut ridit igenom.

Morton, som alltjämt haft ledningen, stannade.

»Vi måste tränga oss igenom», sade han. »Det torde vara endast ett smalt bälte, men om vi ge oss till att rida runt omkring, då få vi kanske tillbringa natten i snåren.»

»Alldeles riktigt», höll Brown med. »Jag rider först, om ni tillåter. Jag föredrager att vara främst i en djungelskog.»

Morton småskrattade och höll in sin häst. Under en timmes tid gick ritten endast helt sakta framåt, då snåren blevo tätare och tätare. Solen stod redan lågt, och den angenäma utsikten att få stanna över natten inne i djungeln tycktes tämligen viss, då till allas lättnad Brown plötsligt hördes ropa:

»Hurra! vi äro ute i det fria!»

*

ANDRA KAPITLET.

INFÖDINGARNAS BEGRAVNINGSPLATS. — BILLYS FÖRKLARING. — INSNÄRJDA I DJUNGELN ÄN EN GÅNG. — EN EGENDOMLIG VÄG UPPTÄCKES.

I den mån sällskapet en efter annan kom fram ur djungeln, mötte dem den angenäma utsikten över ett öppet lågland, här och var bestrött med dungar av gideaträd. Men värdefullare än allt annat var åsynen av en rad gummiträd på knappt en mils

Vid 4-tiden började den öppna remsan, som de alltjämt följt, krympa ihop för att snart alldeles stängas av småskogen, som utbredde sig framför ryttarna tätare än någon de förut ridit igenom.

Morton, som alltjämt haft ledningen, stannade.

»Vi måste tränga oss igenom», sade han. »Det torde vara endast ett smalt bälte, men om vi ge oss till att rida runt omkring, då få vi kanske tillbringa natten i snåren.»

»Alldeles riktigt», höll Brown med. »Jag rider först, om ni tillåter. Jag föredrager att vara främst i en djungelskog.»

Morton småskrattade och höll in sin häst. Under en timmes tid gick ritten endast helt sakta framåt, då snåren blevo tätare och tätare. Solen stod redan lågt, och den angenäma utsikten att få stanna över natten inne i djungeln tycktes tämligen viss, då till allas lättnad Brown plötsligt hördes ropa:

»Hurra! vi äro ute i det fria!»

*

ANDRA KAPITLET.

INFÖDINGARNAS BEGRAVNINGSPLATS. — BILLYS FÖRKLARING. — INSNÄRJDA I DJUNGELN

ÄN EN GÅNG. — EN EGENDOMLIG VÄG UPPTÄCKES.

I den mån sällskapet en efter annan kom fram ur djungeln, mötte dem den angenäma utsikten över ett öppet lågland, här och var bestrött med dungar av gideaträd. Men värdefullare än allt annat var åsynen av en rad gummiträd på knappt en mils

avstånd, hos vilka befintligheten av vatten tydligt bevisades genom de vita »corellas», som kretsade ovanför dem.

Det dröjde icke länge om, förrän hela sällskapet var bekvämt lägrat vid ett lämpligt anbragt vattenhål medan hästarna fråssade på saftigt blått mitchellgräs.

Brown satt just och njöt som bäst av sin ständigt blossande pipa, då Billy, som strövat runtom lägret, närmade sig och yttrade:

»Inte vila här.»

»Vad står nu på?» frågade Brown.

Billy sträckte ut fingret mot en skogsdunge i närheten och gav den andre ett tecken att följa.

Brown lade nu märke till att trädtopparna föreföllo att vara ovanligt täta och tunga, men först när han kommit närmare, fick han förklaringen härtill. Så gott som vartenda träd uppbar nämligen ett slags klumpigt åstadkommen ställning av grenar, och på varje sådan ställning låg fastbundet antingen ett vitnat skelett eller ett mumietorrt lik. Marken därunder var beströdd med ben och dödskallar, som fallit ned. Brown tillkallade de återstående två i sällskapet, och samtliga betraktade med hemska känslor denna egendomliga begravningsplats.

»Jag har många gånger förut sett döda upphängda på detta sätt», yttrade Morton, »men aldrig i så stort antal som här. De måste finnas i hundratal.»

»Flera än två och två sammanbundna har jag aldrig påträffat», förklarade Brown. »Så egendomligt», fortsatte han efter en närmare undersökning, »samtliga kroppar, som ha sitt torra skinn fastsittande i pannan, ha även ett rött märke målat på samma ställe.»

»Inte stanna här», påyrkade alltjämt Billy. »En död efter annan stiga upp och vanka omkring.»

Hans inpass bidrog till att skingra den dystra stämning, som framkallats vid åsynen av så många

döda, men Billy blev också föremål för åtskilligt gyckel. Det var emellertid påtagligt, att hans fruktan var äkta, fastän den verkliga anledningen därtill lika litet kunde lockas ur honom som ur vildar i allmänhet.

Inga andar besökte dock lägret denna natt, och alla sovo utröttade mäns sömn.

Charlie, som var uppe före dagningen, fann Billy försänkt i en sund, dvalliknande sömn, helt vanlig hos vildar vid denna tid på dygnet, och han fick med detsamma en pojkaktig idé. Brown plägade fuska litet med målning, och efter att hava letat fram hans färgskrin bland bagaget, företog sig Charlie att sätta en röd fläck på Billys panna, alldeles så som mumierna uppe i trädtopparna voro målade.

»Hallå, Billy!» ropade Morton, då alla samlats kring de muntert puttrande frukostpannorna. »Vad har du smetat i skallen?»

»Titta här!» inföll Brown och tog fram en fickspegel och höll den framför Billy. Denne kastade en blick i spegeln och blev så vit i ansiktet som en svarting möjligen kan bli.

»Han vara uppstigen!» skrek han och for upp, pekande mot skogen, där de döda voro upphängda, varefter han började se sig oroligt omkring, som om han vart ögonblick väntat att få se något fördröjt lik fortfarande vanka omkring.

»Säg honom hur det hänger ihop», uppmanade Morton. »Jag är rädd, att ni skrämt honom, och i så fall blir han istadig. Man bör aldrig driva gäck med svartingarna.»

Charlie lydde strax, och sedan Billy förmåtts tvätta bort färgen och därtill fått betrakta färgskrinet, blev han något lugnare. Han vidhöll emellertid synbart sin uppfattning, att ämnet icke lämpade sig för skämt.

Slagen av Billys så tydligt visade förfäran, gjorde Morton ett nytt försök att locka hemligheten ur

honom och lyckades efter något besvär få veta, att denne hört talas om människorna med det röda märket i pannan såsom på något sätt stående i ett slags relation till det brinnande berget och att de vid dagsljus föregåvo sig vara döda för att om natten åter stå upp och vandra omkring.

»Det här tyder på, att vi äro på rätt spår», sade Morton till Brown.

»Hm. Fint sällskap ni för oss in i! Emellertid — döden eller äran! Låt oss lägga på sadlarna och bryta upp med samma.»

Snart nog voro såväl det goda vattenstället som den hemska dödsskogen där bredvid övergivna, men på samma gång visade det sig, att den öppna terrängen var av helt ringa utsträckning i den dittills följda marschriktningen, och det dröjde icke heller länge, förrän ryttarna åter voro intrasslade i den täta snårskogen, vilken lade allt större hinder i deras väg. Fram mot middagen började även den eljest mera sangviniske Morton misströsta om möjligheten att komma vidare, hur långsamt de än färdades, och han umgicks redan med tanken på att återvända till den nyss lämnade lägerplatsen för att därifrån slå in i en annan riktning. Då solen stod på middagshöjd, nödgades de göra halt; de hade ödemarkens småskog framför sig och voro därmed stängda genom en ogenomtränglig barriär.

Efter en hastigt undanstökad måltid vände sig Morton till Brown med orden:

»Vad säger ni om mitt förslag, gamla gosse? Om ni går norr ut ett stycke, vänder jag om sydvart, och så få vi väl se om det finns något liknande en öppning i dessa välsignade snår.»

»Jag står helt och hållet till ert förfogande, min käre vän. Men tillåt mig framkasta, att det bleve obeskrivligt mycket lättare för oss att komma fram till fots.»

»Alldeles min mening också. Charlie, ni och Billy få stanna kvar här med hästarna, tills vi komma tillbaka.»

Det dröjde fulla två timmar, innan brakandet av kvistar samt åtskilliga fula yttranden, allt i sydlig riktning, läto Charlie och Billy förstå, att Morton var på återväg.

»Hur gick det att komma fram?» blev första frågan.

»Komma fram!» upprepade Morton i ilsken ton. »Det lyckades inte alls. Jag torde knappt ha hunnit en halv mil härifrån. Det var den värsta djungel jag någonsin i mitt liv råkat in i, och mina händer äro alldeles avbarkade. Om gamla Brown inte haft bättre tur än jag, få vi nog gå och hugga honom ut med våra yxor.»

Medan han ännu talade, lyfte Billy sin hand med orden:

»Mitter Brown hörs komma.»

Några minuter senare syntes Browns resliga gestalt träda fram ur dunklet.

»Jag ber att få anmäla, sir», sade han med låtsad högtidlighet och vänd till Morton, »att stora landsvägen till någonstans går fram omkring tre kvarts mil härifrån i nordlig riktning.»

»Vad i all världen menar ni, karl?»

»Precis vad jag säger. Efter att ha kämpat mig fram ett stycke genom den ohyggligaste djungel jag någonsin träffat på kom jag fram till en förstklassig öppen väg — med gaslyktor, milstolpar och förmodligen broar och hotell.»

»Då är det bäst, att vi omedelbart ge oss av dit. Det förvånar mig endast, att ni vände om utan att ha benådat något av hotellen med ett besök.»

»Jag såg inte precis allt det där, men jag tvivlar inte på, att alltsammans finns», förklarade Brown.

»Skämt åsido, går där emellertid verkligen ett tydligt spår, men vi måste hugga en väg för hästarna.»

»Det där river ned alltsammans. Men det börjar bli sent, och vi göra klokast i att sätta i gång. Charlie, ni och Billy få gå före med yxorna, så komma vi efter med hästarna.»

Det krävde både tid, möda och tålamod att tillryggalägga den av Brown angivna väglängden; men ungefär en timme före solnedgången voro de — till stor överraskning för åtminstone tre i sällskapet — framme vid ett tydligt upptrampat spår av tillräcklig bredd för en häst i sender. Morton undersökte trädstubbarna och påpekade, att rödjningsarbetet utförts medelst stenyxor. Billy snokade efter färska spår, men inga sådana hade tillkommit efter det senaste åskregnet.

»Det här pekar västvart», förklarade Morton. »Och det torde vara riktigast att följa spåret, men något sådant har jag inte förut sett. Hur tycker ni, Brown?»

»Framåt, gentlemän, medan vi ännu ha litet dager!» blev svaret.

Marschen gick nu avsevärt lättare, ty spåret var omsorgsfullt upprensat, och hästarna, vilka samtliga voro gamla posthästar, följde varandra utan svårighet en och en. Mörkret föll emellertid på, och djungeln omslöt ånyo sällskapet från alla sidor.

Plötsligt bröts tystnaden av Brown med orden:

»Morton, jag har en idé.»

»Släpp inte den, gamla gosse! Det är den första ni någonsin haft.»

»Försök inte att vara kvick! Men det skulle inte alls förvåna mig, om vi vilket ögonblick som helst mötte en första klassens likprocession.»

»Ni är värre än Billy.»

»Billy hade inte så orätt. De där gamla mumierna, skelletten etc, som vi sågo där borta, ha allesamman forslats fram den här vägen från — till dit

vi ämna oss. Och detta är förklaringen till att spåret är så väl uppröjt.»

»Sannerligen har ni inte rätt. Och vi kunde ha träffat på den här vägen långt förut, om vi haft ögonen med oss i stället för att trasa sönder oss i djungeln och följa en kurs, parallel med spåret.»

»Den teorien har jag inte förut tänkt på, men den förefaller mig nu fullt antaglig.»

»Det bleve allt en överraskning för dem i liktåget, om vi helt oförhappandes törnade på dem i nattens mörker.»

»Men det är just detta vi måste undvika. Vi ha någonting framför oss, som det ännu icke lyckats någon vit man att taga reda på, och om vi kunna lista oss fram utan att bli röjda, så är det så mycket bättre för oss.»

»Nå, vad föreslår ni då? Vi kunna inte ta ett steg på sidan om spåret, och om till all olycka något slags likbegängelse skulle försiggå i natt, är en sammanstötning med processionen helt enkelt oundviklig.»

»Vi måste fortsätta, tills vi komma ut i öppen terräng och där vika av och invänta dagsljuset.»

»Alldeles riktigt. Men våra spår skola tala.»

»Kan tyvärr inte hjälpas.»

Samtalet hade förts under pågående ritt, och marschen fortsattes därefter under tystnad, tilldess en låg vissling från Morton hördes som ett tecken till att man nu skulle lämna spåret.

*

Tredje kapitlet.

NATTLIGT LÄGER. — EN HEMLIGHETSFULL PROCESSION. — PLÖTSLIG FLYKT. — ÖPPET LAND ÄN EN GÅNG SAMT ÄNNU ETT MYSTERIUM UNDER FÄRDEN.

Så långt det var möjligt att i det halvmörker, som rådde i djungeln, bilda sig en föreställning om vägens beskaffenhet, hade de nu kommit till en smal öppning i snåren. Morton styrde sin häst dit in, de övriga följde efter, och snart gjorde hela karavanen halt, enligt ledarens beräkning på omkring tvåhundra meters avstånd från spåret. Morton utdelade helt lågmält sina befallningar; en tryckande och hemlighetsfull stämning hade lagt sig över allas sinnen. Då intet gräs växte på platsen, blevo hästarna helt enkelt avlastade och bundna vid träden; männen sträckte ut sig på sina filtar utan att hava uppgjort någon eld, och med frånräknande av stampandet eller fnysandet från någon häst då och då härskade i djungeln samma tystnad som rått där, innan de vita männen väckt dess ekon till liv.

Men länge varade icke detta.

Brown trodde sig knappt ha hunnit somna, då stillheten bröts av avlägsna klagande läten. Ingen i lägret talade något; en var ansträngde sig att lyssna. Klagolåten hördes ånyo, starkare, närmare och härrörande från en hel kör av röster.

»Sådan otur!» viskade Morton. »Blott en dag tidigare eller senare, och vi hade gått klara för det här.»

Allt närmare hördes klagolåten, och snart syntes brinnande bloss glimta i skogen. Våra äventyrare

kände sig helt underliga till mods, där de lågo framstupa och orörliga på marken, lyssnande till ljuden från denna fantastiska procession, som skred framåt genom den dystra djungeln. De voro väl beväpnade och kände sig trygga inför eventualiteten av ett möte med aldrig så många infödingar, men den belägenhet de råkat i var så olik allt, som livet i skogarna plägade bjuda på, att även så tränade vildmarksmän som Brown och Morton började känna sig litet nervösa. Charlie var helt naturligt mäkta uppskakad medan Billy »kysste moder jorden» under ångestfylld, vidskeplig kallsvettning.

Infödingarna voro nu i höjd med dem och helt nära, och av facklornas antal kunde man sluta sig till, att skaran var talrik. Allt emellanåt höjde sig den vilda, klagande sången, och under uppehållen hördes tydligt ljudet av tassande bara fötter.

Processionen hade i det närmaste hunnit förbi platsen, där de fyra männen lågo gömda, då dess marsch plötsligt hejdades genom ett skärande rop från ledarna. Därpå följde ett livligt pladdrande, blossen samlades hastigt kring en gemensam punkt och släcktes därpå lika hastigt genom att kastas på marken. Därpå hördes ljudet av fötter, som flydde bortåt stigen. Snart nog dog även detta ljud bort, och skogen låg åter lika tyst som förut.

»De ha upptäckt våra spår», sade Brown med en suck av harm, därmed brytande den förtrollning, som hållit dem fångna.

»Hur kunde de se dem i mörkret?» frågade Charlie.

»De ha både känt och vädrat dem», upplyste Morton. »Marken har hårdnat efter det sista åskregnet, och våra hästar, som följt i fil efter varandra, ha trampat upp skorpan. Med sina bara fötter ha vildarna helt naturligt kunnat märka skillnaden. Dessutom skulle vem som helst bland oss kunnat tydligt känna

lukten så här dags på morgonen. Vad är klockan?»

Brown strök eld på en tändsticka.

»Tre. Det börjar dagas strax efter fem. Vi få stanna här till dess.»

»Varför då?» frågade Morton. »Vi kunna lika gärna fortsätta, medan det ännu är svalt. Månen, som är i nedan, går upp just nu.»

»Varför?» upprepade Brown hans fråga. »Jo, därför att ni liksom jag tror, att det var ett begravningståg. Och nu skulle jag önska veta vad de gjort med liket. De ha aldrig kunnat ta det med sig under en sådan brådska.»

»Inte att tänka på», höll Morton med.» Nå, låt oss vänta då, tills det dagas, så torde vi få reda på vad de kastat från sig. Nu göra vi upp eld och laga vår frukost.»

Tiden gick fort under samspråkandet om den nyss bevittnade sällsamma scenen och om utsikterna till ett gynnsamt slut på företaget. Morton erinrade Brown om hurusom M'Dowall Stuart påstått sig ha sammanträffat med frimurare bland infödingarna i det inre av landet, och Charlie, som icke deltagit i det föregående samtalet, orienterades rörande innebörden av det nyss timade.

Så snart det blivit tillräckligt ljust, vidtog den överenskomna undersökningen. Tätt utmed stigen, där tåget stannat, låg liket av en man, en högrest äldre gestalt, fastbunden vid en grovt tillverkad bår av björkgrenar. Den dödes panna var översmetad med röd färg, och på hans mörka bröst syntes en vit figur i form av en triangel.

Brown lät höra en låg vissling.

»Det här är något, som jag aldrig förr sett hos de svarta», sade han.

»Inte jag heller,» försäkrade Morton. »Det är en prydlig gammal man,» fortsatte han med en blick

på den döde. »Och vilket ovanligt långt vitt skägg han har för att vara en neger.»

Kroppen var fästad vid båren medelst vidjor av curragongbark. Efter att hava noga undersökt alla detaljer ämnade man just lämna platsen, då Brown lät förstå, att man först borde avlägsna liket från spåret.

»Det torde hända», förklarade han, »att vi få återvända samma väg under större brådska än processionen rörde sig med, och då riskera vi att snava på den gamle mannen.»

Båren med dess börda flyttades alltså några steg in bland snåren, och sällskapet fortsatte därpå under spänning sin avbrutna färd.

Den öppning i skogen, där de gjort halt, betecknade början till djungelns glesnande i denna riktning. Terrängen blev snart nog mera överskådlig, och i samma mån blev även spåret, som de följde, allt otydligare, ehuru fortfarande tillräckligt synbart för en van bushman. Vid middagstiden påträffades — till stor lättnad för hästarna — en liten samling regnvatten samt en fläck saftigt gräs. Här beslöt man göra en längre halt.

»Frågan är nu», började Brown, sedan det sedvanliga samtalsämnet upptagits, »var ha dessa svarta haft sitt läger under natten? Här synas inga spår efter dem. Hör nu, Billy, såg du spår efter några kvinnor bland dem?»

»Nej», svarade den tillfrågade, »alla svarta män.»

»Då måste det finnas mera vatten längre fram», menade Morton. »Och jag hoppas det, ty det här räcker inte en vecka till, och vi måste ha något varaktigt i den vägen att lita till. — Nu ämnar jag gå till väders på utkik.»

Charlie följde nyfiket hans rörelser, då han, efter att hava slängt en kikare över skuldran och försett sig

med en yxa, gick bort till ett sällsynt högt blodträd i närheten av lägerplatsen. Han avtog därpå sina skodon, högg fästen för fötterna i trädstammen, alldeles så som negrerna göra, då de klättra upp, och var snart uppe bland de översta grenarna. Efter att ha omsorgsfullt dolt sig tog han en överblick av trakten runtomkring och lät slutligen kikaren stanna i västlig riktning.

»Hallå där nere!» ropade han efter en noggrann spaning.

»Ja, ja, sir!» svarade Charlie.

»Brown! Tror ni, att edra långa ben kunna förpassa er oskadd hit upp?»

»Det går väl an att försöka.»

Brown var snart uppe hos vännen, och därpå följde en allvarlig överläggning, vars långvarighet hårt prövade Charlies tålamod. Efter att hava medelst kompassen tagit ut riktningen mot en viss avlägsen punkt nedstego de båda männen. Charlie, som redan var barfotad, beredde sig omedelbart att äntra upp, med den påföljd att han efter några få steg kom skymfligt neddimpande under Billys hejdlösa munterhet. Men med den svarta tjänarens

bistånd och efter åtskilliga sarkastiska vinkar från sin kusin och Brown lyckades det honom till sist att nå de nedersta grenarna, varefter han snart nog befann sig uppe i Mortons gömställe.

Och vad såg han nu där uppifrån?

Åt väster tog skogen snart nog slut, och där bortom utbredde sig ett vidsträckt gråaktigt slättland, begränsat av någonting, som Charlie icke förmådde fullt klara ut och som synbarligen försatt även Morton och Brown i bryderi. Det var icke vatten, fastän det såg så ut; det tedde sig som ett brett bälte i blekt blått, glittrande här och var i solens strålflöden, och bortom detsamma syntes över den heta

dallrande luften något mörkt, liknande en avlägsen bergås.

»Vad kallar ni det, Billy?» frågade Charlie den svarte tjänaren, som klättrat upp till honom. »Vatten kanske?»

»Nej, *Bal*», svarade Billy i säker ton. »Vatten finnas här helt nära», tillade han och pekade mot skogens kant.

»Nå, vad är det för slag?»

»Mig mena det vara dy efter vatten, som gått bort», förklarade negern, och med detta besked stego båda ned från trädet.

»Nå, Charlie, vad får ni det till?» frågade Morton.

»Billy tror, att det är dy, som ligger kvar efter det uttorkade vattnet», upplyste Charlie, som ej hade någon egen mening i frågan.

»Och Billy har nog rätt, gissar jag. Det måste vara bottnen av en uttorkad salt sjö. Men vi ska fortsätta till skogsgränsen och slå läger där.»

Framkomna till slätten, påträffade de några friska vattensamlingar, kring vilka växte gott bete för hästarna. Men det avlägsna terrängföremålet kunde numera icke upptäckas annat än från någon trädtopp.

Vid lagunernas stränder funno de täta spår efter infödingar, tydande på att här var en ofta anlitad lägerplats under vandringarna till och från begravningsplatsen. Åtskilliga träd voro märkta med en uthuggen triangel, något som gav de båda äldre männen ett och annat att tänka på. Åsynen av det öppna landskapet i förening med den rikliga tillgången på vatten samt känslan av frihet efter vistelsen i den dystra djungeln hade höjt stämningen hos sällskapet och ingivit samtliga en känsla av trygghet.

Men varken Brown eller Morton voro män, som åsidosatte vederbörliga försiktighetsmått, allra minst nu, då de visste, att de sannolikt fientligt sinnade infödingarna hade kännedom om deras närvaro i

trakten. De tre vita turade alltså om att hålla vakt hela natten; Billy befriades från denna omsorg, då man väl visste, att de svarta icke äro att lita på, när det gäller att hålla sig vaken.

*

Fjärde kapitlet.

KALKSTENSSLÄTTEN. — »DJÄVULENS SPÅR.» — ETT EGENDOMLIGT TECKEN.

Sällskapet var tidigt på benen efter en lugn natt utan något som helst falskt eller verkligt allarm. Marschen gick alltjämt utefter det svaga spår, som förde i riktning rakt mot den mörka höjdkammen på andra sidan det blåa bältet. Vad man trott vara en uttorkad saltsjö hade ännu strax före soluppgången kunnat tydligt urskiljas från lägerplatsen, men försvann, samtidigt med att solen framträdde, för att sedan icke åter visa sig förrän fram emot kl. 8. Vid 10-tiden voro ryttarna framme, och därmed var all ovisshet rörande den förmenta sjöns verkliga karaktär skingrad. Ryttarna hade nämligen nått fram icke till en uttorkad salt sjö utan till randen av en jämn, oavbruten kalkstensslätt. Deras blickar träffade intet annat än denna ändlösa yta av blågrå sten, över vilken en

glödhet luft dallrade. Den mörka silhuetten där bortom, som tagits för att vara en bergås, hade utplånats, och den vind, som över kalkslätten blåste emot dem, var så upphettad, som om den kommit från en brinnande ugn.

Morton vände om sin häst och red tillbaka utefter slättens kant till den punkt, där stigen mynnade

trakten. De tre vita turade alltså om att hålla vakt hela natten; Billy befriades från denna omsorg, då man väl visste, att de svarta icke äro att lita på, när det gäller att hålla sig vaken.

*

Fjärde kapitlet.

KALKSTENSSLÄTTEN. — »DJÄVULENS SPÅR.» — ETT EGENDOMLIGT TECKEN.

Sällskapet var tidigt på benen efter en lugn natt utan något som helst falskt eller verkligt allarm. Marschen gick alltjämt utefter det svaga spår, som förde i riktning rakt mot den mörka höjdkammen på andra sidan det blåa bältet. Vad man trott vara en uttorkad saltsjö hade ännu strax före soluppgången kunnat tydligt urskiljas från lägerplatsen, men försvann, samtidigt med att solen framträdde, för att sedan icke åter visa sig förrän fram emot kl. 8. Vid 10-tiden voro ryttarna framme, och därmed var all ovisshet rörande den förmenta sjöns verkliga karaktär skingrad. Ryttarna hade nämligen nått fram icke till en uttorkad salt sjö utan till randen av en jämn, oavbruten kalkstensslätt. Deras blickar träffade intet annat än denna ändlösa yta av blågrå sten, över vilken en glödhet luft dallrade. Den mörka silhuetten där bortom, som tagits för att vara en bergås, hade utplånats, och den vind, som över kalkslätten blåste emot dem, var så upphettad, som om den kommit från en brinnande ugn.

Morton vände om sin häst och red tillbaka utefter slättens kant till den punkt, där stigen mynnade

ut: de hade nämligen en kort stund förut lämnat spåret. På hans vissling kommo de övriga framridande. Spåret pekade alltjämt rakt över kalkslätten, men dess riktning var här utmärkt på annat sätt än man förut iakttagit. I kalkstensytan hade nämligen med yttersta omsorg skrapats och uthuggits efterbildningar av en människas fotspår, fastän i förstorad skala, i det att märkena hade mer än dubbla storleken av en mans fotspår med en antydan till att de voro de båda ändpunkterna i ett och samma steg. Följande varandra på omkring två meters avstånd, tycktes de båda sällsamma märkena försvinna i den dallrande luften.

»Jag har förr en gång sett något liknande i västra Australiens granitberg», förklarade Brown. »Spåren ha, som ni se, sex tår, och man anser dem vara märken efter djävulens fötter.»

»Det måtte sannerligen ha varit ett strävsamt arbete att hugga ut dem», menade Morton, »och säga vad man vill om våra vänner där borta, men lata ha de inte varit. Men vad är nu att göra?»

»Vi återvända till lagunerna, som vi lämnat. Bättre lägerplats kunna vi aldrig få, och tiden räcker gott till för oss. Låt oss hålla krigsråd i afton och komma överens om ett bestämt program för kommande dagar.»

»Alldeles min mening. Det gäller att gå lika varligt som slugt tillväga, därest vi icke vilja råka i verklig knipa.»

Man återvände alltså till lägerplatsen, och fram mot aftonen upptogs frågan om vad som närmast vore att göra.

»Ni Brown är längst och har alltså ordet», föreslog Morton.

»De där gökarna hålla till på andra sidan kalkstensfältet, eller hur?» började Brown.

»Instämmer.»

»De torde vara de mest fredligt sinnade och välvilliga individer, som finnas till, eller också vilda kanaljer. Jag lutar mest åt den senare uppfattningen.»

»Även jag, fastän jag icke kan anföra något verkligt skäl därför. I alla händelser voro de snara att ta till benen sista natten.»

»Så göra alla svarta, då de plötsligt bli uppskrämda. Hurusomhelst göra vi klokast i att betrakta dem som fiender.»

»Säkert!»

»I morgon rida vi några mil på var sin sida om spåret för att taga reda på huruvida det finns ännu något annat spår, som vildarna begagna sig av. Finns det bara ett, nåväl, då veta vi från vilket håll vi ha att vänta dem.»

Morton var av samma mening, men framkastade, att två av sällskapet borde följa spåret över kalkstensfältet.

»Nej, ni är för het på gröten, gamle gosse», invände Brown. »Vi äro alltför få för att tänka på någon splittring av våra krafter. När vi ge oss över kalkfältet, följas vi åt och taga våra risker.»

»Jag håller med er», förklarade Morton. »Och i morgon följas vi två åt på en rekognosering utefter fältet, medan Charlie och Billy stanna hemma och se till lägret och söka efter märken i träden runt omkring, med ett ord snoka som spårhundar.»

»Och när vi passera fältet, måste vi göra det till fots. Det går inte an att medtaga hästarna.»

»Helt säkert inte, och för övrigt betvivlar jag, att vi kunna komma över vid dagsljus. Vi skulle bli alldeles stekta, med solen över oss och med kalkklippan under våra fötter och ingen skugga att pusta ut i under hela vägen.»

»Hästarna äro i tillräcklig säkerhet här under vår bortovaro. Och om nu de svarta använt blott detta enda spår, ja, då kunna vi inte undgå att möta dem.»

Vakt hölls under natten, men lugnet stördes icke. I svala morgonstunden uppbröto Morton och Brown, lämnande åt Charlie att se till lägret. Billy hade, iförd en lätt och luftig dräkt, bestående av en läderrem runt midjan med däri instucken yxa, synbarligen bestämt sig för att njuta en dags uppfriskande sportliv. —

»Slätten synes vara väl gräsbevuxen», förklarade Morton, medan de redo framåt mot fältet. »Undrar just hur långt den sträcker sig.»

»Det få vi nog reda på, innan vi vända om», menade Brown. »Men landet är inte mycket värt just nu i dessa trakter, även om jorden är aldrig så god.»

»Nej, tyvärr. Vi två ha erfarenhet därav.»

Vid framkomsten till kalkstensfältet skildes de åt; Brown fortsatte i nordlig riktning, medan hans kamrat red åt motsatt håll. Hållande sig utefter slättens gräns, utan att följa dennas många inskärningar och bukter, fortsatte Morton, tills han enligt sin beräkning ridit ungefär sex mil. Slätten utbredde sig i huvudsakligen samma riktning sydvart, men skogen jämte fortsättningen av lagunerna skuro från var sitt håll in i densamma på ett sätt, som tydde på att de så småningom skulle mötas.

Morton red över till skogskanten och fann där åtskilliga ännu väl fyllda vattensamlingar. Inga spår efter de svarta syntes, ej heller kunde han upptäcka några märken i kalkstensklippan; frånräknat de outtröttliga gladorna var allt livlöst och ödsligt. Under ritten tillbaka lade han emellertid märke till en fågel högt uppe i rymden, viken med stadig flykt sträckte mot väster. Han igenkände i den en örn och såg snart till sin förvåning flera andra, vilka följde den första, alla i samma riktning. Därpå träffades hans öra av en kråkas missljudande läte, och snart syntes en hel flock av dessa fåglar, meddelande sig med varandra medelst det gutturala kraxande, som är egendomligt för kråkorna, då de äro i flykt. Även dessa togo samtliga västlig riktning.

»Jag kan hålla vad om, att hela nejdens asfåglar stämt möte någonstans där borta», mumlade Morton för sig själv.

Han red vidare och träffade till sist på utsatt plats Brown, som vänt om tidigare. Han hade under de första få milen gjort ungefär samma iakttagelser som Morton; därpå hade landskapet undergått en förändring, i det att en låg, förkrympt skogsudde skjutit fram österifrån, jämte det att marken på samma gång blivit hård, stenbunden och kal med undantag för här och var med spinifexEtt stripigt, taggigt gräs, otjänligt till foder. bevuxna fläckar.

Kalkklippan visade sig här ojämn och sönderbruten, och det var påtagligt, att ryttaren närmade sig gränsen för den terräng, de höllo på med att genomströva. Efter allt att döma, menade han, borde landskapet snart övergå i en med spinifex bevuxen, vidsträckt ödemark.

»Vi kunde komma runt den här vägen utan att behöva färdas över kalkslätten», anmärkte han.

»Bäst att hålla oss till spåret», tyckte Morton. »Då veta vi åtminstone, att vi gå rakt åt det håll, varifrån de där triangelmänniskorna komma.»

»Fann ni några spår efter svarta?»

»Inte ett enda. Jag tror mig knappast ha hört eller sett till ett levande väsen av något slag, sedan vi skildes åt.»

Morton berättade nu om de rovfåglar och kråkor, som han sett komma flygande, och de överenskommo under ritten tillbaka mot lägret att göra en avstickare söder ut, innan de på allvar togo itu med stenöknen och mysteriet bortom denna. Det vore nämligen säkrast att väl känna till trakten,

innan man toge något avgörande steg; det vore dessutom möjligt, att infödingarna, i händelse de finge se de vitas spår peka mot söder, komme att slappna i sin vaksamhet.

I Charlie och Billy hade icke påträffat något annat anmärkningsvärt i lägrets omgivningar än ett egendomligt märke i ett träd, något avvikande från de förut iakttagna. För övrigt hade de fångat en del fisk i den största lagunen, och Billy höll just som bäst på med att steka en stor, vacker orm på glöden; ty om en svart har ett aldrig så gott kosthåll, känner han emellanåt en stark längtan efter de läckerheter, som han i sitt vilda tillstånd fått smak på.

Charlie utvisade för dem det nyupptäckta märket, som var inhugget i ett översvämmat buxbomträd. Det var gjort medelst en stenyxa i den grova barken och måste hava krävt en hel del tid och arbete. De båda äldre synade det från alla sidor utan att vinna någon klarhet i frågan; men just som de tänkte lämna stället, utbrast Morton:

»Om jag finge se det där tatuerat på en sjömans arm, skulle jag gissa på, att det föreställde ett ankare.»

De båda andra funno strax likheten, och alla tre enades om, att det var ett klumpigt försök att efterbilda nämnda emblem.

»Mysteriet blir allt mera invecklats förklarade Brown. »Skola vi kanske, när allt kommer omkring, finna den så mycket omtalade inlandssjön för att där påträffa en ras av sjöfarande människor?»

»Förd- invecklat det här», tyckte Morton. »För mina ögon ter sig märket i trädet såsom gjort av en obildad vit man, som förut varit sjöman. Det är ganska behändigt uthugget, ungefär så som en sjöman kunde tänkas göra det.»

»Jag vill gärna tro, att vi skola vinna klarhet i

alltsammans, innan den här färden är slutad», menade Brown.

»Och i åtskilligt mera än vi nu kunna drömma om.»

»Hade ni god utsikt åt söder och åt norr, när ni var uppe i trädet?» frågade Brown.

»Nej, min uppmärksamhet vändes strax åt den egendomliga kalkstensslätten.»

»På samma sätt med mig också. Jag föreslår, att vi i afton gå upp i ett annat träd. Kanske vi upptäcka något nytt.»

Då solen närmade sig horisonten i väster, äntrade de upp i det högsta träd, som fanns i närheten. I sydlig riktning kunde intet ovanligt upptäckas, men norr ut syntes en låg rand på långt avstånd.

Det följde en fullkomligt ostörd natt, och uppbrottet gjordes tidigt på morgonen.

*

Femte kapitlet.

VARMA KÄLLOR. — EN DÖD SUMPTRAKT. — YTTERLIGARE SPÅR EFTER INFÖDINGAR.

De första sex milens färd, som gick genom en av Morton förut besökt trakt, erbjöd helt naturligt föga av intresse. Därifrån började slättlandet alltmera krympa tillsamman. Det system av laguner, inom vilket lägret uppslagits, övergick i ett större vattendrag, och den flacka kalkstensklippan förändrade efter hand karaktär för att så småningom uppgå i en basaltartad ås med sträckning västerifrån. Vid

alltsammans, innan den här färden är slutad», menade Brown.

»Och i åtskilligt mera än vi nu kunna drömma om.»

»Hade ni god utsikt åt söder och åt norr, när ni var uppe i trädet?» frågade Brown.

»Nej, min uppmärksamhet vändes strax åt den egendomliga kalkstensslätten.»

»På samma sätt med mig också. Jag föreslår, att vi i afton gå upp i ett annat träd. Kanske vi upptäcka något nytt.»

Då solen närmade sig horisonten i väster, äntrade de upp i det högsta träd, som fanns i närheten. I sydlig riktning kunde intet ovanligt upptäckas, men norr ut syntes en låg rand på långt avstånd.

Det följde en fullkomligt ostörd natt, och uppbrottet gjordes tidigt på morgonen.

*

Femte kapitlet.

VARMA KÄLLOR. — EN DÖD SUMPTRAKT. — YTTERLIGARE SPÅR EFTER INFÖDINGAR.

De första sex milens färd, som gick genom en av Morton förut besökt trakt, erbjöd helt naturligt föga av intresse. Därifrån började slättlandet alltmera krympa tillsamman. Det system av laguner, inom vilket lägret uppslagits, övergick i ett större vattendrag, och den flacka kalkstensklippan förändrade efter hand karaktär för att så småningom uppgå i en basaltartad ås med sträckning västerifrån. Vid

middagstiden var slätten passerad, och färden gick nu utefter ett bredare vattendrag med öppen skog på ena sidan och en rad av basaltåsar, bildande ett slags skrovlig och ojämn mur, på den andra.

Halt gjordes, för intagande av ett välbehövligt mål, vid en vackert belägen lagun, översållad med vattenliljor.

»Det är egendomligt att iakttaga», anmärkte Brown, »huru dessa inlandsfloder försvinna. Det här vattendraget förefaller vara mäktigt nog på detta ställe, men jag kan hålla vad om, att det rinner ut i intet, innan vi hunnit dagsresan till slut.»

»Säkerligen, och detta beror på, föreställer jag mig, att regnperioderna äro så sällsynta, att när en sådan inträffar, uppsuges och försvinner flodvattnet dels genom avdunstning, dels genom bortrinnande i sanden, innan det hunnit gräva ut en varaktig kanal. Som ni vet, utfaller söder om oss intet vattendrag i havet.»

»Nej, det är blott en räcka av klippor runt om den stora havstrakten. Gick det inte någon historia om att man funnit sött vatten där borta på något avstånd från kusten?»

»Jag har hört någonting i den vägen. Det förklarades komma från en underjordisk flod, men jag tror icke, att saken kunnat bevisas.»

»Nåväl, om vi nu stöta på en flod av det slaget, så bygga vi en kanot och skicka Charlie och Billy ut att undersöka förhållandet. Vad säger ni om det förslaget, Charlie?»

»Det torde hända, att man träffar på Jinkarras där nere», anmärkte den tillfrågade.

»Har ni någonsin mött någon Jinkarra, Billy?» sporde Morton.

»Nej. Men många hört dem.»

»Jag undrar just hur den där historien om en ras, som lever under jorden, uppkommit.»

»Kan inte säja det. De ljud, som höras nattetid och som de påstå härröra från Jinkarras, framkallas av en fågel — ett slags vaktel.»

»Må så vara — men nu måste vi iväg. Packa ihop sakerna, undomar!» uppmanade Brown. —

Vid 4-tiden på eftermiddagen varsnade man en massa av tätt lövverk, som vid närmare skärskådande visade sig tillhöra väldiga mullbärsträd med långa nedhängande grenar, liknande tårpilars. Marken kring dessa åldriga jättar var mjuk och sumpig, och ravinens botten kunde snart nog icke längre urskiljas. Då jordmånen var alltför lös för hästarnas hovar, slogs läger, och djuren tjudrades.

Medan Billy fick stanna kvar för att göra upp eld och vakta lägret, begåvo sig de tre vita männen till fots in i den täta, ljusstammiga skogen. Marken blev efter hand allt sumpigare, tills slutligen, just som man upptäckte ett bälte av hög vass, allt vidare framträngande visade sig omöjligt, samtidigt med att vattnet började bliva obehagligt varmt.

»Varma sodakällor», upplyste Brown. »Häri se vi förklaringen till att träden omkring oss växa här. Där ha vi ett, som man lätt nog kan klättra upp i» — han utpekade en lutande stam. — »Låt oss gå till väders och kasta en blick omkring oss!»

Uppklättrandet erbjöd inga svårigheter, och de tre männen voro snart högt uppe i kronan. Bortom vassen syntes en liten tjärn med klart vatten, men så när som på ett rikt fransverk av säv kunde ingen växtlighet av örter upptäckas, icke heller några änder eller andra vattenfåglar.

»Vattnet är förmodligen för hett för levande varelser att vistas uti», menade Morton.

Sceneriet tedde sig ovanligt och sällsamt. Solen stod redan lågt, och varje annan plats än denna skulle vid en så sen timme erbjudit ett rikt fågelliv, men här var allt tyst och dött. Den lilla tjärnen med

sin skärm av vass, i vilken ingen öppning kunde upptäckas, låg där med en lugn och obruten spegelyta.

»Låt oss vända om till lägerplatsen», sade Brown. »Det förefaller, som vi hamnat i ett livlöst hörn av världen.»

Följande morgon kom man överens om att fortsätta utefter sumptrakten i västlig riktning för att taga reda på huru långt den sträckte sig. Efter ett par mils ritt kom man till en punkt, där basaltåsen synbarligen förlorade sig i sumptrakten; övergången förmedlades av några kringströdda stenrösen. Och ännu litet längre fram påträffades ett väl upptrampat spår, som kom från det håll, dit ryttarna ställt kosan, och som följde kanten av det sanka bältet för att i fortsättningen försvinna bland basaltklipporna. Efter att hava följt spåret ett par mil stötte sällskapet plötsligt på tvänne skelett, liggande vid sidan av vägen. På de förtorkade benpartierna kunde här och var huden ännu tydligt urskiljas.

»Trevlig trakt den här delen av Australien», anmärkte Brown, där de stodo och betraktade de sorgliga kvarlevorna. »När vi väl klarat kyrkogårdar och begravningståg, stöta vi på benrangel, som ligga utkastade i vår väg. Undrar just hur de kommit att ligga här.»

»I alla händelser beror det inte på vattenbrist», menade Morton. »Har kanske varit någon strid. De tyckas, efter allt att döma, inte tillhöra de där triangelmänniskornas släkte.»

»Men de måste ha legat här i månader», förklarade Brown. »Och eftersom vi inte kunna göra något för dem, är det lika så gott att fortsätta.»

Sumptrakten krökte efter hand av mot söder, och man förstod, att det icke skulle gå att fortsätta i den riktningen. Ravinen, som de följt ända från lagunerna, var redan, såsom Brown förutspått, utplånad.

Och söder ut mötte endast en stenig, ödslig skog av förkrympta träd, under vilka marken var bevuxen med spinifex. Egendomligt nog hade emellertid spåret, som delvis gått runt om sumptrakten, delat sig och pekade nu med en gren rakt mot söder. Man hade inom sällskapet diskuterat frågan huruvida man borde följa denna gren, men då det var påtagligt, att detta nya spår och det gamla, som markerades av »djävulens fotspår», krökte av mot en gemensam punkt, beslöt man sig för att först söka få gåtan rörande lagunernas avlopp löst. Sumptrakten visade sig emellertid vara av sådant omfång, att de först fram mot solnedgången uppnådde sista nattens lägerplats; intet utflöde från det vattendränkta området hade under tiden kunnat påträffas.

Följande morgon enades man om, att det vore klokare att återvända till platsen för det gamla lägret vid lagunerna och att därifrån slå in på vägen förbi »djävulens fotspår» hellre än att följa spåret utefter basaltrösen.

De voro tidigt nog framme vid lägerplatsen och vidtogo omedelbart anstalter att gömma reservprovianten, ammunitionen m. m. Det blev ett styvt arbete för några timmar. Sadlar, matvaror, obehövliga patronpaket och annat nedgrävdes omsorgsfullt, varefter en eld uppgjordes över alltsammans, med beräkning att askan skulle dölja spåren efter spadarna. Så snart allt var färdigt, bröt man åter upp. Varje man medförde gevär, revolver, ammunition, tre dagars proviant, dricksflaska och vattensäck — en avsevärd belastning för män, som eljest voro vana vid att städse rida utan packning. Och samtliga önskade innerligt, att de så snart som möjligt efter följande dags inbrott måtte ha lämnat kalkstensslätten bakom sig.

*

Sjätte kapitlet.

NATTLIG MARSCH ÖVER KLIPPFÄLTET. — SAMMANTRÄFFANDE MED INFÖDINGAR. — HEMLIGHETEN MED DET BRINNANDE BERGET.

Trots all skyndsamhet hunno de först vid 12-tiden fram till kalkfältet. Detta betydde emellertid föga, då slättens yta först nu började svalna något; vid en tidigare timme skulle den varit omöjlig att beträda.

Billy sändes i förväg barfota för att med hjälp av den fina känseln i sina fötter kunna varsko, om de avveko från spåret; han skulle då icke kunna undgå att känna den mera skrovliga ytan i de uthuggna fotspåren, medan kalkslätten för övrigt var nästan lika slät som marmor.

Det blev en både tröttande och i viss mån nervspännande marsch över kalkfältet vid den svaga belysningen från stjärnorna och med det osäkra mörkret runtomkring. Ingen kände sig hågad att säga något; djup tystnad härskade överallt. Strax före dagningen höjde sig en blek måne, i vars matta sken ryttarnas gestalter kastade långa skuggor utåt den glittrande kalkstensytan. En gemensam undran höll de tre vita männens sinnen i spänning — vad skulle dagsljuset komma att avslöja för dem? Billy knogade på mekaniskt, för det mesta halvsovande under marschen.

Till sist började det då dagas, och så småningom kom den mörka rand, som de iakttagit från trädtoppen, i sikte, synbarligen icke långt avlägsen. Och en var i sällskapet kände sig tacksam över att icke behöva utsättas för den glödande solen ute på den nakna kalkklippan.

Sedan det blivit full dager, avtecknade sig i kikarna den mörka randen som en rad av basaltåsar med några buskar växande i rämnorna och med ett flaskträd här och var på stenrösens krön.

»Vi måste vara framme där borta, innan det blir för hett», yttrade Morton eftertänksamt, medan han sköt ihop kikaren. »Alltså låt oss skynda på!»

De gjorde så och befunno sig mitt ibland stenrösen, innan solen ännu nått avsevärd höjd. Spåret ledde rakt mot en klyfta, vid vars ena sida ett större stenblock, uppburet av tvenne andra, bildade ett slags grotta, i vilken de uttröttade männen funno ett efterlängtat skydd efter sin ansträngande marsch. Hålan var tydligen ett rastställe för infödingarna, ty den innehöll lämningar efter eldar jämte ett bränsleförråd, vilket sistnämnda kom besökarna väl

till pass, då frukosten skulle tillredas.

Efter slutad måltid och sedan piporna tänts, tog man läget i närmare skärskådande. Bakom sällskapet låg den nyss passerade kalkslätten, och framför sig hade våra äventyrare det okända. Härtill kom, att de måste hålla skarp utkik efter lurande fiender. Faror hotade vid varje steg i denna stenlabyrint; infödingarna hade kännedom om deras närvaro, och det var påtagligt, att de överskridit gränsen till förbjudet område. Expeditionens närmaste åtgärder måste därför helt naturligt noga övervägas, och Brown och Morton voro just inbegripna i en allvarlig överläggning härom, då genljudet av ett starkt dån, liknande en åskskräll, kom hela sällskapet att fara upp. Därpå följde ett dovt mullrande, som tycktes komma klipporna att skaka. Alla skyndade ut, men ingenting stod att upptäcka, som kunde tänkas hava förorsakat det egendomliga ljudet; himlen var molnfri, luften stilla och tryckande.

Plötsligt sträckte Billy ut sin hand mot väster.

»Eld hoppa upp», sade han.

En pelare av vit rök eller ånga höjde sig på synbarligen kort avstånd från dem. Under tystnad iakttogo de hur den steg och upplöstes.

»Svartingarna här ha tydligen artilleri», anmärkte Brown. »De ge honnörssalut i anledning av vår ankomst.»

Då intet vidare avhördes, återvände de in i hålan, sedan Charlie kvarlämnats vid ingången för att hålla utkik.

»Om de där gynnarna inte veta något om verkan av eldvapen, torde vi kunna sätta riktig skräck i dem», sade Morton. »De ha kanske hört talas om dem endast genom andra stammar.»

»För min del tror jag inte, att de ha vidare beröring med någon annan stam. Men å andra sidan, om de hålla till endast bland de här klipporna, vad i all världen livnära de sig på? Något vilt finns här inte.»

»Huru som helst, vi ha intet annat att göra än hålla våra ögon och öron öppna och vårt krut torrt — vad står nu på?»

»Liket kommer här!» ropade Charlie och tumlade bestört baklänges in i grottan.

Billy uppgav ett förfärat tjut, och de övriga hade knappt hunnit komma på fötter, då en högrest inföding helt lugnt inträdde i hålan och slog sig ned på marken. Den besökandes yttre kunde med allt skäl injaga fruktan hos alla i hålan, ty han liknade vid första påseende i hög grad den döde, som kvarlämnats i skogen. Vid ett noggrannare betraktande framträdde emellertid vissa olikheter, vilka dessutom antydde, att han var en jordinnevånare. På hans bröst syntes den vita triangeln, och ett rött streck var målat tvärs över hans panna. Mannen var naken och obeväpnad och visade i sitt uppträdande intet tecken till fruktan.

Sedan man hämtat sig något, körde Morton fram Bill, i tanke att denne skulle kunna meddela sig med den nykomne. Detta tycktes emellertid icke behaga främlingen, ty han hasplade ur sig en våldsam svada på något okänt språk, vilken avslutades med att han häftigt spottade åt mr Billy Button. Denne for förskräckt tillbaka, och med detsamma reste sig infödingen, fattade Brown vid armen och förde honom till hålans öppning. Genom att peka ömsom framåt, ömsom bakåt sökte han göra klart för de vita, att de icke borde fortsätta sin färd. Brown lät honom då genom svarstecken förstå, att de måste fortsätta. Den svarte skakade våldsamt på sitt huvud och höll därpå upp handen till tecken, att de skulle lyssna. Det starka dånet hördes ånyo, och en rökpust syntes än en gång höja sig.

Till infödingens synbara överraskning visade de vita ingen som helst oro, och Brown trädde ett par steg tillbaka, tog geväret och avlossade ett skott i luften. Den svarte spratt häftigt till och syntes darra litet, men höll sig dock tapper. Därpå tycktes han ha fått en idé; efter ett tecken åt Brown att stanna kvar vände han sig om, lämnade hålan och försvann bland klipporna.

»Tror ni, att han kommer tillbaka?» frågade Brown.

»Sannolikt», menade Morton. »Det är en stilig gubbe med gott gry.»

»Nå, då ge vi honom tjugu minuters nådatid - men se! där kommer ju karlen med alla sina systrar och kusiner och tanter!»

Och där syntes verkligen mannen åter, åtföljd av ett havt dussin andra, målade på samma sätt som han och samtliga obeväpnade. Han yttrade några ord till dem och pekade därvid på Brown, som blev föremål för en allmän och nyfiken uppmärksamhet.

»Ni är tydligen mannen för dagen, Brown», utbrast Morton. »De ha visst någon utställning i tankarna.»

Brown, som omladdat geväret, avsköt ännu ett skott i luften. De nykomna visade därvid starkare oro än den först uppträdande gjort, och några bland dem kastade sig ned, skakande av fruktan.

»Det förefaller mig, Brown», anmärkte Morton, »som om de ansåge er på något sätt ha fingrarna med i det där bullret utanför.»

»Det ser verkligen så ut, och vi måste hålla denna angenäma föreställning hos dem vid liv, eftersom de lyckats narra oss in bland de här klipporna. Jag undrar bara hur pass många de kunna vara allt som allt.»

»Låt oss nu försöka komma vidare», föreslog Morton.

Vid första tecknet till uppbrott ådagalades från vildarnas sida stor tjänstvillighet, och på en vink från honom, som först uppträtt på platsen, erbjöd sig de övriga omedelbart att bära främlingarnas packsaker.

Före uppbrottet presenterade sig emellertid de båda patierna för varandra genom att uppgiva resp. namn, något som allmänt anses leda till större förtrolighet. Namnen Brown, Morton och Charlie — eller Sarley — uppfattades snabbt; han, som tycktes vara hövding, föreställde sig själv under namnet Columberi, vilket av Brown strax ändrades till Columbus, medan den äldste svartingen lät förstå, att han kallades Yarlow.

Med Columbus som självtagen ledare satte man sig nu i marsch utefter ett spår, som slingrade sig fram ut och in bland klipporna på ett synnerligen inkrånglat sätt. Så fortgick marschen nära fem mil, medan den i verkligheten tillryggalagda vägsträckan, därest den beräknats efter fågelvägen, knappt torde

hava uppgått till två, och till sist anlände sällskapet till en öppen plats, omgiven av flaskträd och som, efter de många där befintliga av lera och gräs uppförda »humpies»Infödingehyddor, uppförda av bark eller trädgrenar och översmetade med lera. En sådan hydda benämnes även »gunyah» eller »whizlie.» att döma, synbarligen var stammens huvudtillhåll. Här gjordes halt. Utanför hyddorna syntes ett tjugutal svarta, vilka först visade benägenhet att taga till flykten, men som genom rop från Columbus förmåddes kvarstanna.

Efter att hava utvalt ett skuggrikt träd lät Brown förstå, att bagaget skulle bäras dit. Sedan detta var gjort, yttrade han:

»Vad skulle ni säga om ett mål mat nu och att därefter låta Christoffer här visa oss knepet hur det går till att äta?»

»Alldeles riktigt», tyckte Morton. »Vi måste ta allting såsom helt naturligt och inte låtsas om någon förvåning.»

Billy gjorde upp eld, och pannorna sattes på, något som tycktes högeligen intressera åskådarna. Brown tecknade åt Columbus att slå sig ned, varefter han bjöd honom ett stycke sockrad choklad, samtidigt med att han själv tog en bit för att betaga sin gäst alla misstankar. Vilden började äta betänksamt och sakta, men tycktes snart finna sötsakerna välsmakande och lät förstå, att han önskade mera.

I detsamma började vattnet i pannan koka och bubbla med den påföljd, att de svarta läto höra ett enstämmigt: »Ha!» samtidigt med att de pekade mot väster; det kokande vattnet var tydligen för dem en påminnelse om någonting, som befann sig i nämnda riktning.

Columbus drog nu med fingret en liten

halvcirkel i sanden och utstäckte därpå armen i den riktning, därifrån sällskapet kommit.

»Han syftar på hästspåren, som de råkat på», förklarade Morton efter något funderande. Han nickade förstående åt den gamle mannen, som fullföljde sin pantomim genom att lägga sig på rygg och låtsas vara död. Morton

svarade med ännu en nick och klappade marken med sin hand, jämte det att han pekade i riktning bakåt för att antyda, att den döde ännu låg kvar på samma ställe.

Columbus kallade därpå de övriga svarta avsides för en överläggning. Efter en stunds pladdrande försvann ett halvt dussin bland de omgivande klipporna.

»Vi måste klara ut den här frågan om det brinnande berget», yttrade Brown efter stutad middag. »Och när nu gamla Columbus ordnat sina enskilda angelägenheter, torde han visa oss vägen dit.»

»Ropa hit honom, så att vi kunna fråga om ett och annat! Kanske han håller till godo med en bit kött.»

Då hövdingen närmade sig, bjöd Brown honom en skiva salt kött. Han undersökte den nyfiket och åt så upp den med god smak och utan minsta tvekan. Därpå pekade han på Charlie och utförde ett slags i förstone obegriplig pantomim, alldeles som om han ville skära något med en kniv.

»Minsann tror jag inte», utbrast Brown till sist, »att han frågar huruvida ni är smaklig att äta.»

Charlie skakade emellertid på huvudet, och den svarte svarade med en min av överraskning och missräkning.

Man antydde nu en önskan att fortsätta marschen åt det håll, därifrån det egendomliga dånet hörts, och Columbus reste sig strax för att visa vägen. De vita medtogo endast sina gevär, förlitande sig på att

infödingarna icke skulle visa något alltför närgånget intresse för deras övriga tillhörigheter.

Det var blott ett helt kort stycke väg att gå. Efter att hava rundat en skrovlig basaltås funno de framför sig ett sällsamt och fängslande sceneri. Under deras fötter utbredde sig en cirkelformig fördjupning av omkring en mils omkrets och uppfylld med små vattenpölar med kristallklart innehåll, skilda från varandra genom smala bergsryggar. Mitt i fördjupningen reste sig en låg kulle med platt hjässa. Intet spår till vegetation kunde upptäckas vid vattensamlingarna; allt var endast nakna klippan.

Utan att avbryta marschen förde vägvisaren sällskapet vidare utefter en av de smala bergsryggarna.

»Akta fötterna!» varnade Morton. »Jag har en förnimmelse av att vattnet är skållhett.»

Sällskapet tog varningen i akt och fortsatte försiktigt fram till kullen. Columbus steg upp till krönet och sträckte därpå ut fingret i rikning nedåt. Man hade kommit till randen av en krater. Icke särdeles djupt ned syntes en massa såsom av bubblande, sjudande dy. Kratern var på åtskilliga ställen genomskuren av djupa rämnor, och på en av dessa riktade nu Columbus våra äventyrares uppmärksamhet, samtidigt med att han tecknade åt dem att draga sig tillbaka från randen. Vattensamlingen i rämnan försattes plötsligt i en egendomlig rörelse, som om den kommit i kokning, varpå den lika hastigt höjde sig och flödade över kraterranden i den smälta massan innanför. Ett bedövande dån följde, och klippan, som sällskapet stod på, tycktes skälva. Ett moln av ånga steg upp, och därpå blev allt åter lugnt.

Genom kraftig viljeansträngning hade det lyckats de vita att bevara sitt lugn, och de följde utan synbar rörelse fenomenets utveckling. Därpå avsköto de på Browns uppmaning samtidigt sina gevär, ett tilltag som nära nog kastat Columbus huvudstupa ned i kratern.

*

Sjunde kapitlet.

COLUMBUS FATTAR TYCKE FÖR CHARLIE. — KALKBERGETS HEMLIGHET. — EN KANNIBALFEST. — EN VIT MAN HOS BE SVARTA. — INSTALLERANDE AV REKRYTER. — CHARLIE HAR ETT FÖRSLAG.

Med tillhjälp av teckenspråket fingo våra äventyrare klart för sig, att den bergstrakt, genom hvilken de färdats,

sträckte sig vida i alla riktningar. Ännu en låg kulle, liknande en kalkstensklippa, iakttogs på kort avstånd, men rörande denna kunde eller hellre ville icke deras vägvisare, som nu hämtat sig efter sin förskräckelse, lämna någon upplysning. Efter en tidsödande undersökning av de egendomliga omgivningarna återvände sällskapet till lägerplatsen, som befanns vara övergiven av infödingarna. Columbus visade emellertid inga tecken till att även han tänkte lämna lägret; de vita uppslogo sina tält med iakttagande av alla taktiska försiktighetsmått och inrättade sig för natten så bekvämt som omständigheterna medgåvo.

»En sak skulle jag vilja ha reda på», sade Brown, sedan alla förberedelser undanstökats, »och det är: vad leva dessa infödingar på? Columbus, som smort kråset med våra läckerbitar, gör ingen min av att vilja lämna oss, men samtliga de andra ha givit sig av, synbarligen för att skaffa sig föda. Inga kvinnor synas till; måhända äro de ute på jakt, vilket jag dock betvivlar, då det inom hundra mils radie inte finns föda nog för en ekorre.»

»Jag förstår det inte heller», förklarade Morton, »men det ger sig nog så småningom. Hör nu, Charlie, vår vän Columbus har tydligen fattat tycke för er. Han kan ju inte ta' sina ögon från er person.»

Charlie tycktes inte vara road av skämtet och han yttrade något om »en niggers fräckhet», men det var i alla händelser tydligt, att vilden överflyttat sin beundran från Brown till den unge mannen.

Medan samtalet och överläggningarna ännu pågingo, hördes ett ljud, liknande sorlet från avlägsna röster, och Columbus började visa tecken till en viss oro. Ljudet kom från kalkstensklipporna och blev allt starkare och tydligare. Morton och hans vänner reste sig helt naturligt upp, trots det att vägvisaren genom energiskt tecknande lät förstå, att de borde hålla sig lugna. Efter en stund blev larmet stillastående; det innebar påtagligen icke någon antydan om fientligheter, ty i sådant fall skulle man väl icke i förväg ha givit en så högljudd och tydlig varning.

»Ska vi gå och ta reda på vad som står på?» frågade Morton.

»I alla händelser ska vi klargöra riktningen», tyckte Brown, och så började de tillsammans klättra upp för ett närbeläget klipparti, allt under Columbus' ivriga protester mot företaget.

Uppe från krönet kunde de se topparna av kalkstensklipporna och fastslå, dels att larmet verkligen kom från det hållet, dels att kvinnliga stämmor gjorde sig gällande bland de många rösterna. Då det emellertid led mot solnedgången, beslöto Morton och Brown efter en kort överläggning att uppskjuta vidare undersökningar till följande dag och att strax återvända till lägret.

Columbus, som tycktes erfara stor lättnad vid de båda männens återkomst, tecknade nu åt Charlie att följa med åt samma håll, och han gjorde därvid ingen hemlighet av sin önskan, att den unge mannen ensam lämnade lägret.

»Jag följer honom, Frank», förklarade Charlie, vänd till Morton. »Låt mig bara hållas och förvärva ära och berömmelse.»

De båda äldre svarade emellertid nekande, och Brown lät Columbus förstå, att hans unga kamrat vore villig att följa med dagen därpå, men att det nu vore för sent på aftonen och att han behövde sova. Härmed tycktes den svarte vara tillfredsställd. Han önskade emellertid synbarligen själv få tillfälle att avlägsna sig, och i ett ögonblick, då han trodde sig märka, att sällskapets uppmärksamhet icke var riktad på honom, försvann han lika hemlighetsfullt som han kommit.

»Jag har inte kommit till bottnen ännu med den här affären», sade Morton, »men i natt torde vi få klarhet. Vad säger ni om ett besök vid de där klipporna så snart det blivit kolmörkt? Jag är orienterad i fråga om vägen dit.»

»Just vad jag tänkte föreslå. Charlie, det förefaller mig, som om vår nye vän gärna ville pröva på hur ni smakar stekt.»

»Vad menar ni?»

»Åh, jag tänkte bara på en älsklingsrätt hos vissa infödingar, som lärt sig tycka om människokött.»

»Menar ni, att han är en kannibal?» utropade ynglingen förskräckt.

»Jag förtalar ogärna en främling, men nog ser det så ut.»

Så snart det blivit alldeles mörkt, bröt sällskapet upp för att begiva sig till klipporna, som enligt deras beräkning lågo på omkring en mils avstånd. Det var kinkigt nog att bestämma kosan efter stjärnorna i det mörker, som rådde mellan bergåsarna, men ett tillfälligt sorl hjälpte dem framåt, och efter åtskilligt trevande och snavande befunno de sig i närheten av de lägre klippartierna. Här tillsades Billy att kläda av sig för att rekognosera, och hans svarta gestalt tycktes alldeles försvinna bland klipporna, innan han knappast hunnit taga ett steg. Han var borta nära en halv timme; en undertryckt vissling förkunnade

hans återkomst, och han meddelade nu Morton med låg stämma resultatet av sin undersökning. Fyra- eller femhundra steg från den punkt, där de väntat på honom, fanns en håla i klippan, och vildarna tycktes uppehålla sig där inne. Billy hade smugit sig fram ända till öppningen, men endast kunnat upptäcka ett svagt ljussken på avstånd, då hålan enligt hans uppfattning »gick lång väg in». Under Billys ledning nådde man snart hålan, som emellertid befanns vara endast mynningen till ett slags tunnel. Ett rödaktigt eldsken framträngde nämligen bakom ett klipputsprång, och sorlet av tjattrande röster kunde tydligt uppfattas.

»Ska vi fortsätta?» frågade Morton viskande.

»Vänta ett ögonblick», svarade Brown. »Det förefaller mig, som om det skulle finnas ännu en ingång. De torde nämligen ha en ordentlig brasa där inne, men det känns ändock ingen vidare rök. Jag kan bara känna lukten från elden, det är alltsammans, och sannolikt finns det någon öppning upptill. Billy får gå upp och se efter».

Klippans yttervägg var lätt att bestiga, då den var uppfylld med stenblock, som rullat utför, och Billy var snart tillbaka med det beskedet, »att elden komma upp genom toppen.»

En efter annan klättrade nu äventyrarna upp och befunno sig snart stående på en skrovlig bergsplatå, genom vars många rämnor och håligheter ett klart sken här och var lyste fram. Krypande försiktigt på händer och knän, nådde de fram till en sådan öppning, genom vilken de kunde utan fara blicka ned över en av de mest sällsynta scener, som någonsin bevittnats i Australien.

Grottan under dem, som synbarligen var av ansenligt utrymme, upplystes av flera eldar, vilkas rök i viss mån besvärade de osynliga åskådarna. Ett långt större antal svarta än man förut iakttagit vorosamlade där inne, åtskilliga bland dessa beväpnade och målade samt för övrigt utstyrda med det röda strecket i pannan och med den vita triangeln på bröstet. En större grupp bestod av tjugu till trettio unga män och kvinnor utan några som helst yttre utmärkelsetecken; dessa sutto hopfösta för sig själva och föreföllo att vara ytterligt förskrämda.

Columbus igenkändes snart, sittande vid en eld tillsammans med några av de äldre männen och i likhet med alla andra utom de nyssnämda unga männen och kvinnorna sysselsatt med att äta. Morton kände sig plötsligt häftigt fattad vid armen, och Browns stämma viskade hest i hans öra:

»Det är kött, som de förtära - men vad för slags kött?»

Morton ryste till vid den framställda frågan; sanningen hade med ens stått klar för honom. Vad de voro vittnen till var en kannibalfest De beväpnade infödingarna hade just återvänt från ett krigiskt strövtåg, och den darrande och förskrämda gruppen i en vrå av grottan utgjordes av dödsdömda fångar.

En beklämmande känsla av fasa grep de vita vid tanken på deras egen belägenhet och fara. De befunno sig i en otillgänglig bergstrakt, omgiven av en vidsträckt ödemark, och deras öde kunde sägas ligga i händerna på ett femtio- eller sextiotal vilda människoätare. Ej att undra på därför, att deras första tanke var att i skydd av nattens mörker tyst smita undan samma väg som de kommit, lämnande åt vildarna att ostörda leva i sitt andliga mörker.

Deras medfödda oförskräckthet tog emellertid snart åter ut sin rätt. För ögonblicket voro de situationens herrar; med sina bakladdningsgevär kunde de, därest så påfordrades, nedskjuta ett tjog vildar i hålan under dem. Men trots all den fasa, scenen där nere ingöt hos dem, syntes händelserna ännu icke rättfärdiga ett väpnat ingripande från deras sida. Åtnöjande sig medatt vara endast åskådare, fortforo de alltså att följa vad som försiggick i grottan, och härunder nödgades de emellanåt kväva en och annan hostattack som framkallades genom röken från

eldarna.

För ännu en stund framåt fortgick måltiden under det sorl, som är karaktäristiskt för ett infödingeläger men så snart den avslutats, visade sig tydliga tecken till att något utomordentligt var i görningen. De äldre samlade sig efter hand omkring Columbus, medan de övriga började krafsa ihop de spridda eldarna till en jättebrasa i närheten av en av grottans väggar. Det härigenom förstärkta eldskenet framkallade bilden av en på klippväggen målad väldig figur, liknande en människa så när som därpå, att den i stället för ett runt huvud bar en klumpigt formad triangel. Vid figurens fötter befann sig ett klippblock, och medan gemene man bland vildarna grupperade sig omkring elden, drogo sig Columbus och några andra undan i mörkret ur sikte för åskådarna ovanför. Den vid en »corroboree» Orgie med dans hos Australiens infödingar. vanliga sången uppstämdes nu, och vildarna började röra sig runt elden i en långsam dans, som emellertid plötsligt upphörde, varvid ringen bröts till en halvcirkel, som med sin öppna del vände sig mot den bistra figuren å klippväggen. Columbus och hans sällskap visade sig nu åter, stödjande mellan sig en vördnadsvärd gestalt - en gammal, gammal man med snövitt hår och skägg och så framåtlutad, att han, när han med stöd av två korta käppar linkade framåt, tycktes likna något ovanligt djur, som gick på alla fyra. Den orkeslösa varelsen fördes med de andras hjälp fram till klippblocket under den målade figuren och placerades på detta. Hans ledsagare slogo sig nu ned på marken, medan de svarta i halvcirkeln förblevo stående stilla.

Den gamle mannen uppe på stenblocket var nuklart synlig för de vita ovanför hålan, då skenet från elden föll samlat på honom. Brown och Morton vände sig mot varandra med samma halvt återhållna utrop på läpparna:

»Herre Gud, det är ju en vit man!»

Trots det att mannen var i det närmaste lika mörk som vildarna runtomkring och fastän han i likhet med dessa bar det vanställande röda strecket över pannan samt den vita triangeln på bröstet, kände sig Morton och hans båda vänner fullständigt förvissade om, att de framför sig hade en man av deras egen ras. Den ålderstigne var synbarligen så gott som blind, och hans huvud rörde sig oavlåtligt från ena sidan till den andra. Från de svarta i halvcirkeln hördes under tiden ett slags sång eller mumlande, vilket lät som en refräng och återgav orden: »Mur! Fee! — Mur! Fee!»

»Hör nu», viskade Brown, »vi befinna oss bland landsmän. Det där låter fasligt likt Murphy.»

Ett förfärande oväsen uppstod nu, som om hundratals gongonger börjat slamra. Fyra stycken vildar trädde fram och hamrade ursinningt med sina stridsklubbor på något, som liknade metallplåtar. Vid detta larm syntes den gamle på klippblocket luta sig ned och småle, medan han sträckte fram sina darrande händer, som om han ville säga någonting. I detsamma reste sig Columbus och gick, åtföljd av klubbärarna bort till den förskrämda gruppen av fångar. Efter en kort överblick utvalde han en ung kvinna och förde henne vid handen fram till den gamle, alltjämt åtföljd av de fyra klubbeväpnade. Den arma varelsen föreföll att vara förlamad av fruktan och segnade, när hon kommit fram till klippblocket, ned på marken, skälvande i alla lemmar. Columbus drog sig därpå tillbaka, medan de fyra uppförde en vild runddans, alltjämt bearbetande sina gongonger. Plötsligt vände sig en av dem mot kvinnan och tilldelade henne medsin klubba ett fruktansvärt slag över pannan; de övriga tre följde hans exempel, och i nästa ögonblick låg den arma varelsen död på marken.

Verkan av denna scen på dem, som vaktade ovanför grottan, var obeskrivlig. Charlie kastade geväret till skuldran, men hejdades i tid av Morton från att skjuta. Kvinnan var redan dödad, innan det var möjligt att ingripa.

»Kom!» sade Brown. »Låt oss överlägga i lugn. Jag blir sjuk av att se på dessa vilddjur.»

De smögo sig undan ett stycke, varpå Brown åter yttrade sig. »Det har kommit till en vändpunkt i vårt företag, därom råder intet tvivel», sade han. »Vi måste taga reda på huru det hänger samman med den vite mannen, och så måste vi rädda de där arma satarna och på samma gång ge kannibalerna en ordentlig läxa.»

»För att vara rättvisa mot vår vän Columbus», anmärkte Morton, »måste vi ihågkomma, att 'dessa kannibaler' endast handla efter vad de en gång blivit uppfostrade till och att de följaktligen icke kunna känna något av avsky

för de gärningar, som vi fasa för. Men på samma gång är den man, som lyfter sin hand — eller sin nulla-nullaStridsklubba hos Söderhavets vildar. — mot en kvinna, ovärdig benämningen brittisk sjöman etc. etc.»

»Är ni övertygad om, att det är en vit man?» frågade Charlie.

»Ja, men vem han är, det är en annan fråga. Han synes vara både blind och döv och slö. Jag gissar, att vi få gå tilbaka ända till Leichhardt för att lösa gåtan.»

»Som ung och stående upprätt har han varit en storväxt man, långt högre än Leichhardt», förklarade Morton. »Men vi kunna likafullt antaga, att han tillhört dennes expedition — han ser tillräckligt gammal ut.»

Brown lät höra en låg vissling.

»Hör nu, tänk om det var 'Murphy' de skränade! Jag vill minnas, att det fanns en man med detta namn i den förolyckade expeditionen.»

»Vi ska nog snart lista ut hemligheten, hoppas jag. Men vad ska vi nu närmast göra?»

»Det vet jag», svarade Charlie. »Låt oss återvända till lägret. Ni lovade Columbus, att jag skulle göra honom sällskap i morgon. Nåväl, jag följer med honom och tar reda på alltsammans.»

Morton lade sin hand på Charlies skuldra.

»Det är sannerligen ett oförfärat anbud, efter allt vi nyss ha fått bevittna, men tror du, min gosse, att jag skulle tillåta något sådant? Du kunde bli både stekt och uppäten, innan du visste ordet av.»

»Stopp ett ögonblick!» avbröt Brown. »Jag har en idé. Låt mig tänka den till slut. Det ligger något i Charlies förslag.»

»Nå, så kläck ur er orakelsvaret, så snart som möjligt!» uppmanade Morton.

»Ja, jag må nu ha rätt eller orätt, men jag har en känsla av, att Columbus inte ämnar äta upp Charlie. De ha försett sig med proviant för en månad framåt. Efter min mening ha de behållit den gamle mannen hos sig som ett slags fetisch. Nu förstå Columbus och några andra kloka bland de äldre, att han snart kommer att dö, och det är deras avsikt att låta Charlie intaga hans plats.» Brown tystnade, liksom triumferande.

»Jag tror verkligen, att ni träffat huvudet på spiken», sade Morton. »Ni borde ständigt vistas här, i betraktande av den intelligens ni förmår utveckla.»

I detta ögonblick trängde ett förnyat larm upp från grottan, och sällskapet smög sig tillbaka för att taga reda på anledningen. Gongong-slagarna, Columbus och dennes höga råd hade ställt upp fångarna, och åskådarna ryste vid åsynen av de hemskakvarlevor efter festen, vilka lågo kringströdda över hålans sandiga golv. Vid detta tillfälle utvaldes en vacker ung man och fördes fram till den gamle på stenblocket. Männen med stridsklubborna drogo sig tillbaka, och Columbus med följe trädde fram för att översmeta ynglingens panna med röd färg och anbringa den hemlighetsfulla triangeln på hans bröst. Därpå fördes han undan i ett mörkt hörn, där han ej längre kunde ses av åskådarna.

Brown lät höra en undertryckt ed.

»Det är just vad som satt mig myror i huvudet», yttrade han, vänd till Morton, »hur de bära sig åt för att hålla befolkningssiffran uppe. Nu förstår jag; de rekrytera sig genom att utvälja de bästa elementen bland fångarna.»

»Se där! nu ämna de plocka fram en annan!» viskade vännen. »Jag håller två rullar tobak på, att de taga den där långe med håret uppknutet i en truls.»

»Och jag håller på den mera klumpige bredvid honom.»

Brown förlorade. Den högväxte utvaldes för att förses med insignierna till det hemliga broderskapet.

Columbus och ett par andra hjälpte nu den gamle mannen att kravla sig ned, medan de övriga dels slogo sig ned vid elden, dels gjorde upp nya brasor på marken.

»Vi återvända till lägret», föreslog Morton. »Ridån har gått ned över aftonens skådespel.»

De smögo sig, under iakttagande av den största försiktighet, ned för berget och voro snart åter på lägerplatsen, som de funno i samma skick som de lämnat den.

ÅTTONDE KAPITLET.

CHARLIE ANVÄNDES SOM FÄLLA. — DEN GAMLE VITE MANNENS DÖD. — STRIDEN I GROTTAN. — EN KATASTROF.

Uttröttade som de voro efter sina ansträngningar natt efter natt, njöto de en god sömn och funno, då de vid dagningen vaknade, lägret så lugnt och ostört, som om aldrig någon tragedi av det hemska slag, de nyss bevittnat, utspelats i deras närhet.

»Förfärligt kvavt, eller hur?» tyckte Morton. »Beror förmodligen på att bergmassan magasinerat så mycket värme.»

»Det syns på luften. Se, så tjock den ser ut! Jag tror aldrig, jag känt en sådan hetta förr vid denna tid på dygnet. Vad säger ni om en promenad till kratern ovanpå frukosten?»

Charlie anmälde i detsamma, att måltiden var färdig, och medan man åt, avhandlade man och enades om planen för dagens arbete.

Vid framkomsten till kratern funno de denna i livlig verksamhet; vattensamlingarna voro i beständig rörelse och flödade oavlåtligt över i krateröppningen, varvid ett mullrande dån framkallades.

Då männen återkommo till lägret, hälsades de där av Columbus och ett par tre andra infödingar, samtliga lika milda och vänliga i uppsynen som om de levde endast på mjölk och vatten.

»Titta på den gamla slyngeln!» sade Morton. »Det vattnas honom i munnen att se oss stekas på glöden.»

»Jag misstänker, att han endast önskar bli kvitt

oss och narra oss att kvarlämna Charlie», höll Brown före. »Vi ska pröva honom.»

Skenbara förberedelser till uppbrott vidtogos nu och Charlie lät därunder Columbus förstå, att han ämnade göra sin svarte vän sällskap. Vilden visade sig över måttan belåten härmed, och då tidpunkten för uppbrottet var inne, förmådde varken han eller de andra återhålla sina glädjeutbrott. Morton, Brown och Billy slängde nu ränslarna på sina skuldror och begåvo sig från platsen samma väg som de kommit vid avskedet livligt viftande åt Charlie.

De hade emellertid nätt och jämnt kommit utom synhåll från lägret, då Morton och Billy smeto in bland klipporna på sidan om spåret, medan Brown fortsatte, under gåendet framkallande så mycket buller som möjligt. Under nära en fjärdedels mil behöll han samma riktning, varefter även han tog av åt sidan och lugnt gömde sig bakom ett stenrös. Efter fem minuters väntan hörde han ljudet av fotsteg, och en infödning närmade sig, synbarligen med uppdrag att förvissa sig om huruvida de vita männen verkligen lämnat trakten, ty mannen kom ensam och obeväpnad. Han var alldeles inpå Brown, innan han upptäckte denne, och vände sig då med ett rop hastigt om för att fly. Men det var försent. Brown grep tag i honom och slängde honom med anlitande av sina ovanliga krafter häftigt in bland klippblocken, där han förblev liggande stilla, bedövad. Brown väntade tåligt en stund, men ingenting hördes; mannen hade tydligen skickats ensam på sitt uppdrag.

Brown dolde nu sin ränsel på ett säkert gömställe och fortsatte därpå försiktigt i riktning mot kalkklippan, omsorgsfullt undvikande att visa sig. Efter en mödosam marsch var han framme vid grottans ingång, där han efter en noggann rekognosering lät höra en svag vissling. Intet svar följde, men röster hördes i närheten, och då Brown försiktigt tittade fram,fick han se Columbus, Charlie och tre andra närma sig och inträda i hålan. I detsamma hördes en lång vissling helt nära, vilken han ögonblickligt besvarade, och inom några minuter kommo

Morton och Billy smygande och slöto sig till honom.

»Förträffligt», sade Morton. »Columbus tog Charlie med sig in bland klipporna och gav därpå någon signal med den påföljd, att samtliga svarta samlades på den öppna platsen, där vi höllo till. Därpå avlägsnade sig Columbus och tre andra, medtagande Charlie, som de höllo omsorgsfullt dold, och såvitt jag förstår, äro dessa de enda, vi ha att göra med. Alltså framåt nu, ty jag kan inte under några förhållanden lämna gossen längre ensam bland dem, även om han för tillfället torde vara utom all fara.

»Vi ränna på de där fyra och ta oss sedan tid att undersöka platsen och förhöra den vite mannen, eller hur? Men hur vi därefter skola handla kan jag ännu inte klara ut»

»Bäst att lita på vår tur och på våra gevär», menade Morton. »Vi reda nog ut frågan. Men fort nu!»

Ljudlöst smögo de sig genom den trånga tunnel, som förde till hålans inre, och spejade därpå försiktigt inåt grottan för att äga full kännedom om lokalen, innan de vågade anfallet. Fångarna och de tre äldre svarta befunno sig där inne, men Columbus och Charlie hade försvunnit. »Fort nu!» viskade Brown och rusade på en vilde, medan Morton fällde en annan med en nulla-nulla, som han påträffat. Den tredje uppgav ett gällt rop och störtade mot ingången, men möttes där av Billy, som, antingen gripen av fruktan eller av någon annan orsak, avlossade sitt gevär mot den flyende med den påföljd, att denne föll ned död.

Varskodd genom ljudet samt knallen från geväret, kom nu Columbus framrusande från en mörk vrå i hålan. Hans mörka ögon blixtrade, och den vilda kannibalnaturen tycktes väckt till liv i honom.»Slå den här göken i skallen!» ropade Brown och släppte sin sprattlande fånge för att kasta sig över den nya fienden.

Morton tilldelade vilden ett bedövande slag med sin waddy Infödingeklubba av hårt träslag., och vände sig därpå om för att hjälpa sin vän. Huru stark Brown än var, skulle det dock ha blivit svårt nog för honom att utan hjälp komma till rätta med den rasande Columbus. Nu var denne snart övermannad och fängslad med remmar.

»Var är Charlie?» ropade Morton och ilade i riktning mot det skumma hörnet av grottan. »Det har bestämt hänt honom något.»

»Ingen fara, gamla gosse! Här ä' jag!» svarade Charlie och trädde fram från ingången till ännu en, längre in belägen håla.

Efter att först hava tillsagt Billy att stanna kvar för att bevaka fångarna och nedskjuta dem, därest de försökte fly, följde nu de båda vita sin unge kamrat, därvid lämnande bakom sig en sällsam scen — Billy Button på post vid ingången till hålan, de båda vildarna liggande utsträckta på marken och de för kannibalfester dödsdömda fångarna, vilka hela tiden iakttagit en hopplös likgiltighet, alltjämt sammanträngda i en klunga.

Inne i en trängre grotta än den de nyss lämnat och vilken i likhet med denna erhöll sitt sparsamma ljus genom rämnor i taket, påträffade de den gamle mannen, sittande på marken och med halvt slocknade ögon stirrande på de ovanliga gestalterna, vilka han synbarligen med möda förmådde urskilja. Med några hastigt framviskade ord anförtrodde Charlie sina vänner, att han talat till den gamle och att denne måhända kunde höra vad som yttrades till honom.

»Försök omigen!» uppmanade Morton ivrigt.

Charlie lutade sig ned och ropade i den gamles öra: »Engelsman! vit man!»

En svag antydan till att han uppfattat orden lyste upp den stackars varelsens drag, och han sträckte ivrigt fram sina darrande händer. De nykomna följde riktningen av hans fingrar och upptäckte i ett mörkt hörn av hålan en mängd upptravade föremål, som Brown strax gick att närmare undersöka, medan de båda andras uppmärksamhet ägnades den gamle, som föreföll att vara djupt uppskakad. Han gjorde ett försök att resa sig och tala, men kom icke längre än till en fruktlös ansträngning. Det var pinsamt att iakttaga hans förvridna drag vid tanken på vilka hemligheter som han sannolikt bar inom sig, hemligheter som han under en lång följd av år varit förhindrad att yppa. Till sist reste han sig medelst en våldsam ansträngning till hälften upp och ropade med tydlig fastän

darrande och hes stämma:

»Ja, ja! engelsman! vit man!»

Därpå föll han efter några flämtande andetag tillbaka död.

Gripna av fasa och medlidande, betraktade främlingarna den olycklige mannen, som framsläpat en så lång tillvaro bland vildar. Det kunde icke längre råda något tvivel på, att de framför sig hade en av medlemmarna i Leichhardts förolyckade expedition, vars öde så länge förblivit en hemlighet Och nu tycktes deras ankomst hava givit honom ett slag, som träffat alltför hårt! han hade dött inför deras ögon, innan ett ord om hans historia nått dem.

»Se här!» sade Charlie, som lutat sig ned över den dödes mörka bröst.

Där syntes, fastän knappt skönjbart på grund av hudens mörka färg, en grovt taturerad bild av ett skeppsankare.

Plötsligt avbrötos emellertid deras iakttagelser genom knallen från ett gevär, åtföljd av upprepade vilda tjut från den yttre hålan. Alla rusade ut och funno snart anledningen till oväsendet. Medan Billys uppmärksamhet dragits till en av de kvinnliga fångarna,hade Columbus passat på att obemärkt frigöra sig från de i all hast åtdragna remmarna. Den första känning Billy erhöll av vad som skett var ett slag av en klubba, och i nästa ögonblick hade han på måfå och utan verkan avlossat sitt skott efter en figur som flydde mot hålans öppning och som strax därpå hördes genom högljudda rop och tjut kalla sina kamrater till platsen.

»Klara med gevären!» skrek Brown. »Nu gäller det!»

Medan hans stämma ännu ljöd, hördes bullret av fötter och röster vid ingången till grottan.

»Skjut! skjut!» kommenderade Morton, själv föregående med ett exempel, som omedelbart följdes av de andra, tills hålan var nästan fylld med vit rök. Som rasande dårar störtade vildarna in i den trånga gången, men de möttes av fyra bakladdningsgevär, vilkas förfärande, hemlighetsfulla blixtar och knallar nedmejade de främsta bland de anstormande, två till tre i sänder och på en gång. Deras anfallsförsök var dömt att misslyckas, och de nödgades vika, lämnande allt åt tystnaden för några ögonblick.

»Tak! tak! se upp!» skrek plötsligt Billy, ej en sekund för tidigt.

Vildarna hade äntrat uppför klippans väggar, tills de nått platån där uppe, och sökte nu bana sig väg in i hålan genom de många sprickorna och rämnorna i taket. Hastigt lämnande sin ställning och hoppande över de nyss nedskjutna, hunno de vita med knapp nöd fly ut i fria luften. Till sin överraskning mötte de här intet motstånd av kannibalerna, vilka samtliga sökte komma upp på grottans tak för att den vägen bereda sig tillträde till dess inre.

»Hur är det?» ropade Morton till Brown. »Ni ser ut som ett spöke. Är ni sårad?»

»Nej, inte såvitt jag vet, men det kväljer mig — och ni ser sjuk ut. För himlens skull, fort härifrån till klipporna!»En pinsam känsla av äckel och yrsel hade plötsligt gripit alla. Raglande bort mot klipporna i närheten av grottan, kastade de sig ned bakom vad skydd de kunde finna, fullständigt likgiltiga för sina fiender.

Luften var mättad med en glödande hetta, de dånande skrällarna från kratern följde nästan utan avbrott på varandra, och marken tycktes darra och skälva. Från grottans mynning framträngde ljudet av en klagande sång, dödssången över den döde vite mannen.

Genom en kraftig ansträngning lyckades det Morton att hämta sig så pass mycket, att han förmådde klart överblicka vad som var att vänta.

»Följ med!» ropade han och reste sig för att stappla bort till en framspringande klippa, som tycktes kunna erbjuda något skydd. Med svårighet följde de andra hans steg. Medan de, fullständigt uppgivna, kröpo ned bakom skyddet, kände de huru marken våldsamt darrade under dem. Därpå följde en bedövande knall, som om själva klipporna rämnat, och luften fylldes med tät ånga och upphettat slam. Under nära tio minuter rådde dödstystnad. Så höjde Brown sitt huvud och lät höra en djup suck.

»Alle man ombord?» ropade han. »Är någon skadad?»

Den ene efter den andre svarade, reste sig och såg sig omkring.

»Hett nog, medan det pågick», förklarade Morton. »Vi ha fått en erfarenhet, som icke är alldaglig. De där gynnarna inne i grottan kommo lättast ifrån alltsammans.»

»Gjorde de?» ropade Brown hetsigt. »Store Scott! se bara!»

Han pekade mot klippan, och alla uppfattade med detsamma vad som hänt. Grottans ingång var försvunnen, och bergets hela utseende hade förändrats. Det jordskalv, som nyss försiggått, hade nedbrutitgrottans tak, och de svarta med deras olyckliga fångar lågo begravna under massor av sten. Dödssången, som hörts, hade tillika varit begravningshymnen över en hel stam. Kannibalerna och deras offer lågo i en gemensam grav.

»Och den vite mannens hemlighet ligger också jordad där», sade Morton efter en lång stunds tystnad.

»Det hoppas jag, att den inte gör», genmälde Brown. »Jag har tagit med mig något från skräphögen, som han visade oss på.» Och han framtog ur sin rock en gammaldags anteckningsbok i skinnband.

Ingen var emellertid vidare angelägen att strax granska bokens innehåll; alla hade bråttom att komma från platsen för de senaste händelserna för att i det egna lägret få släcka den brännande törsten.

Vid framkomsten till lägerplatsen funno de, att någon större förändring i de närmaste omgivningarna icke försiggått. Sedan en eld uppgjorts, slogo de sig ned för att äta och vila ut.

»Stackars gamle Columbus, jag kan inte hjälpa, att jag känner medlidande med den gamle skojaren. Han saknade inte kurage. Tänk bara hur ogenerat han trädde in till oss på morgonen, då vi kommo hit.»

»Sant, och när allt kommer omkring, hade vi bra liten anledning — åtminstone efter deras uppfattning — att blanda oss i deras ceremonier och plägseder. De behandlade oss på ett vänskapligt sätt.»

»Tur hade vi i alla händelser, och vi ha jordbävningen att tacka för att vi ännu äro vid liv. Ty inne i det här stenramlet hade vi inte under några förhållanden kunnat reda oss under en strid.»

Efter slutad måltid och sedan de vilat något, föreslog Morton en promenad till kratern för att se huru där stod till. Alltsedan utbrottet med detuppkastade slammet hade nämligen icke något mullrande eller någon knall hörts från det hållet.

Platsen hade undergått en märkvärdig förändring. Kratern eller vad de antogo vara en krater hade sjunkit undan, och utför dess sluttning flödade nu vatten i en oavbruten ström. Slammet, som kastats omkring, samt vattnets grumliga beskaffenhet voro de enda synliga spåren efter den sista naturrevolutionen.

»Alltså», förklarade Brown, »har det brinnande berget, sådant det stod där, för alltid gått sin kos, och vi äro de enda levande vita män, som skådat det och som någonsin skola skåda det.»

»Alldeles riktigt —» började Morton, men hann icke längre, förrän han avbröts av fotsteg bakom dem. Alla vände sig hastigt om.

Sönderriven, blodig och svedd, stod Columbus där, en ömkansvärd företeelse och den ende överlevande av sin stam. Han riktade en hjälplös och bedjande blick på de vita — tydligen tillskrev han den nyss inträffade olyckan deras makt — och trädde därpå närmare med en förkrossad och hopplös min, allt emellanåt kastande en sorgfylld blick åt det ställe, där kratern befunnit sig.

Brown gjorde ett tecken åt honom att komma närmare. I detsamma gåvo Charlie och Billy högljutt tillkänna, att vattnet var statt i sjunkande. Så var det också; den grumliga massan höll på att snabbt rinna undan, kvarlämnande en virvlande pöl mitt uti, alldeles som om något hål öppnats nere i jorden vid den sista omvälvningen. Under tystnad betraktade de huru vattnet virvlade runt allt snabbare och snabbare, under ett strävt bubblande ljud. Inom kortare tid än en halvtimme var hålan tömd, och endast en fuktig ånga uppsteg därifrån. Så småningom förflyktigades denna, och bottnen låg där blottad — en kaotisk massa av stenblock, övertäckta med gyttja,och

mitt i alltsammans en mörk rämna, genom vilken hela kratern kunde tänkas ha sjunkit ned.

»Är det någon, som känner sig hågad att gå ned där?» frågade Morton.

»Inte för ögonblicket», tyckte Brown. »Bäst att det först får svalna litet.»

Vattnets försvinnande tycktes giva Columbus ett sista dråpslag. Han följde utan invändning med till lägerplatsen och erhöll där någon föda, som han begärligt slukade, icke utan obehagliga föreställningar hos de vita vid tanken på hans närmast föregående måltid.

Trots alla ansträngningar, som de varit utsatta för, voro de alltför angelägna att komma ifrån den dystra ödemarken för att onödigtvis uppskjuta med avfärden därifrån, och mot solnedgången bröto de alltså upp för att återvända till lagunerna. Ex-hövdingen fick följa med, då de beräknade, att han kunde bliva nyttig för dem under deras fortsatta efterforskningar.

Tidigt följande morgon voro de framme vid lägerplatsen, uttröttade, men belåtna med att hava återkommit till mera tilltalande omgivningar. Hästarna betade lugnt på platsen och tycktes hava haft angenämare dagar än deras herrar, och allt befann sig för övrigt i samma skick som då de lämnade stället. De gjorde flera försök att avlocka Columbus en redogörelse för hans flykt och lyckades efter åtskillig missuppfattning å hans sida räkna ut, att han, när han påträffade den gamle som död, fått för sig, att de andra vita dödat honom, varför han rusat ut efter dem. Så snart han hunnit utom grottan, hade han emellertid träffats av ett slag och visste därefter icke mera än att alla de övriga måtte ha blivit begravna under den sammanstörtande klippan.

»Men de där då, som skickades tillbaka att hämta liket?» inföll plötsligt Morton.

Genom fortsatt förhör med Columbus lyckadesdet dem att få fram, hurusom sex vildar begivit sig åstad utan att ännu hava återkommit.

»Jag hade alldeles glömt dem», yttrade Brown. »Tur, att de inte hunnit hit och stuckit ned våra hästar, medan vi voro borta.»

*

NIONDE KAPITLET.

INNEHÅLLET I DAGBOKEN GENOMGÅS. — EN INTRESSANT UPPTÄCKT. — MÅHÄNDA ÄNNU EN ÖVERLEVANDE AV LEICHHARDTS EXPEDITION. — CHARLIE FRAMLÄGGER ETT NYTT FÖRSLAG.

Då lägerplatsen erbjöd dem åtskilliga förmåner och alldenstund de behövde tid på sig för att överlägga om sina närmaste planer, bestämde de sig för att kvarstanna några få dagar.

Medan Brown och Morton slogo sig ned för att genomgå den gamla dagboken, begåvo sig Charlie och Billy åstad för att fiska och skjuta vilt ävensom att under tiden roa sig med att lära Columbus rida.

Dagboken befanns innehålla åtskilliga blad med urblekt skrift, som det skulle komma att taga åtskillig tid att uttyda. Vissa avdelningar voro ännu läsliga nog, medan andra tagit skada genom att fläckas av vatten och rök. Lyckligtvis var handstilen tydligen en bildad mans, varför de, så snart de blivit litet förtrogna med densamma, borde utan svårighet kunna få det hela att gå ihop.

Det tog dem nära på hela dagen att ordna bladen

det dem att få fram, hurusom sex vildar begivit sig åstad utan att ännu hava återkommit.

»Jag hade alldeles glömt dem», yttrade Brown. »Tur, att de inte hunnit hit och stuckit ned våra hästar, medan vi voro borta.»

*

NIONDE KAPITLET.

INNEHÅLLET I DAGBOKEN GENOMGÅS. — EN INTRESSANT UPPTÄCKT. — MÅHÄNDA ÄNNU EN ÖVERLEVANDE AV LEICHHARDTS EXPEDITION. — CHARLIE FRAMLÄGGER ETT NYTT FÖRSLAG.

Då lägerplatsen erbjöd dem åtskilliga förmåner och alldenstund de behövde tid på sig för att överlägga om sina närmaste planer, bestämde de sig för att kvarstanna några få dagar.

Medan Brown och Morton slogo sig ned för att genomgå den gamla dagboken, begåvo sig Charlie och Billy åstad för att fiska och skjuta vilt ävensom att under tiden roa sig med att lära Columbus rida.

Dagboken befanns innehålla åtskilliga blad med urblekt skrift, som det skulle komma att taga åtskillig tid att uttyda. Vissa avdelningar voro ännu läsliga nog, medan andra tagit skada genom att fläckas av vatten och rök. Lyckligtvis var handstilen tydligen en bildad mans, varför de, så snart de blivit litet förtrogna med densamma, borde utan svårighet kunna få det hela att gå ihop.

Det tog dem nära på hela dagen att ordna bladen

i riktig följd efter dato, och medan de höllo på härmed, förskaffade de sig en ytlig uppfattning av innehållet. Journalen befanns vara författad av en utav tre överlevande i doktor Leichhardts expedition vid namn Stuart. Han och två andra — Kelly och Murphy — hade någon tid vistats hos en vänskapligt sinnad stam väster ut. Kelly hade sedan blivit dödad i en strid med den kannibalstam, vars undergång man nyss bevittnat. Journalen gick fram till tidpunkten för Kellys död och några veckor därutöver, man gav intet besked angående de överlevandes senare öden. En av dessa — häri voro Brown och Morton ense — måste vara den vite gamle mannen, som dött i grottan, men det fanns ingen anledning att antaga, att han vore journalens författare. Mera sannolikt var det då, att den skrivits av Stuart, och denne mans öde väckte de båda läsarnas odelade intresse och nyfikenhet. Befann han sig ännu i livet hos den vänskapligt sinnade stammen väster ut?

Den frågan torde sannolikt och sorgligt nog kunna besvaras endast nekande. Närvaron av hans följeslagare, den gamle vite mannen, efter allt att döma en fånge sedan lång tid tillbaka hos kannibalerna, samt befintligheten av den på ett så egendomligt sätt förvarade, oavslutade journalen pekade oavvisligt hän på ännu en strid, i vilken Stuart dödats och Murphy tagits till fånga.

»Men», invände Morton förhoppningsfullt, »om nu dessa fångar, som hitförts, kommit från den där fredliga stammen, bör ju denna ännu finnas till. Och varför skulle icke då även Stuart kunna tänkas befinna sig hos stammen i fråga?»

»Jag ville gärna hoppas det, men kan icke finna det sannolikt», svarade Brown. »Vad slags karl anser ni honom ha varit, efter den ytliga föreställning hans journal bibragt oss?»

»En präktig man med en god portion självtillit.»»Just så. Och därför menar jag, att om han ännu vore vid liv, skulle han ha fått stammen till att taga upp strid med dessa kannibaler och antagligen för längesedan ha sopat bort dem och räddat sin kamrat.»

»Jag måste erkänna, att ert resonnemang förefaller riktigt, men icke förty fasthåller jag vid hoppet att finna honom vid liv.»

»Jag också, fastän det är att hoppas mot alla sannolikheter.»

»Vi måste försöka lista ur Columbus huruvida den här sista smältan fångar kommit från Stuarts stam. Han bör också veta huruvida Stuart lever eller ej.»

Samma afton blev Columbus — som under sina ridlektioner gjort åtskilliga kullerbytter, till Billys stora förnöjelse — utfrågad rörande den där stammen väster ut. Det framgick av hans svar, att det fanns två stammar, som kannibalerna plägade hemsöka, en i väster och en söder ut. I nordlig riktning funnes icke några infödingar. Det sista strövtåget hade gällt stammen väster ut, som bodde vid en sjö. Ett fortsatt förhör bragte i dagen, att Murphy tillfångatagits för mycket länge sedan ävensom att det fanns en annan vit man, som dödat en mängd kannibaler och injagat stor skräck hos dessas stam; men detta hade också skett för lång tid tillbaka, och sedan dess hade kannibalerna gjort två eller tre nya hemsökelser hos stammen utan att dock påträffa den vite mannen. Columbus visste även att förtälja, att mannen i fråga vistades än här, än där, ty vid ett tillfälle hade han synts till hos stammen söder ut och dödat åtskilliga av Columbus' kamrater, då dessa gjort en påhälsning i den riktningen. Den stammen hade sina hyddor i närheten av ett berg.

Sådant var i stora drag innehållet i de meddelanden, som efter åtskilligt bryderi å ömse sidor avlockades kannibalhövdingen.Men härigenom hade frågan endast blivit än mer invecklad. Var fanns nu Stuart, väster ut eller i sydlig riktning? Och vilken riktning borde man alltså slå in på? Vid förnyad prövning av frågan enades man om, att den sydliga riktningen torde erbjuda mindre svårigheter; det framgick nämligen av Stuarts journal, att man väster ut hade att räkna med ett brett bälte av ödemark, som måste genomkorsas.

»Vi ha i alla händelser ett par dagar på oss att övertänka saken», menade Morton. »Under tiden taga vi ett par läsliga avskrifter av journalen, och jag föreslår, att Charlie och jag behålla var sitt exemplar, medan ni förvarar originalet. På detta sätt torde vi ha gjort vad vi kunna för oförutsedda händelser.»

»Och medan ni hålla på härmed», inföll Charlie, »kanske jag kan gå och undersöka hålet, där kratern försvann?»

»Du ensam?» utbrast Morton.

»Nej, Billy och Columbus få göra mig sällskap.»

Och antag, att de där sex saknade infödingarna, som skickades i väg för att transportera den döde till begravningsplatsen, antag, att de dyka upp, just som du befinner dig mitt ibland klippblocken! Vad skulle du och Billy förmå emot dem, särdeles om Columbus lämnade er i sticket?»

»Jag skulle nog dra försorg om, att Columbus icke finge tillfälle att handla förrädiskt», svarade Charlie litet elakt.

»Vad säger ni, Brown? Ska vi låta honom få sin vilja fram?»

»Först vill jag fråga», invände Brown, »hur tänker ni praktisera er ned genom rännan?»

»Vi klättra förstås», tyckte Charlie.

»Du torde inte finna Billy eller Columbus vidare hågade för den färden», menade Morton. »Hade vi bara ett ordentligt tåg, vore det en annan sak, men nu ha vi inte annat än tältsträcket, och det håller inte.»

»Men jag tänker vara försiktig», lovade Charlie.

»Det tror jag visst, men om du skulle råka att slinta och åka ned en tio eller femton meter, kunde ingen makt på jorden få dig helskinnad upp igen.»

Charlie såg icke övertygad ut.

»Vi skulle nog kunna hålla utkik efter de sex infödingarna», medgav Brown, »ty de måste ändock komma den här vägen, föreställer jag mig.»

»Skulle inte Columbus kunna förmås att ge dem något tecken att stanna?»

»Knappast troligt, fruktar jag. De svarta ha visserligen utvägar att meddela sig med varandra på långt håll — ni har väl sett deras hemliga 'yabber-stichs' — men jag befarar, att vi inte kunna göra begripligt för Columbus vad vi önska, och för övrigt torde han inte gå med på saken, även om vi kunde göra oss förstådda.»

»Nå, får jag gå eller ej?» frågade Charlie.

»Jag vill sova på saken», förklarade Morton. »Jag vet nog, att du är karl att taga hand om dig själv, och Billy är så pålitlig som en svart kan vara, men du måste komma ihåg, att jag har ansvar för dig och att om något skulle hända dig, bleve det jag som finge sitta emellan.»

Och härmed måste Charlie låta sig nöja till följande morgon, medan Morton och Brown sutto uppe ännu en god stund vid elden, samtalande och rökande.

»Ämnar ni släppa honom i väg?» frågade Brown.

»Jag tänkte det, vore det bara inte för de där sex svartingarna i närheten. De kunna smita förbi oss i mörkret och komma över Charlie och Billy, när de minst vänta dem. Nog för att jag tror, att Charlie under vanliga, jämnspelta förhållanden skulle kunna klara sig med Billys hjälp, men de kunna bli överrumplade där inne bland stenbråten och kanske få svårt nog att reda sig.»I detta ögonblick hördes ett klagande rop på långt avstånd, och de båda männen vid elden rusade upp. Ljudet liknade fullständigt den klagolåt, som de hört inne i djungeln.

»Det här klarar ut en del av frågan», sade Brown. »De svarta äro på återväg. Ge Columbus en spark och låt honom möta dem.»

Morton följde strax tillsägelsen. Kannibalhövdingen hörde ropen och besvarade dem, varefter han begav sig i väg för att möta sina landsmän. Det var tydligt, att han berättade för dem om den stora katastrofen, som ägt rum under deras bortovaro, ty helt plötsligt hördes ett samfällt, högljutt klagoskri. Snart syntes Columbus åter, framträdande med sitt sällskap i eldsljuset, en grupp av sex stycken vildar med frånstötande skurkfysionomier. Det var emellertid tydligt, att Columbus ingivit dem vederbörlig respekt för de vitas makt och vrede, som han tillskrev den olycka, som träffat deras stam. Alla sågo även mycket ödmjuka och slagna ut.

Charlie, som väckts av sorlet utanför, kom ut ur sitt tält och gav dem mat, varefter de gjorde upp en eld litet avsides och slogo sig ned kring denna under uppsikt av Columbus, som varnats för att låta dem smyga sig bort under natten. Då samtliga vildar voro obeväpnade och på detta sätt ställda under direkt uppsikt, ansåg man sig icke behöva utsätta någon vakt; vänner och forna fiender sovo lugnt utan att på något sätt störas

*

TIONDE KAPITLET.

STUARTS DAGBOK. — UNDERRÄTTELSER OM DEN FÖROLYCKADE EXPEDITIONEN. — CHARLIE BEGER SIG ÅSTAD.

Följande morgon meddelade Morton Charlie, att han nu, eftersom de sex vildarna återkommit, kunde fullfölja sin önskan att undersöka kratern, men att han måste vara tillbaka inom tre dagar. Columbus underrättades om, att hans landsmän måste kvarstanna i lägret, för såvitt de icke ville dela sina kamraters öde. Då det fanns riklig tillgång på fisk, änder, duvor och annat vilt, borde de kunna utan svårighet livnära sig utan att inkräkta på de vitas förråd. Och då Charlie ämnade bryta upp först en timme före solnedgången, hade han god tid på sig att vidtaga nödiga förberedelser. Under tiden gingo de båda äldre med allvar till arbetet med att skriva av journalen, vilket tog större delen av dagen i anspråk. Resultatet blev som följer.

Stuarts dagbok.

»*September 1848.* — Det har lyckats oss att komma över en vattenrik flod, men —» (Här var manuskriptet nedfläckat och oläsligt).

»*12 september.* — Alltjämt denna planlösa färd not väster över slättland, som äro ofruktbara, torra och så

sönderspruckna och upprivna av fåror, att vi i varje försök att komma vidare förlora några av våra djur. Till all lycka ha vi floden, som rinner från norr mot söder, att återvända till, därest så blir

nödvändigt. Folket är mycket missnöjt; utsikterna te sig också allt annat än lovande.

16. september. — Ytterligare två hästar ha störtat under detta envisa framträngande i en ödemark. Klausen och jag ha i afton nödgats göra allvarliga föreställningar.

16. september. — Det har gudskelov lyckats oss att få doktorn att inse sin dårskap, och vi äro nu på marsch norr ut för att slå in på hans gamla spår och komma runt det hållet. Allting går nu bättre.

20. september. — Landet alltjämt rikligt bevattnatt, och marschen går lätt framåt. Vi vänta att —» (Journalen var här oläslig hela sidan utför och fortsättningen daterad mer än en månad senare.)

2. november. — Vi befinna oss alltjämt på doktorns gamla väg runt viken, men fastän det finns god tillgång på vatten och bete, avtyna våra hästar och ha icke samma goda hull som de hade under marschen genom det torra landet

3. november. — I går litet krakel med infödingar, då vi gingo över ett vattendrag. Måste ge eld på dem ett par gånger, innan de flydde. Klausen fick armen genomstungen av ett spjut, försett med hullingar, vilket måste skäras ut.» (Här var ännu en lucka i manuskriptet.)

15. december. — Vi äro fortfarande lägrade vid floden, som doktorn under sin första resa givit namnet »Roper». Såret i Klausens arm hindrar oss att fortsätta. Inflammation har tillstött, och jag fruktar för hans liv. De svarta äro mycket oroliga.

16. december. — Klausen dog i natt. Vi begrovo honom i dag på morgonen. Lämna nu doktorns Port-Essington-spår och följa floden uppåt i sydvästlig riktning.

20. december. — Åter inne på uttorkat land med besvärlig djungel. Vi äro knappast i stånd till att bana oss väg till fots —» (Här var journalenåtskilliga sidor framåt så nedsmutsad och skadad av vatten, att endast en och en annan rad kunde urskiljas. De läsliga ställena tycktes antyda, att expeditionen beständigt uppehållits av djungel och förtorkat land ävensom att några av dess medlemmar angripits av skörbjugg.)

»Ni har ju varit i Quensland, Brown», avbröt Morton, då de kommit till detta ställe i texten. »Hur har ni tänkt er deras färd?»

»Den ligger som en uppslagen bok för mig. Stuarts journal — åtminstone den delen, som vi nu syssla med — börjar, såvitt jag förstår, vid vad som numera benämnes Diamantinafloden. De vidsträckta, uttorkade slätter, han talar om, ligga väster om nämnda flod och äro under den torra årstiden otillgängliga för den, som inte känner landet. Genom att följa floden uppåt skulle de utan svårighet kunnat passera vattendelaren och fortsätta fram till Carpentariaviken för att den vägen komma in på Leichhardts gamla spår.»

Brown tog fram en karta och visade på denna hur han tänkte sig färden.

Nästa sammanhängande del av jouraalen tycktes vara nedskriven efter någon olyckshändelse.

»*24. april 1849*. — Nu återstå blott fem av oss. Två — doktorn och Hentig — äro sjuka. De andra båda måste ha omkommit under marschen genom det torra landet, eftersom de icke återkommit och sannolikt hindrats av de svarta. Jag har sedan några dagar tillbaka icke varit i tillfälle att fortsätta mina anteckningar, och då doktorn är urståndsatt att skriva, har ingen som helst redogörelse kunnat lämnas. Vi hålla just på med att packa in våra saker för att lämna den stenfyllda vattensamlingen i djungeln, där vi varit lägrade några dagar, då de svarta anföllo oss från alla håll. De voro så talrika och funno så god betäckning i snåren, att vi icke hade annat val än att ge oss iväg bäst vi kunde utan vatten och utan vart bagage.Medan vi som bäst sökte hålla dem från livet på oss, sprang ett gevär sönder och förstörde nästan doktorns ena hand. Detta nödgade oss att påskynda vår reträtt för att bringa honom i säkerhet, och vi måste därvid kvarlämna några hästar och mulåsnor. Omedelbart efter det att vi kommit

ut ur snårskogen befunno vi oss i en öppen, förkrympt skog, där marken var betäckt med taggigt gräs. Vi höllo sydvästlig kurs till fram mot aftonen och vilade så en stund, då doktorn och Hentig icke förmådde färdas vidare. Vi hade ridit mycket långsamt, och då vi slogo läger, frågade mig Kelly hur lång väg jag ansåg att vi färdats. Jag beräknade ungefär tio mil. Han föreslog då, att vi skulle taga de bästa hästarna och vända om för att försöka hämta något vatten, då de svarta, även om de befunne sig i vårt förra läger vid vattenstället, antagligen borde vara försänkta i sömn vid vår framkomst. Jag gick med på hans förslag, ty det föreföll oss hopplöst att utan vatten komma fram genom den uttorkade skogen. Emellertid framhöll jag, att vi borde medtaga Murphy och samtliga djuren samt försöka att om möjligt sätta skräck i de svarta.

Efter att ha kvarlämnat de båda andra att se till de sjuka och att underhålla en eld begåvo vi oss åstad kort efter midnatt och hade en ovanlig tur, i det att vi funno de svarta insomnade i vårt läger nära vattenstället. De hade kalasat på hästarna, som vi nödgats kvarlämna. Några stycken vaknade emellertid, vilket för oss blev signalen att rusa in i lägret, hojtande och skjutande. Vildarna flydde besinningslöst, kvarlämnande det mesta av sina vapen, som vi kastade i elden. Vi hade nog tur att finna två större kaggar som vi måst lämna efter oss. Dessa jämte de katrtiner, vi medtagit, fylldes med vatten, varefter vi skyndade därifrån, innan infödingarna hämtat sig från sin förskräckelse. Kort efter soluppgången vorovi åter hos våra vänner, och vi hade endast den lyckliga utgången av vårt strövtåg att tacka för att vi ännu äro vid liv, ty den förtorkade skogen fortsatte utan förändring eller avbrott dag efter dag. Vi sparade litet vatten för de sjukas räkning och försökte hålla dem uppe på sina hästar, men jag kommer icke ihåg något från den sista dagen, ej heller hur de båda andra skildes från oss. Murphy påstår, att de färdades efter vad de envisades tro vara en rök men som enligt Murphys uppgift var blott en virvelvind, som blåste över den brända marken. Kelly fann denna vattensamling genom att giva akt på två vita papegojor, vilka tidigt på morgonen kommo flygande i riktning därifrån. Den befinner sig på skogsgränsen, och väster därom utbreder sig ett vidsträckt slättland, betäckt med samma taggiga gräsart. Det finns ännu litet strävt foder för de få djur, vi ännu ha kvar, men vattnet i hålan är tjockt och dyigt och håller på att hastigt torka ut

25 april. — Vi ha vänt om ett stycke för att om möjligt finna de två saknade, men utan framgång, och nu måste vi stanna här —» (nytt avbrott i berättelsen, beroende på att papperet synbarligen blivit svett av eld.)

Då nu timmen för Charlies uppbrott var nära, avbröto de båda äldre sitt arbete för att hjälpa honom i väg. Då lyckligtvis Columbus fanns tillhands, kunde packningen avsevärt lättas därigenom att denne fick sin beskärda del därav. Morton skildes från sin unga släkting icke utan en viss oro; han tyckte emellertid om hans mod och ville icke hålla honom tillbaka.

Vid tidpunkten för solens nedgång voro de tre männen synliga endast som små prickar i fjärran på den vida slätten.

De sex infödingarna föreföllo att vara fullt belåtna med att kvarstanna i lägret; Morton och Brownvoro emellertid fast beslutna att hålla ett vaksamt öga på dem. Därest de visade något tecken till att försöka komma undan, vore det en lätt sak att på hästryggen taga fatt dem, innan de hunnit över slätten.

Då morgonen inbröt, visade det sig, att farhågorna för rymningsförsök av de svarta varit obefogade, och Brown och Morton återupptogo arbetet med dagboken.

*

ELFTE KAPITLET.

FORTSÄTTNING PÅ STUARTS DAGBOK.

Berättelsen blev nu mera sammanhängande och redogjorde för doktor Leichhardts död samt för de tre överlevandes räddning genom vänskapligt sinnade infödingar. Ävenså omnämnde den Stuarts upptäckt av vissa egendomliga grottmålningar, vilka efter allt att döma voro utförda av en ras, stående på en högre grad av kultur

än landets nuvarande vilda inbyggare.

Fortsättning på Stuarts dagbok.

»— Alltsedan doktorn skadade sin hand genom att geväret sprang sönder, har han haft anfall av feber och tidtals återkommande sinnesförvirring, vilket allt i hög grad ökat det hopplösa i vår belägenhet. Jag har vid upprepade tillfällen sökt få bestämt besked av honom rörande hans avsikter, men det förefaller, som om han icke förmådde gå in på några detaljer, och jag befarar, att vi kommit fruktansvärt

voro emellertid fast beslutna att hålla ett vaksamt öga på dem. Därest de visade något tecken till att försöka komma undan, vore det en lätt sak att på hästryggen taga fatt dem, innan de hunnit över slätten.

Då morgonen inbröt, visade det sig, att farhågorna för rymningsförsök av de svarta varit obefogade, och Brown och Morton återupptogo arbetet med dagboken.

*

ELFTE KAPITLET.

FORTSÄTTNING PÅ STUARTS DAGBOK.

Berättelsen blev nu mera sammanhängande och redogjorde för doktor Leichhardts död samt för de tre överlevandes räddning genom vänskapligt sinnade infödingar. Ävenså omnämnde den Stuarts upptäckt av vissa egendomliga grottmålningar, vilka efter allt att döma voro utförda av en ras, stående på en högre grad av kultur än landets nuvarande vilda inbyggare.

Fortsättning på Stuarts dagbok.

»— Alltsedan doktorn skadade sin hand genom att geväret sprang sönder, har han haft anfall av feber och tidtals återkommande sinnesförvirring, vilket allt i hög grad ökat det hopplösa i vår belägenhet. Jag har vid upprepade tillfällen sökt få bestämt besked av honom rörande hans avsikter, men det förefaller, som om han icke förmådde gå in på några detaljer, och jag befarar, att vi kommit fruktansvärt

galet i vår räkning. Hentig lider alltjämt förfärligt av skörbjuggen.

1 maj 1849. — Sedan jag sist gjorde någon anteckning, ha vi begravt Hentig, och doktorn kommer snart att följa efter. Om vi bara kunde komma genom detta uttorkade bälte, som vi ha framför oss, skulle vi nog kunna fortsätta, men sedan vår proviant nästan tagit slut och de flesta hästarna äro döda för oss, ser det ut, som om vi skulle nödgas lämna våra ben kvar här i ödemarken, ty någon återvändo gives icke. — Doktorn betydligt försämrad. — Kelly meddelar, att det finns vatten i hålan för endast två dagar till, och ännu syns intet tecken till regn. Temperaturen är i fallande.

2 maj. — I morgon före soluppgången äntrade jag upp i ett högt träd i utkanten av slättlandet och såg tydligt en svag rök uppstiga i västlig riktning eller just åt samma håll, där Kelly trodde sig ha iakttagit den, när vi först kommo hit. I morgon sätta vi oss i marsch med röken som mål; det är det enda vi kunna göra. Men hur vi skola få doktorn med oss förstår jag inte, ty han är alldeles hjälplös och frånvarande. Vi ha nu fyra hästar och två mulåsnor kvar. Förutom doktorn, som jag betraktar som en död man, återstå nu endast Kelly, Murphy och jag själv (Stuart). Hentig är begraven under trädet med ett utskuret kors uti. Klausen dog vid Roperfloden fem månader senare. — Jag skall lägga en avskrift av detta i en krutflaska och deponera den i Hentigs grav tillsammans med doktorns papper».

(Här förekom ett påtagligt avbrott i berättelsen). »Jag har under flera dagar varit alltför sjuk för att skriva, hur länge vet jag inte, ty vi ha tappat bort tidräkningen. Och först nu börjar jag minnas något av vår färd genom denna fasans ödemark. Vi började i riktning mot röken, som jag iakkttagit,sedan vi i lägret, där Hentig begrovs,

givit djuren allt vattnet intill den sista droppen. Vi turade om att hålla doktorn kvar i sadeln, men några timmar efter uppbrottet kände han sig mycket dålig, och när solen börjat bränna hetare, bad han oss lyfta ned honom för en kort stund. Alla våra kantiner voro fyllda med vatten, och Kelly hade förfärdigat en säck av kalikå och översmetat denna med getfett så att den höll skapligt tätt. Vi gåvo doktorn att dricka så mycket han önskade, men han kände sig icke bättre därav, och fram mot middagen dog han. Han hade talat för sig själv en hel del på tyska, men tycktes hava förlorat allt minne både av oss och av den trakt, där han befann sig, jämte åtskilligt annat. Vi kunde icke uppehålla oss med att begrava honom, ty det gällde för oss att komma vidare, och så lämnade vi honom på den öppna slätten, där näppeligen någon levande varelse torde visa sig efter oss.

Det var på andra dagen därefter som vi kommo ut på fältet med det taggiga gräset och djup röd sand, och då nu våra hästar började tröttna, nödgades vi vandra till fots och försöka driva fram djuren. Men de voro alltför törstiga och ville icke hålla sig tillsammans, varför vi måste göra halt för att rådgöra om läget. Kelly och jag enades om, att det klokaste vi kunde göra vore att lasta av djuren och att själva taga med oss så mycket vatten och proviant som vi förmådde bära och därpå fortsätta, i hopp om att påträffa vatten, då vi kunde vända om och hämta djuren. Murphy var av annan mening. Han föreslog, att vi efter mörkrets inbrott skulle till fots driva på hästarna och mulåsnorna; men det lyckades oss att överbevisa honom om, att vi hade rätt, och så strävade vi framåt ensamma. Vi höllo på länge, sedan det blivit mörkt, och så lade vi oss på sandslätten och somnade i taggräset; vi hade icke,alltsedan vi lämnade lägret, sett skymten av något träd. Under natten väckte Kelly mig för att visa mig på ett ljussken väster ut, synbarligen reflexen från en större eld. Och på morgonen mötte vi elden, ty en vind hade under tiden blåst upp. Det var tur för oss, att trakten, där vi mött elden, var så gott som ofruktbar, ty i annat fall skulle vi ha blivit brända till döds. Nu stannade det vid att vi blevo nästan kvävda av hetta och rök. Under hela dagen och den därpå följande natten kunde vi iakttaga eldskenet bakom oss, där det gick fram genom tagggräset, som vi nyss passerat. Det hade nu blåst upp till starkare vind, och vi förstodo, att våra hästar med sadlar och annat tillbehör samt doktorns kropp skulle bli uppbrända, utan att någon människa skulle få se platsen. Det var därför med sorgsna hjärtan vi fortsatte vår vandring. Samma dag såg jag några träd på avstånd, och vi vände —» (Skriften var här utplånad, som det tycktes av vatten, men intet av vidare betydelse syntes vara uteslutet).

»Murphy var den svagaste bland oss, men vi hjälpte honom så gott vi kunde under denna förfärliga marsch genom det avbrända landskapet. Mot morgonen började Kelly yra litet, och jag kände snart symtom till något liknande. För övrigt kommer jag icke ihåg mycket mer; alltsammans förefaller mig som om jag drömt; att vi raglade framåt, hjälpande varandra och allt emellanåt samtalande med de spöken, som vi alla tyckte oss ha i sällskap. Så kom jag delvis till sans igen under ett enkelt skjul av grenar; framför mig utbredde sig en stor sjö, och jag förstod endast av lukten på platsen och utan att jag sett mig omkring, att jag befann mig i ett infödingeläger, Kelly och Murphy levde och kände sig kryare än jag gjorde. De berättade något om huru vildarna fört oss tillbaka till vattnet, som vi gått förbi utan att lägga märke till —» (Ny lucka i manuskriptet.)*Juni*. — Jag skriver juni, ty såvitt jag kan beräkna bör det nu vara denna månad. Då varken Kelly eller Murphy är skrivkunnig, ha de under min sjukdom ej kunnat hålla reda på datum. Infödingarna visa sig mycket vänskapligt sinnade, och Kelly, som är född i skogslandet inom södra delen av kolonien, har förvärvat sig stort inflytande över dem, företagsam som han är och dessutom fullt förtrogen med sättet att använda deras vapen. Jag har gjort en tur runt sjön; den är nära sextio mil i omkrets men särdeles grund utom i den vik, vid vilken vårt läger är uppslaget. Infödingarna ha meddelat mig, att den vid vissa tider torkar ut med undantag för den djupa hålan här bredvid. Vildarna ha kanoter, som äro förfärdigade av bark och som de manövrera med stor färdighet, stående upprätta i båten och stakande eller roende sig fram med sina spjut. De känna icke till några andra stammar, undantagandes en enda öster ut, för vilken de synas hysa stor fruktan. För övrigt äro de ett enkelt och stillsamt folk, som lever gott, då det finnes god tillgång på fisk och vildfågel.

Kelly och Murphy ha gjort sig fullt hemmastadda här, men huru annorlunda är det icke med mig! När jag tänker på mitt eget folk och vet, att jag är dömd att leva och dö bland vildar, fruktar jag nästan för mitt förstånd. Därest icke någon annan vit man kommer häråt, måste jag dö på denna plats — och vem skulle väl ge sig ut i denna

förfärliga sandöken? Om blott doktorn levat, skulle vi väl kunnat finna någon möjlighet att slippa härifrån, men både han och våra hästar och sadlar och allt äro uppbrända. — Vad gagnar det till att fortsätta denna dagbok? Ingen människa kommer någonsin att läsa den. Nej, jag vill bli en vilde, likadan som alla här omkring mig, och glömma vad jag en gång varit.

Juli. — Jag måste skriva, ty annars glömmer jag

bort mitt eget språk, och detta måste jag underhålla, så länge livet varar.

I dag inträffade något sällsamt. En gammal man, Powlbarri, kom för att låta mig veta, att han hade något att visa mig, om jag följde med honom. Jag efterkom hans uppmaning och följde honom till åsen med de stora sandstensklipporna. Han förde mig genom en klyfta, som var så trång, att vi med möda förmådde pressa oss igenom. Snart nog voro vi inne i en rymlig grotta, som tycktes sträcka sig in i bergets innandöme. På ena sidan funnos ett slags skrank av kalksten samt några få stalaktiter. Ljuset föll dämpat in genom sprickor och remnor i taket. Men när mina ögon hunnit vänja sig vid mörkret, studsade jag av häpnad och förfäran, ty delvis ovanför, delvis framför mig syntes en egendomlig jättelik gestalt med ena handen utsträckt. Jag ryggade i första ögonblicket ett par steg tillbaka, men fann snart, att jag misstagit mig; det hela var endast en målning, utförd på hålans sluttande tak. Den hade ingen likhet med infödingarnas vanliga grova framställningar. Jag betraktade den närmare och sökte locka fram ur gubben vem som utfört målningen. Han lät mig förstå — så gott detta nu lät sig göra — att figurerna alltid funnits där, åtminstone för längre tid tillbaka än de svarta hade reda på. Gestalten hade, som sagt, jättelika proportioner och strängt regelbundna drag; huvudet var omgivet av en gloria eller turban och kroppen höljd i ett slags klumpigt tecknad klädning. Hela figuren hade ett allvarligt utseende och påminde starkt om målningar, som jag sett, föreställande egyptiska avgudar.

Den gamle gav mig ett tecken, att jag borde draga mig tillbaka, vilket jag utan saknad efterkom, då jag gärna önskade i ro övertänka saken; det var för övrigt min avsikt att tillsammans med Kelly och Murphy återvända till platsen för att göra en

grundligare undersökning. Vi lämnade alltså grottan, men hade knappt hunnit tränga oss genom klyftan, då våra öron träffades av ett gällt, missljudande skrik av förfäran från lägret. Med ett rop till svar ilade min följeslagare med utomordentlig snabbhet från mig, och jag följde efter. Det rådde föga tvivel om vad som hänt; den fruktade stammen i öster hade överraskande anfallit lägret. Då jag anlände till platsen, hade striden just börjat antaga större dimensioner. Kvinnor, barn och gubbar hade utan svårighet övermannats och en del dödats, andra gjorts till fångar. I detsamma hade ett jaktparti återvänt, i vilket befunno sig mina båda kamrater, nakna liksom infödingarna och nästan lika mörkhudade som dessa. Kelly, som torde ha blivit en käck och dugande soldat, därest ödet så velat, kastade sig omedelbart in i den tätaste hopen, följd av Murphy, som var litet långsammare i sina rörelser. Åsynen av dem förvirrade fienderna, som buro frånstötande utmärkelsetecken i form av ett rött streck över pannan och en på bröstet målad triangel. De samlade sig emellertid på nytt, men Kellys insats, som så väsentligt skilde sig från de svartas vanliga stridsmetoder, hade synbarligen gjort dem förbluffade. Jag stod just i begrepp att sluta mig till de våra, då jag erinrade mig, att så gott som det enda, som räddats av vårt bagage, var min dubbelpistol jämte en ammunitionspåse. Jag hade aldrig använt denna, utan sparat den för vårt eget skydd, men ilade nu till min hydda för att snart vara tillbaka med vapnet laddat. En högrest svart var invecklad i strid med Kelly, då jag skyndade till och sköt vilden. En allmän bestörtning följde på skottet och vid avlossandet av även det andra skottet, flydde de anfallande hals över huvud, och även våra vänner tycktes vara sinnade att följa deras exempel.

Men, ack! vår seger blev dyrköpt. Kelly hade

fått bröstet genomborrat av ett spjut, och jag såg strax, att såret var dödande. Så var det även, och den stackars gossen dog inom några minuter med huvudet i mitt knä. Vi begrovo honom samma afton, och jag har aldrig känt mig mera sorgsen till mods än när jag för alltid sade farväl till min präktiga unga kamrat, som, fastän utan bildning, hade många vackra egenskaper och som —»

(Här var en större del av skriften alldeles oläslig; de få rader, som kunde urskiljas, tycktes hänsyfta på något besök i grottan i Murphys sällskap.)

»Hemligheten med målningarna i grottan bereder mig alltjämt bryderi. De övriga mindre figurerna, vi upptäckt, äro högst egendomliga och peka oförtydbart hän på andra mästarhänder än infödingarnas. På många ställen förekomma tecken, liknande bokstäver i en skrift, och särskilt avbildningen av dräkten antyder asiatiskt ursprung.»

(Nytt avbrott.)

»Jag saknar alltjämt Kelly. Murphy är slö och halsstarrig; han har sjunkit ned till sin vilda omgivnings ståndpunkt. O, Gud! hav förbarmande med mig, ty jag kommer aldrig mer att återse mina landsmän. Omgiven av ödemarker, vilka jag icke kan genomvandra, måste jag framsläpa mitt liv här i hopp om att räddningen till sist skall komma.»

(Här var berättelsen avbruten, oaktat åtskilliga blanka sidor förekommo i dagboken.)

*

TOLFTE KAPITLET.

CHARLIES ÄVENTYR.

»Nå, hur blir det», frågade Brown, »söder eller väster?»

»Efter vad Columbus påstår, vistades Stuart hos stammen i söder sista gången de sågo till honom, vilket påtagligen är mycket länge sedan.»

»Och han tillägger, att vägen söder ut är lättast att färdas. Jag anser, att vi böra först försöka på det hållet.»

»Och sedan på det andra. I alla händelser måste grottorna, som han talat om, undersökas.»

»Ja visst! Hästarna befinna sig nu i förträffligt tillstånd. Vi bryta upp, så snart Charlie återkommit.»

»Borde vi inte göra en tur till Hentigs grav och ta reda på de där papperna?»

»Vårt arbete har blivit avbrutet. Tur för oss, att vi medtagit tillräcklig proviant.»

De sex svarta tycktes hava slagit sig till ro för att invänta Columbus. De visade ringa intelligens, och det lyckades icke de båda vita att inhämta vidare upplysningar från dem.

»Hur skall det gå med de där landstryckarna, när vi lämna dem åt sitt öde?» framkastade Brown. »Vi måste ta Columbus med oss som vägvisare.»

»Här finns gott om vilt, och om de följa vattendraget upp och ned, torde de kunna anständigt livnära sig», menade Morton. »De äro numera inte tillräckligt många för att återgå till sina kannibaliska vanor.»

»Om nu bara Charlie ville komma tillbaka. Jag är trött på att göra ingenting.»

Den för Charlies återkomst bestämda tidpunkten närmade sig, utan att något avhördes av de tre frånvarande. Morton spanade hela dagen utåt slätten, oförmögen att dölja sin oro och förebrående sig själv, att han låtit sin unga släkting få sin vilja fram.

Äntligen syntes, strax före solnedgången, en ensam figur närma sig. Morton fick hastigt fram sin kikare.

»Columbus — ensam!» utbrast han och tog med en suck ned kikaren.

De båda vännerna avvaktade ängsligt infödingens ankomst. Instinktivt anade de, att någon olycka inträffat.

Så snart Columbus kommit inom hörhåll, började han upphäva klagotjut, som högljutt besvarades av de sex

svarta. Detta pågick med korta avbrott, tilldess Columbus var framme vid lägret. Utan att avvakta några frågor höll han upp två fingrar och pekade därpå mot marken. Charlie och Billy befuno sig synbarligen i någon farlig belägenhet under jorden. Brown antydde, att man omedelbart borde begiva sig till platsen i fråga, vilket också synbarligen var vad Culumbus menade.

»Vi ta med oss alla packgjordarna», föreslog Brown. »Om vi knyta dem tillsammans, få vi ett tillräckligt långt rep, som nog skall bära Charlies vikt»

»Columbus har skickats hit för att skaffa hjälp, och den gamle strykaren har haft bråttom, det syns på honom. Vad säger ni om att medtaga två av de andra gökarna?»

»Jag hoppas bara, att de återstående inte plundra lägret under vår bortovaro», anmärkte Brown.

»Nej, därtill äro de för litet civiliserade. — Och låt oss nu göra vårt bästa att hinna fram!»

Columbus instruerades att tillsäga två av de svarta

att följa med samt att förklara för dem vad som inträffat Detta utförde han medelst några snabbt framhasplade haranger, och inom några minuter voro alla redo för färden. De vitas utrustning var lätt nog, bestående endast av deras revolvrar, lyktor, packgjordarna, litet proviant samt något konjak, varav de medfört ett ringa förråd; detta allt tillsammans med vattensäckarna borde vara tillräckligt, beräknade de.

De gingo hela natten nästan utan någon rast och prisade sin förtänksamhet att hava medtagit de svarta, då de utan dessas hjälp näppeligen skulle kunnat leta sig fram i den stenuppfyllda terrängen.

Ungefär en timme före dagningen befunno de sig än en gång vid randen av den öppning i jordskorpan, genom vilken kratern försvunnit. En avgjort elak lukt uppsteg från hålet, tydligt förnimbar vid denna tid på dygnet.

Morton lutade sig ned över randen och ropade så högt han förmådde:

»Hallå där nere!»

Det var tyst för en sekund eller två, och så hördes ett dovt svar:

»Där nere!»

»Eko», sade Brown.

Morton upprepade försöket med samma resultat, Brown avsköt sin revolver, men erhöll intet annat svar än bullrande ekon.

»De måste ha blivit förgiftade av den dåliga luften», framkastade Morton i en ton av djupaste sorg.

»Vi få kanske vänta, tills det blir dager», tyckte Brown.

»Jag fruktar det. Det kunde annars gå galet även för oss, och då vore det slut med alltsammans. Emellertid tror jag, att jag skulle kunna utan fara praktisera mig ned till randen av rännan, om ni och de båda svarta hålla i repet.»

Förberedelserna voro snart undanstökade, varefterMorton kravlade sig ned utefter branten med dess dyiga stenblock, hållande sig fast vid läderrepet. Det gick långsamt nedåt, då ljuset, som han medtagit, spred endast ett svagt sken. Till sist nådde han dock rännan i hålans botten. Här stannade han för att lyssna. Plötsligt förnam han, just som en kall vindpust nedifrån varit nära att släcka ljuset för honom, ett sällsamt klagande ljud, som om någon jätte suckat nere i djupet.

»Hör ni något där uppe, Brown?» ropade han.

»Inte ett knyst, Är ni på jämn mark, så att vi kunna släppa efter på tåget?»

»Ja, släpp efter! Men tror ni, att ni kan lämna tåget åt de svarta och själv komma hit ned? Jag möter er med ljuset.»

»Jag försöker i alla händelser», svarade Brown och var inom kort vid vännens sida.

Morton omnämnde det egendomliga ljud han hört, och båda stodo andlöst lyssnande. Efter några minuter kändes åter ett kallt vinddrag, och därmed fördes ånyo det hemlighetsfulla, klagande ljudet upp genom hålans mynning.

»Det där kommer varken från någon människa eller något djur», förklarade Brown. »Det låter snarare, som om luft eller vatten trängde sig fram någonstans.»

»Atmosfären känns inte så dålig längre», anmärkte Morton. »Jag förmodar, att det var kontrasten med den rena luften ovanför som gjorde sig så starkt gällande.»

»Det började ljusna i öster, just som jag var på nedvägen, och kanske det var så gott att vi inväntade fullt dagsljus — en halvtimme mer eller mindre bör inte kunna betyda så mycket.»

»Den kan betyda mycket», tyckte Morton.» Men det är nog ingenting att göra här ändå.»

Ett plötsligt skrik uppifrån hördes i detsamma.

»Vad står nu på?» ropade Morton och började kravla sig upp igen. Strax därpå hördes ett kraftuttryck från honom. Då han skulle taga stöd av repet, gav detta efter och kom i bukter ned för branten; de svarta hade släppt taget. Strax därpå hördes de tjattra alldeles framme vid randen. Morton ropade åt dem och kastade samtidigt bukten av repet upp till randen. De tycktes ha förstått vad han ville, ty repet kändes åter stadigt, och Morton klättrade upp och hjälpte därefter kamraten.

Dagern tilltog hastigt. Under tiden gjorde de båda svarta vissa tecken, pekande först på lyktan, som Morton alltjämt höll i handen, och därpå ned mot klipporna i hålan. Och samtidigt pratade de hejdlöst i munnen på varandra.

»De mena bestämt, att de sett något ljussken i den där riktningen», gissade Brown. »Vi kunna inte se det nu för dagerns skull.»

»Ska vi gå dit bort eller undersöka denna delen av hålan först?»

»De måste ha sett något, att döma efter deras beteende. Bäst att gå dit över först.»

Vägledda av de båda infödingarna, som hade lättare att taga sig fram bland klippor och stenrammel, klättrade nu Morton och Brown bort till den igenrasade grottan, som de hoppats aldrig mer behöva återse. I den mån de närmade sig platsen, möttes de av en vidrig lukt, härrörande, efter vad de kunde förstå, från de många döda, som lågo begravna under klipporna. De svarta pratade under tiden oavbrutet, synbarligen avhandlande de nya scener, som mötte dem.

Väl framkomna, stego de båda äventyrarna upp på en klippa och ropade därifrån med sina lungors hela styrka. Till deras överraskning och glädje hördes ett klart tydligt svar, som icke var något eko.

»Det är Charlie!» ropade Morton överlycklig. »Var ä' du?»

»Här!» kom svaret alldeles under deras fötter.

»Inne i den gamla grottan?» frågade Morton.

»Nej, men inte långt ifrån. — Det luktar inte bra här nere.»

»Hur ha ni kommit dit?»

»Genom en underjordisk passage. Men tro ni er om att kunna hjälpa oss ut här, eller måste vi återvända till kratern?»

»De svarta ha sett skenet från en lykta, och alltså måste det finnas någon större öppning här i närheten. Se er noga omkring — det är fullt dagsljus nu.»

Det blev tyst för en stund, och så hördes Charlies röst litet längre bort:

»Här finns en större rämna, men för trång för oss att komma igenom.»

Männen ovanför gingo i riktning efter ljudet och funno snart rämnan.

»Det skulle behövas dynamit för att öppna den här», sade Brown och lade sin hand på det klippblock, som bildade klyftans ena sida. Morton lade sig på knä på hällen mitt emot och stack sin hand ned i öppningen.

»Hurra!» utropade han. »Det här är endast ett löst stycke, som vi torde komma tillrätta med.»

Så var det också. Det lyckades de fyra männen att med förenade krafter delvis upplyfta klippblocket, varefter Morton påpassligt kilade under en större sten, som kvarhöll det hela i dess läge. Och så blev det möjligt för Charlie att kravla sig ut, åtföljd av Billy.

»Se här! tag en klunk, innan du säger något!» uppmanade Morton och blandade till litet konjak och vatten i en bägare. Charlie drack och lämnade en skvätt åt Billy, som föreföll att vara helt uppskakad.

»Och hur länge ha ni kryssat omkring där nere bland jordens inälvor?» frågade Brown.

»Alltsedan i går natt eller tidigt i går morgse. Jag

gick inte ned i hålet omedelbart efter hitkomsten, eftersom jag lovat att vara försiktig. Jag var emellertid den förste, som klättrade ned, och samlade därpå ihop r litet torrt löv från det gamla flaskträdet, som jag tände på och kastade ned. Vid skenet kunde vi se, att det inte fanns några väggar under hålet; det tycktes vara slaget tvärs genom taket i en tunnel. Vi funno dock till sist ett ställe, där några block lågo uppstaplade på varandra, och jag tänkte, att jag med hjälp av Billy skulle kunna komma ned på dem. Jag gjorde så och fann, att jag utan äventyr borde kunna komma vidare ned på bottnen i hålan. Så återvände jag för att hämta Billy, som förhjälptes ned av Columbus; då det plötsligt hördes ett hemskt ljud, till hälften ett skrik och till hälften en suck, vilket till den grad skrämde Billy, att han måtte ha släppt sitt tag, ty han kom neddimpande på mig med den påföljd att tyngden av våra kroppar lossgjorde klippblocket, som icke låg vidare stadigt. Till all lycka blev ingendera av oss skadad, men Columbus måtte ha trott, att vi dödats på kuppen, ty han försvann från platsen och —»

»Kom lyckligtvis raka vägen bort till vårt läger», avbröt Morton.

»När jag märkte, att han var borta», fortsatte Charlie, »tänkte jag, att vi skulle kunna taga oss upp igen genom att stapla upp stenblock att stiga på. Men det fanns inte några av lämplig storlek; de voro allesamman för stora för oss att rubba. Vi väntade där nere och hojtade och ropade, och allt emellanåt hörde vi det där suckande ljudet —»

»Vi hörde det också», inföll Morton.

»Billy skälvde av fruktan för varje gång och gjorde mig nästan lika uppskakad som han själv var. Till sist beslöt jag mig för att undersöka platsen, där vi befunno oss; men det var inte något lätt göra att hålla Billy lugn, ty passagen ledde just i denriktning, varifrån ljudet kom, och Billy frambesvor alla tänkbara fasor. Lyckligtvis hade jag kvar ljuspaketet, och vi behövde således inte vara i mörker.»

»Kändes luften förskämd?» frågade Morton.

»Det förnams en egendomlig fuktig lukt, men ljusen brunno klart, och vi hade inga obehagliga känningar. Tunneln var skapligt jämn under våra fötter men tämligen låg, så att vi nödgades gå nedlutade utom på ett och annat ställe, där vi hade tillfälle att räta ut ryggarna. Ljudet hördes allt starkare, och till sist blev Billy så besvärlig med sin förskräckelse, att jag, när utrymmet tillät det, måste sätta ned ljuset och ge honom en handgriplig avbasning.»

Brown och Morton brusto ut i skratt. Charlies påhitt att nere i mörkret i en underjordisk gång helt enkelt klå upp Billy för att sätta kurage i honom var alltför originellt.

»Plötsligt kommo vi till ett ställe, där tunneln delade sig, och ljudet hördes nu tydligt som ett riktigt tjut från den ena grenen. Ingenting kunde förmå Billy att följa med åt det hållet; han kastade sig ned på marken och tog emot mina sparkar utan att röra sig ur fläcken.»

»Var ni inte rädd att gå själv?» frågade Brown.

»Jag måste hålla skenet uppe», anmärkte Charlie blygsamt. »Vi fortsatte utefter den andra grenen, som snart nog började stiga och därvid visade sig vara söndersplittrad och belamrad med stenbråte. Slutligen efter åtskilligt krypande och andra besvärligheter kommo vi upp till den plats, där ni funno oss. Det var mörkt, när vi kommo dit, men jag förstod av den friska luften, som mötte oss, att det måste finnas några rämnor någonstans, som ledde till den övre världen, och av lukten gissade jag mig till, att vi kommit i närheten av den gamla grottan. Så återvände vi ett stycke och lade oss ned att sova, ochnär vi vaknat, fortsatte vi åter hit upp för att vara klara att försöka komma ut, så snart det dagades.»

»Gudskelov, att allt nu är överståndet», yttrade Morton. »Jag har varit mer än orolig, och Brown och jag ha gått hela natten. Men vi ämna inte lämna platsen, förrän vi undersökt anledningen till det hemlighetsfulla ljudet.»

Då det ännu fanns en del vatten kvar i klipphålorna omkring kratern, blev det möjligt för sällskapet att tillaga frukosten på platsen.

Charlie höll före, i liket med de båda äldre, att det sällsamma ljudet härledde sig från luft eller vatten, som någonstädes trängde fram mellan klipporna. Såväl ljudets regelbundenhet som själva dess natur tycktes tyda härpå.

*

TRETTONDE KAPITLET.

UNDERSÖKNING AV DE MYSTISKA LJUDEN. — RITTEN SÖDER UT. — EN ÖDELAGD BY. — STUARTS INITIALER I EN KLIPPA PÅTRÄFFAS.

Så snart måltiden var undanstökad, klättrade de tre vita ned i rännan, medan Billy bestämt avböjde erbjudandet att vara dem följaktig. Med tillhjälp av de medförda hopknutna läderremmarna praktiserade de sig ned i den hålgång, som förut besökts av Charlie och Billy och som tycktes hava varit en underjordisk kanal för vattnet under den tid, då de varma källorna voro i verksamhet.

Efter en stunds vandring voro de framme vid den

när vi vaknat, fortsatte vi åter hit upp för att vara klara att försöka komma ut, så snart det dagades.»

»Gudskelov, att allt nu är överståndet», yttrade Morton. »Jag har varit mer än orolig, och Brown och jag ha gått hela natten. Men vi ämna inte lämna platsen, förrän vi undersökt anledningen till det hemlighetsfulla ljudet.»

Då det ännu fanns en del vatten kvar i klipphålorna omkring kratern, blev det möjligt för sällskapet att tillaga frukosten på platsen.

Charlie höll före, i liket med de båda äldre, att det sällsamma ljudet härledde sig från luft eller vatten, som någonstädes trängde fram mellan klipporna. Såväl ljudets regelbundenhet som själva dess natur tycktes tyda härpå.

*

TRETTONDE KAPITLET.

UNDERSÖKNING AV DE MYSTISKA LJUDEN. — RITTEN SÖDER UT. — EN ÖDELAGD BY. — STUARTS INITIALER I EN KLIPPA PÅTRÄFFAS.

Så snart måltiden var undanstökad, klättrade de tre vita ned i rännan, medan Billy bestämt avböjde erbjudandet att vara dem följaktig. Med tillhjälp av de medförda hopknutna läderremmarna praktiserade de sig ned i den hålgång, som förut besökts av Charlie och Billy och som tycktes hava varit en underjordisk kanal för vattnet under den tid, då de varma källorna voro i verksamhet.

Efter en stunds vandring voro de framme vid den

förgrening av tunneln, där det hemlighetsfulla ljudet hörts, och fortsatte nu med yttersta försiktighet framåt denna. Plötsligt öppnade sig framför deras fötter en gapande svart rämna, som kom dem att tvärstanna. Varsamt prövande markens bärighet, kröpo de fram till randen och försökte se ned i djupet. Mörkret var ogenomträngligt, men genom att hålla ett ljus ut över kanten lyckades det dem att åstadkomma en svag belysning, som tycktes reflekteras från bottnen, som om strålarna återkastats från en vattenyta. Helt plötsligt försvann denna, och det starkt suckande ljud eller »regelbundna tjut», som Charlie kallat det, trängde upp från djupet. Så bortdog detta för att följas av ett upprepat piskande ljud, ungefär som när vattnet träffar en klippa. Morton lät ljuset rinna av för att få lågan större och släppte det därpå ned i det mörka svalget. De kunde tydligt följa lågan, tills denna med ett fullt hörbart väsande släcktes i vattenytan.

»Det är sannerligen ett gott stycke väg dit ned», sade Brown, »och jag tror inte, att vi ha något att göra här vidare, för såvitt inte Charlie känner sig manad att klättra dit ned.»

»Nej, tack! min vetgirighet är redan fullkomligt tillfredsställd.»

Alltså återvände de lika försiktigt som de kommit till platsen, alltjämt följda av det mystiska ljudet från underjorden.

»Det är vattnet som framkallar det», förklarade Brown. »Ty efter allt att döma befinner det sig ännu icke i vila, utan sättes med regelbundna uppehåll i rörelse och pressas då fram genom något trångt hål.»

»Anser ni, att det står i något slags förbindelse med det varma träsket och med sjön där borta söder ut?»»Ja utan tvivel. Och när vi komma tillbaka till sjön är denna kanske alldeles utrunnen.» -

Sällskapet lämnade nu hålan för att med hjälp av läderrepet, som hölls fast av de båda svarta där uppe, återvända till dagsljuset. Återstoden av dagen ägnades åt vilan, och först när aftonkylan började inställa sig bröto de upp för att vända tillbaka till vad de numera betraktade som sitt huvudläger. Columbus med de fyra andra svarta var på platsen, och allt befann sig i samma skick som de lämnat det.

»Det här var snyggt!» utbrast Brown.

»Vad nu då?»

»Jo, under brådskan att komma Charlie till hjälp lämnade vi dagboken och avskrifterna liggande framme i tältet. Om nu gräset fattat eld, eller om de svarta plundrat lägret, skulle allt vårt arbete varit gjort förgäves.»

Efter en dags rast bröto de tidigt upp och ställde kosan mot söder. En provisorisk sadel hade iordningställts för Columbus, och då man färdades tämligen långsamt, gick det skapligt nog för denne att följa med.

Sumptrakten uppnåddes vid ungefär samma tid på dagen som förra gången, och de kunde vid första anblicken icke iakttaga någon förändring i terrängen. Det visade sig emellertid snart, att den icke var så vattenrik som förut, och då de togo en överblick av trakten från det träd, som de förr en gång använt för samma ändamål, funno de, att vattnet i sjön märkbart fallit, kvarlämnande ett fransverk av rör och vass utefter stränderna.

»Tror ni, att alla dessa vackra träd komma att dö, om vattnet torkar ut?» frågade Charlie.

»Säkerligen. Men då deras rötter gå djupt ned, torde de stå sig ännu åtskiliga år.»

Följande morgon visade Columbus dem på det spår, som de en gång förut följt, och snart hade delämnat sumptrakten bakom sig. Landskapet var utomordentligt monotont, och de kunde icke upptäcka något avbrott i skogens enformighet förrän fram på eftermiddagen, då de helt oväntat påträffade en ravin, samtidigt med att

landet började visa sig bördigare och rikligare försett med gräsväxt. Läger uppslogs för natten vid första vattendrag, som kom i deras väg. Columbus lät förstå, att den ravin, vid vilken de nu slogo sig ned, var densamma som de förut kamperat vid; och då de yttre kännemärkena tycktes överensstämma bra nog, tog man för givet, att han hade rätt. De fingo vidare en antydan om att de borde följa ravinen, eftersom där fanns gott om vatten hela vägen. På deras fråga huru långt det kunde vara till berget beräknade han, att de borde vara framme inom två dagar.

Mot andra dagens afton voro de inne i mera bruten terräng med samma yppiga gräsväxt, och ravinen hade därjämte i hög grad vidgats. Vid passerandet av en högre bergsrygg utpekade Columbus för dem det på långt håll synliga berget.

Under följande dags marsch rörde de sig inom ett vildare landskap, i vilket ravinens lopp betecknades genom en rad av trånga pass. Berget utgjorde det högsta naturföremålet i trakten, och runt dess fot slingrade sig ravinen fram.

Morton fäste Browns uppmärksamhet på det förhållandet, att samtliga de lägerplatser de passerade voro av gammalt datum samt att inga färska spår voro synliga. Och så nådde de till sist ett område av mera öppet land, över vilket berget höjde sig med en rätt uppstigande pik. Utefter ravinens rand funnos några förfallna hyddor, uppförda av lera och vidjor och av samma typ som infödingarnas bostäder vid Coopers creek. I ravinens botten påträffades en långsträckt vattensamling, synbarligen av ansenligt djup. Ben och hela skelett av människor lågo kringströddapå platsen, tydande på, att en väldig massaker försiggått där för lång tid tillbaka.

»Kannibalerna måtte ha utrotat hela stammen under sin senaste påhälsning», framkastade Brown.

»Och om de förfarit på liknande sätt med stammen väster ut, torde de numera vara hänvisade att leva på varandra.»

Sedan bagaget avlastats och hästarna tjudrats, företogs en grundlig undersökning av platsen i avsikt att utröna huruvida där kunde finnas några spår efter Stuart; men ingenting påträffades, som gav en antydan om att någon vit man någonsin besökt trakten. Columbus, som tillspordes i saken, visade då hän på berget, som låg knappt en fjärdedels mil avlägset. På vägen fram till detta fann man ett slag barrikad, grovt uppförd av stenar, ett arbete som ingen i sällskapet förr sett åstadkommet av infödingar. Detta var emellertid allt, som stod att upptäcka den aftonen.

Tidigt följande morgon bestego de bergets topp, som tydligen var kontinentens högst belägna punkt i denna trakt och från vilken de hade en vidsträckt utsikt åt alla håll. I söder och öster utbredde sig en vidsträckt ocean av djungel utan något som helst avbrott ända till horisontens linje. Ravinens fortsättning kunde följas ett kort stycke bortåt, varefter den blev allt otydligare för att till slut alldeles försvinna. Åt väster avbröts djungeln av öppna bälten och gläntor för att längre bort övergå i ett grått slättland, för vilket ingen gräns kunde skönjas innanför horisontens rand. Och i norr utbredde sig det kuperade landskap, genom vilket de nyss färdats. Berget bestod av granit, och på en slät yta av klippan påträffades inhuggna och tydligt läsliga bokstäverna C. N. S. samt årtalet 1861.

»Stuart har alltså verkligen varit här», sade Morton. »Nu är frågan bara vart han begivit sig härifrån.»»Han har i alla händelser aldrig återvänt till bebyggda trakter, ty då skulle vi hört av honom.»

Columbus, som gjort dem sällskap, skakade på huvudet vid alla frågor rörande landet i syd och i väst. Till yttermera visso utförde han en pantomim, föreställande en man, som faller ned död, varmed han ville låta förstå, att trakten i fråga var otillgänglig. Allt talade således för att Stuart omkommit under något försök att nå civiliserade bygder.

Brown strök eld på en sticka och tände sin pipa.

»Nu ha vi alltså kommit till möjligheternas gräns i denna riktningen», sade han.

»Jag undrar just åt vilket håll sjön ligger. Kannibalerna ha säkerligen något spår dit från berget, och som Stuart

gått den vägen till fots, böra vi kunna komma fram på hästryggen.»

Columbus, som nu tillfrågades rörande den riktning, i vilken sjön borde ligga, utsträckte armen mot norr eller åt samma håll, varifrån sällskapet nyss kommit.

»Detta är typiskt för infödingarnas sätt att angiva en orts läge», förklarade Brown. »De utpeka alltid det ställe, varifrån de senast brutit upp, ty de ha ingen föreställning om riktning i större skala. När vi återvänt till vår förra lägerplats, kommer han att peka åt ett annat håll.»

Columbus visade sig fullständigt okunnig i fråga om vägen till sjön, för såvitt de icke ville återvända samma väg, som de kommit, och därefter slå in på det spår, som han kände till. Morton och Brown beslöto emellertid att försöka leta sig fram fågelvägen till sjön.

En dag anslogs åt ett besök i ravinen, som befanns alldeles förlora sig bland småskog och sand. Något ytterligare tecken till Stuarts vistelse på platsen kunde emellertid icke anträffas, lika litet somnågonting tydde på, att där skulle finnas några överlevande efter massakern, hur övertygad Columbus än tycktes vara härom.

Utgående från att sjön borde ligga rakt väster ut från kraterklippan, beräknade de att påträffa den i nordvästlig riktning från den plats, där de nu befunno sig. Och även om de icke komme direkt fram till sjön, borde de alltid under vägen finna någon ledning till målets nående.

Första delen av färden gick genom de bälten av djungel, som de iakttagit från bergets topp. Det var till största delen snårskog, vilken i så hög grad hindrade deras ritt, att de först fram emot middagen nådde gränsen till det öppna slättlandet. Gräsväxten var riklig nog, men vatten för hästarna saknades, och det var, efter vad det visat sig, icke stor utsikt att finna sådant följande morgon. Solen hade passerat zenit, då de lagt slätten bakom sig och redo in i skogen på dess andra sida. Skogen var gles, och på en öppen plats en eller ett par mil längre in nådde de en uttorkad lagun. På dess grunda botten påträffades en brunn, som infödingarna grävt. Genom att rensa och fördjupa denna erhöll man en tillräcklig mängd vatten. Det tog emellertid en god stund att tillfredsställa de törstiga hästarna, då vattnet endast i ytterst små kvantiteter kunde upphämtas ur brunnen för att därefter uppsamlas i ett slags hink, som för tillfället improviserats av ett stycke vattentätt tyg. Tillloppet var dock ymnigt, vittnande om att det fanns gott om fluidet under bottnen. Runtomkring lagunen växte saftigt gräs, som gav djuren gott bete; det ena med det andra ingav goda förhoppningar rörande fortsättningen av färden.

Columbus hade synbarligen ingen kännedom om den trakt, dit de nu kommit; kannibalerna måste hava begagnat sig av något särskilt spår, då de företogo sina människojakter.

*

FJORTONDE KAPITLET.

I SPINIFEXÖKNEN. — ANKOMST TILL SJÖN. — KVARLEVORNA AV EN NEGERSTAM.

Skogslandet sträckte sig ytterligare åtskilliga mil framåt, varefter ännu en större slätt vidtog. Ett par timmar före solnedgången iakttogo ryttarna några grovstammiga träd så gott som alldeles i deras väg. Det visade sig vara en dubbel rad av guttaperkaträd med en öppen landremsa mellan raderna. Träden växte på låga sandåsar, i vilka förekommo oräkneliga mängder av tunna snäckskal; det hela tycktes vara en grund flodbädd, som emellertid nu var betäckt med låga buskar. De båda raderna av träd fortsatte bortåt som en ändlös allé, och då denna gick i ungefär samma riktning som ryttarnas väg, beslöt man att följa den. Ett par uttorkade vattenhålor passerades, kringgärdade upptill av buskage av polygonum, allt vissnat och förkrympt Det började bliva sent på dagen, och då hela trakten tycktes vara förtorkad och livlös, föreslog Morton en överläggning rörande färdens fortsättning.

Medan man som bäst diskuterade vad som vore klokast att göra, drog en flock brokiga papegojor över platsen, flygande i samma riktning som färden gått och tydligen på väg mot sitt vanliga vattningsställe. Detta satte nytt liv

i en var, och ritten fortsattes omedelbart. Vid skymningens inbrott fingo de sin belöning, i det att man påträffade en vattenhåla, som var något djupare än de förut upptäckta. Innehållet var emellertid tillräckligt endast för deras behov för tillfället, och hålan, som snart var tömd,

kunde icke påräknas giva något vid deras återkomst framdeles.

Ritten fortsattes följande morgon utefter allén av guttaperkaträd, och Morton började hoppas, att ravinen skulle visa sig vara en ränna, som förde vatten till sjön. Härutinnan misstog han sig dock, i det att träden började bliva färre och mera avlägsnade från varandra, till dess de slutligen alldeles upphörde vid gränsen till ännu en ändlös slätt.

Landskapet förändrades nu helt plötsligt till det sämre; markytan bestod av sand, som var tätt bevuxen med det avskyvärda spinifexgräset, och såväl Morton som Brown började känna sig tveksamma rörande marschens fortsättande, då det icke fanns någon möjlighet att förutsäga huru pass vidsträckt denna öken kunde vara.

Man bestämde sig emellertid för att fortsätta, så mycket hellre som det icke var något annat att göra. Och därmed vidtog den tröttsammaste och besvärligaste ritt, som dittills under färden förekommit, ritten genom djungeln icke undantagen. Gräsets nålvassa taggar sårade hästarnas hovar och ben, så att man endast med största svårighet kunde få djuren att gå fram. Så fortgick det timme efter timme, och alltjämt kunde ingen förändring iakttagas utefter horisontens obrutna linje.

»Det förefaller mig, som om kannibalerna skulle finna det mindre tilltalande att vandra över en sådan sträcka som denna», yttrade Brown.

»Sannolikt avbränna de gräset utefter det spår, som de följa», menade Morton.

»Och hur måste icke den stackars Stuart och hans följestagare ha känt det, då de strävade igenom denna ödemark?»

»Sant! vi finna det svårt, men vad är det mot de lidanden, som hungrande män till fots måste ha genomgått?»Natten överraskade dem, medan de ännu befunno sig i öknen. För sitt eget behov hade de tillräckligt med vatten i sina säckar, men deras hästar nödgades undvara såväl vatten som föda.

»Det här börjar se konstigt ut», sade Morton, då de höllo på med att göra sig redo till uppbrott.

»Ja, och värre blir det, om vi icke lyckats komma ur trasslet före nattens inbrott.»

De hade knappt hunnit sitta upp, förrän Billy och Columbus höjde ett gemensamt rop, samtidigt med att de pekade mot väster. En egendomlig mörk massa syntes hastigt röra sig tätt över horisontens linje och därpå plötsligt dyka ned och försvinna.

»Hurra!» ropade Brown. »Det är en svärm duvor, som äro ute för att dricka. Sjön måste ligga där borta.»

Upplivade av synen, gåvo ryttarna sina hästar sporrarna, och djuren tycktes förstå lika bra som deras herrar vad man hade att vänta i den nya marschriktningen. Spinifexgräset började nu förekomma sparsammare samt ersättas av annan växtlighet; jordmånen, som förut varit sand, övergick i bördig, chokladfärgad mylla, och längre fram utbredde sig en lång rad av dyner, bevuxna med mitchellgräs och andra närande örter.

Helt plötsligt och så gott som omedvetet hade de passerat krönet av en nästan omärklig höjd, och framför dem låg målet för deras förväntningar. Påverkade av gemensamma känslor, stannade de för att betrakta platsen, där den man, vars dagbok de nyss läst, tillbragt så många och långa år i landsflykt.

Ett mera tilltalande sceneri torde ej kunnat uppletas i det inre av Australien. Framför dem låg utbredd en blå vattenyta, åtskilliga mil i längd. De låga, svagt sluttande stränderna voro klädda med saftigt gräs, som hölls friskt genom sugningen från sjön. Väldiga coolibah-träd av jättelikt omfång och medkonstigt förvridna grenar växte utefter vattenbrynet, och de mjukt sluttande dynerna å ömse sidor voro beströdda med dungar av den vackra »gråtande akasian» och skuggrika »bauhinia»-träd. Vid sjöns närmaste ända syntes en liten kulle, vars topp var belamrad med stora granitblock.

»När allt kommer omkring», filosoferade Morton, »måtte ändock den omgivande naturen utöva ett visst inflytande på människornas sinnesbeskaffenhet. De infödingar, som bo här, äro eller voro enligt Stuarts uppgifter en fromsint och finare stam, medan däremot de, som höllo till bland de vilda klipporna där borta vid de varma källorna, voro bland de värsta kanaljer jag någonsin träffat på.»

»Men hur går det månne nu med Columbus?» inföll Charlie. »Om det finns några infödingar kvar häromkring, torde de bjuda till att döda honom.»

»Utan tvivel komma de att göra det hett för honom, men han tyckes inte ta saken allvarsamt, sedan han lagt alltsammans på våra skuldror. Han får emellertid ta riskerna själv.»

De redo framåt under en viss dämpad munterhet, fasthållande trots allt vid ett svagt hopp, att Stuart ännu måtte finnas på platsen.

»Vad är det där för slag?» ropade plötsligt Morton.

Det föremål han åsyftade var det nakna, förtorkade och halvt upplösta liket av en svart.

»Det här är ett verk av någon bland edra vänner», sade Brown med en blick åt Columbus, som grinade belåtet.

Sjöns stränder visade sig vara fasta och hårda, och de törstiga hästarna travade ivrigt fram till vattnet och började lystet dricka. Uppe i träden snattrade de vita »corellas» och brokiga fåglar av andra arter, och på andra sidan vattnet syntes en grupp föremål, liknande infödingarnas gunyahs eller hyddor. Närhästarna druckit sig otörstiga, red sällskapet vidare runt sjöns ända.

Icke ett ljud hördes, ingenting syntes röra sig, då de nalkades hyddorna, ej heller kunde någon rök upptäckas. Asfåglar med uppsvällda strupar samt örnar lyfte, då de kommo närmare, och flaxade motvilligt undan, enligt sin natur högljutt protesterande mot att på detta sätt störas. Några hökar tittade förnärmade ned från grenarna i de närmaste träden. En förpestad lukt fyllde atmosfären, och man fick snart reda på anledningen därtill, ty runtomkring ett hemsökt läger låg åtminstone ett tjog döda människokroppar, samtliga i samma stadium av förgängelse som den, vilken kort förut påträffats. De tycktes till övervägande antalet vara äldre män och kvinnor, men här och var syntes även barnkroppar bland de slaktade föräldrarnas lik. Brown och de övriga drogo ett djupt andetag, då de betraktade denna hemska scen.

»Det är då en välsignad sak att veta», sade han, »att alla de uslingar, som utfört detta, nu ligga begravna under klipporna där borta vid kratern».

»Ja», höll Morton med, »och jag skulle inte göra mig mycket samvete över att låta den här gråhårige gamle syndaren göra dem sällskap».

Hans känslor tycktes delas av de andra, ty Columbus fick mottaga många hotfulla ögonkast, och till och med Billy betraktade sin landsman med allt annat än vänliga blickar, samtidigt med att han började fingra på sitt gevär på ett sätt, som tycktes antyda, att han med nöje skulle vänt det mot den svarte. Den gamle kannibalen föreföll emellertid att vara fullständigt okunnig om de känslor, han väckt till liv, och han endast smålog belåtet, som om han förevisat en högst intressant liten utställning.

»De måtte ha dödat eller bortfört hela stammen», framkastade Morton, och det finns tydligen intet hopp om att påträffa Stuart.»»Säkerligen icke, befarar jag. Det klokaste vi kunna göra är att uppsöka en lägerplats så långt i lovart som möjligt om dessa stackars varelser.»

I detsamma lät Billy höra en vissling, och då hans herre vände sig åt honom, antydde han med en rörelse av huvudet den riktning, i vilken kullen med granitblocken låg. Från dess baksida syntes en fin rökpelare höja sig.

Morton gav med viskande stämma Charlie tillsägelse att taga Billy med sig och rida runt kullen till dess baksida, medan handhästarna släpptes att beta i gräset vid sjöstranden. Själv red han tillsammans med Brown raka vägen över kullens krön och fick därvid se något, som skulle föreställa ett mänskligt samhälle. En ömklig kvarleva, som undgått massakern, hade krupit ihop bakom några klippor. Den utgjordes av två gamla män, ett halvt dussin

kvinnor och barn samt en svårt sårad yngling. Fullständigt överraskade och alltför uppskrämda för att göra något försök till flykt, stodo de där i en klunga, darrande av fruktan. Charlies och den svarte tjänarens ankomst tycktes endast stegra deras oro.

Brown satt av och gick fram till dem. I detsamma hördes från de äldre männen ett utrop av överraskning och belåtenhet, och båda två började hoppa omkring under skratt och livliga åtbörder. Som en blixt slog det de vita, att infödingarna sannolikt togo dem för reinkarnationer av deras landsmän, som vistats på platsen och som nu togo nya gestalter i de tre främlingarna. Morton och Charlie hade just suttit av för att sluta sig till Brown, då plötsligt en häst utan ryttare visade sig. Saken var den, att när Columbus lämnats ensam, hade mellan honom och hans springare uppstått en meningsskiljaktighet, som slutade med fullständig förödmjukelse för ryttaren, vilken nu följde linkande efter hästen.

De äldre infödingarna, som strax igenkänt sinfiende, lade sina känslor i dagen genom att stampa, rasa och spotta omkring sig. Den ene av dem fick fatt i ett spjut och slungade detta med sådan träffsäkerhet mot Columbus, att endast ett påpassligt och flinkt hopp åt sidan räddade denne från att bliva genomborrad. För sin del återgäldade han med intresse deras glåpord, och sedan kvinnorna blandat sig i meningsbytet, följde en fullständig orkan av ord. Morton, som tydligt såg, att ingenting var att göra, förrän han och Brown blivit ensamma med infödingarna, tillsade då Charlie att gå och samla ihop hästarna för att därpå med hjälp av Billy och Columbus föra djuren längre uppåt sjön samt ordna lägret på stranden, där Morton och Brown senare ämnade inträffa.

Så snart deras förmenta fiender väl voro ur sikte, lugnade sig de svarta, och en av dem började låta sin svada flyta, varvid han, vänd till Brown, tilltalade denne med namnet »Tuartee» (Stuart), något som tydde på att han i Brown såg en ny uppenbarelse av den försvunne upptäcktsresanden. Efter åtskilligt besvär lyckades det de vita att göra begripligt för vildarna, att man icke ämnade lämna dem, utan att man hade för avsikt att slå sig ned vid sjön. Med löfte om att snart återvända redo så de båda vännerna bort till Charlie och dennes sällskap.

Efter en uppfriskande simtur i sjön slog man sig ned kring den uppdukade måltiden, varefter Morton och Brown infriade sitt löfte att besöka de svarta.

*

FEMTONDE KAPITLET.

COLUMBUS' SLUT. — UNDERSÖKNING AV GROTTAN. — STUARTS GRAV. - SLUTET AV DAGBOKEN ANTRÄFFAS.

De båda vita männens ankomst till byn hälsades med ropet: »Tuartee», och främlingarna sökte nu göra begripligt för de äldre bland de svarta, att man önskade vägvisare till grottan. De svarta tycktes emellertid, för såvitt de nu uppfattat tillsägelsen, anse all hjälp fullständigt obehövlig för ett par återkomna andar, som väl själva borde veta allting. De efterhärmade de åtbörder och rörelser, som gjordes av de vita och pekade med utsökt uppmärksamhet i samma riktning som dessa pekat, men detta var också allt som kunde avlockas dem.

Uttröttade efter den långvariga och mödosamma ritten, beslöto sig då de båda resande för att tidigt följande morgon på egen hand företaga expeditionen i fråga; efter att hava utdelat några småsaker bland vildarna återvände man därför till lägret, där en måltid av nyss infångad fisk smakade förträffligt. Man hade klart för sig, att några dagar måste ägnas åt att grundligt undersöka grottorna samt att om möjligt få visshet om vilket öde som drabbat Stuart.

»Ja, nu äro vi här gott och väl», utbrast Brown, medan han ordnade sitt läger för natten, »men om det så gällde mitt skinn, kan jag inte säga hur vi ska komma tillbaka härifrån.»

»Nej, nog blir det en både lång och torr ritt, ty den där vattenhålan, som vi senast kamperade vid, den kommer att

vara uttorkad i morgon.»

Allesamman lågo snart försänkta i djup sömn; man hade icke ansett nödigt att utsätta någon vakt, då ingen fara rimligtvis kunde tänkas hota från de stackars svarta borta vid kullen.

Fram mot morgonen vaknade Morton vid att någon lätt vidrörde hans skuldra. Då han såg upp, stod Charlie lutad över honom.

»Jag är säker på, att någon smyger omkring lägret», viskade den unge mannen. »Jag har haft en sådan där egendomlig förnimmelse, ni vet, av att det inte står alldeles rätt till här på stället Det var något ljud, liknande ett slag av en stör eller av en käpp som brytes, som väckte mig.»

Morton reste sig i sittande ställning, såg sig omkring och lyssnade. Allt föreföll fullkomligt lugnt och fredligt. Eldarna hade brunnit ned, och endast stjärnornas ljus upplyste svagt scenen. Vattenytan utanför låg blank och återkastade som en spegel bilden av den tätt stjärnbeströdda himlen. Icke ett ljud hördes, icke ens någon nattfågels eller ands läte. De båda männen lyssnade ansträngt under några minuter, varefter Morton lågmält yttrade:

»Det måste ha varit inbillning, Charlie. Det kan inte finnas någon annan i närheten än de där arma satarna borta vid kullen.»

»Nej, det är inte inbillning», vidhöll Charlie. »Jag är säker, på, att någon rörde sig här utanför, annars hade jag inte väckt er. — Hör!»

Högljudda rop från infödingarnas läger trängde plötsligt till deras öron. Morton rusade upp.

»Nu är f-n lös!» utbrast han, efter att ha lyssnat några ögonblick. »Den där gamle Columbus är ute igen i något kannibalärende. Se efter, om han ligger där ute!»

Billy och Columbus plägade uppgöra en särskild eld, vid vilken de lågo och vilade, hopkrupna så som de svarta ha för sed. Uppskrämd av ropen, som nuhördes klart och tydligt i den stilla nattluften, stod Billy halvsovande redan på fötter.

»Här ligger Columbus», upplyste Charlie och gav den av oväsendet oberörde hövdingen en spark. »Vakna, gamla gosse!» ropade han.

Men Columbus rörde sig icke.

»Det är något på tok», sade Charlie och drog sig tillbaka med en rysning.

Morton och Brown ströko samtidigt eld på var sin sticka.

Det var verkligen något på tok; en enda blick var tillräcklig för att finna hur det hängde ihop. Columbus låg där död; hans huvud hade krossats medelst en tung stridsklubba, som kvarlämnats bredvid liket. Ropen, som hörts, voro yttringar av glädje över att hans bödel eller bödlar återvänt efter väl förrättat värv.

De vita betraktade under tystnad den döde mannen, och en var kände en kall kåre utefter ryggraden vid tanken på huru lätt de allesamman kunnat råka ut för samma öde.

»Vedergällning!» yttrade slutligen Morton. »Han förtjänade sitt straff, men jag kan ändock inte hjälpa, att jag känner ett visst medlidande med den gamle syndaren. — Billy, tänk om den där svartingen begått ett litet misstag i mörkret och i stället knackat dig i skallen!»

Billy skakade på huvudet liksom för att förvissa sig om, att det satt på sin plats.

»Detta härniriga landet inte gott», sade han. »Mig tänka bäst vända om till stationen.»

»Som vanligt, min kära Billy, träffa dina anmärkningar huvudet på spiken, och dina förslag äro proppfulla med sunt förnuft», inföll Brown. »Men allt blir bättre, bara solen hinner upp. Gör nu upp eld och låt oss få frukost! Det dröjer inte länge, förrän det dagas.»Ungefär samtidigt med att måltiden avslutades började de första

solstrålarna lysa fram. Charlie och Billy skickades att hämta hästarna, varjämte de anbefalldes att flytta lägret till en träddunge på något avstånd från sjön. Vidare skulle de flytta Columbus' döda kropp till den plats, där offren för hans stamfränders mordlystnad lågo samlade; där vore platsen för honom också. För sin del begåvo sig Morton och Brown åstad för att uppsöka grottan, i förbifarten avläggande ett besök i vildarnas läger. Mordet på Columbus var endast en akt av hämnd från infödingarnas sida och borde alltså icke kunna inverka störande på förbindelserna med dessa, av vilka man hade att motse många värdefulla upplysningar.

De svarta visade ingen fruktan vid främlingarnas ankomst till lägret, utan hälsade dem på det mest vänskapliga sätt. Utan att förspilla tiden på fruktlösa försök till samtal togo Morton och Brown omedelbart itu med sina efterforskningar. Lyckan gynnade dem redan i början. De hade utvalt två väldiga klippblock, vilka tycktes bäst motsvara beskrivningen i dagboken, och vid närmare undersökning påträffades en mycket upptrampad gångstig, vittnande om att de kommit på rätt spår. Efter att hava trängt sig igenom den trånga öppning, som beskrivits av Stuart, befunno de sig inne i grottan med den jättestora figuren målad på väggen. Huru väl förberedda de än voro på gestaltens skrämmande utseende, förmådde de dock ej undertrycka en viss känsla av fruktan vid dess åsyn, men samtidigt hade de fullt klart för sig, att vad de sågo ej kunde vara ett verk av de nu levande australiska infödingarna.

Någon rörelse bakom dem kom Morton att hastigt vända sig om. En av de äldre vildarna hade helt tyst smugit sig efter dem och stod där nu endast några steg från dem. Då han märkte huru Brown efter en första blick på den målade figurennyfiket såg sig omkring, steg han fram, gav den vite mannen ett tecken att följa och förde honom åt grottans ena sida, där dagern från en rämna i taket klart belyste en viss fläck på grottans vägg. I den släta bergytan hade med stor omsorg inhuggits denna inskription:

»Charles Neil Stuart anlände hit 1849. Död —»

Därpå följde en med svag hand utförd datumanteckning, som befanns vara årtalet 1870.

Med huvudena blottade betraktade de båda vännerna under känslor av vördnadsfull sorg sin olycklige landsmans sista viloplats. Fastän de aldrig på allvar hoppats finna honom bland de levande, var dock en djup saknad den förhärskande känslan vid upptäckten av att deras värsta aningar besannats. De skulle velat giva mycket för att hava kunnat i tid bringa hjälp åt denne stackars ensling, vid vars grav de nu befunno sig.

Deras svarta ciceron stack nu sin hand in i en rämna i klippan och framtog ett paket, inlagt i ett! stycke torkat skinn av något mindre pungdjur och ytterst skyddat genom ett omhölje av bark. Han räckte det under tystnad åt Brown, som mottog det, men avstod från att omedelbart öppna det. Först sedan de slagit sig ned på en lämplig plats, togo de itu med en undersökning av det värdefulla föremålet. Innehållet bestod av en gammalmodig dubbelpistol, ett kruthorn, en kultång, mycket sliten och illa medfaren, samt en rulle lösa pappersark, fullskrivna med en halvt urblekt skrift. Tillsammans ögnade de flyktigt igenom dessa blad, som innehöllo berättelsen om denne förolyckade mans liv. Bladen befunno sig i långt bättre ordning än innehållet i den först upptäckta dagboken, beroende därpå att de icke varitutsatta för så vårdslös behandling som denna, och den berättelse, de innehöllo, fortlöpte utan avbrott. Den handlade om Murphys vistelse bland kannibalerna, förlusten av dagboken och annat mera, Stuarts fåfänga försök att undkomma söder ut, hans sammanträffande med den sedermera utrotade stam, som höll till vid foten av berget, samt hans återkomst efter upprepade och misslyckade försök att taga sig fram genom djungeln och sandöknen, som skilde honom från bebyggda trakter. Man hade gjort ett fynd, värt guld.

Männen återvände därpå till lägret för att använda återstoden av dagen på att taga avskrifter av originalet i avsikt att så långt möjligt vore trygga dettas bestånd. Medan Morton dikterade, arbetade Brown och Charlie med pennan. Berättelsen lydde som följer.

*

SEXTONDE KAPITLET.

FORTSÄTTNING PÅ STUARTS DAGBOK. — OFFERKAMMAREN.

»Jag är numera ensam och vet icke huruvida min kamrat lever eller är död. Det var ett år efter Kellys död — efter min beräkning, som jag fullföljt genom att göra märken i en klippa inne i grottan — som jag, åtföljd av tre infödingar, begav mig till en djungel omkring tio mil härifrån i avsikt att hämta ett särskilt slags trä att förfärdiga pilbågar utav. Ty sedan jag nu fått fullt klart för mig, att jag aldrig skulle återvinna friheten, tyckte jag det vore lämpligt att

utsatta för så vårdslös behandling som denna, och den berättelse, de innehöllo, fortlöpte utan avbrott. Den handlade om Murphys vistelse bland kannibalerna, förlusten av dagboken och annat mera, Stuarts fåfänga försök att undkomma söder ut, hans sammanträffande med den sedermera utrotade stam, som höll till vid foten av berget, samt hans återkomst efter upprepade och misslyckade försök att taga sig fram genom djungeln och sandöknen, som skilde honom från bebyggda trakter. Man hade gjort ett fynd, värt guld.

Männen återvände därpå till lägret för att använda återstoden av dagen på att taga avskrifter av originalet i avsikt att så långt möjligt vore trygga dettas bestånd. Medan Morton dikterade, arbetade Brown och Charlie med pennan. Berättelsen lydde som följer.

*

SEXTONDE KAPITLET.

FORTSÄTTNING PÅ STUARTS DAGBOK. — OFFERKAMMAREN.

»Jag är numera ensam och vet icke huruvida min kamrat lever eller är död. Det var ett år efter Kellys död — efter min beräkning, som jag fullföljt genom att göra märken i en klippa inne i grottan — som jag, åtföljd av tre infödingar, begav mig till en djungel omkring tio mil härifrån i avsikt att hämta ett särskilt slags trä att förfärdiga pilbågar utav. Ty sedan jag nu fått fullt klart för mig, att jag aldrig skulle återvinna friheten, tyckte jag det vore lämpligt att

lära de svarta bruket av pil och båge, så att vi kunde draga ut mot den stam, som de fruktade så och som dödat Kelly, samt om möjligt vinna varaktig fred. Det fanns icke något passande träslag i närheten av lägret, men på den beskrivning, jag erhållit av infödingarna, trodde jag mig finna sådant i en av dem angiven snårskog. Där fanns tillgång på vatten, och vi stannade i två dagar, varunder vi skuro och avskalade de unga träden för att göra dem lättare till hemtransporten. Då vi icke hade andra verktyg än våra stridsyxor, gick arbetet långsamt.

På andra dagens afton hörde vi på avstånd klagorop och jämmer av en kvinna, som närmade sig vårt läger. Mina svarta följeslagare upphörde med sitt arbete och gingo henne till mötes under upphävande av liknande rop. Jag förstod, att någonting var på tok och följde dem. Och snart fick jag höra sorgliga nyheter, förfärande nyheter. Warlattas, såsom den fientliga stammen benämndes, hade om natten överfallit lägret, dödat eller sårat en mängd samt bortfört ett stort antal fångar, bland dem Murphy, som var tungsövd och som icke kommit i tillfälle att försvara sig. Jag visste, att dessa Warlattas voro kannibaler och att fångarna således antagligen skulle bli uppätna.

Vi återkommo till lägret mitt i natten, och morgonen därpå sökte jag förmå de överlevande männen att följa med mig på jakt efter kannibalerna, men de voro alltför skräckslagna för att våga något sådant, och det hjälpte icke, att jag visade dem min pistol och fyrade av ett skott. Jag försökte på egen hand att spåra upp mördarna, och om det lyckats mig, skulle jag hava följt efter dem, men jag tappade bort spåret och var nära att omkomma av törst.

Warlattas hada tagit med sig nästan alla de saker, vi lyckats rädda undan, bland dem min anteckningsbok; dessa få blad, som jag nu skriver på, ha sedermera blivit hopsamlade i lägret.*1853.* - Detta är efter min räkning. Under hela den gångna tiden har jag icke gjort några anteckningar, då jag måste hushålla med papperet och för övrigt var mycket nedstämd efter Murphys försvinnande. Jag hade de svarta att uppföra en stenbyggnad — ett slags barrikad att vila bakom nattetid — och väl var det, ty Warlattas återkommo; men tack vare barrikaden och min pistol lyckades det oss att kasta dem tillbaka, utan att vi förlorade en enda man; infödingarna ha nu fått större tillit till sig själva och torde icke släppa Warlattas inpå livet på sig.

Jag har gjort flera försök att få dem att följa mig till Warlattas' boplatser, allt i det hoppet, att Murphy ännu kunde vara i livet och att jag skulle kunna befria honom, men de ha städse ryggat vid blotta tanken härpå samt envist vägrat att lyssna till mina förslag i den vägen. Vid en undersökning av de fallna fiendernas kroppar fann jag dem samtliga försedda med samma målade tecken, ett rött streck över pannan och en vit triangel på bröstet. Detta sammanställt med något visst i deras utseende har kommit mig att undra huruvida det icke funnes något samband mellan detta egendomliga folk och de målade figurerna i grottan. Efter att länge ha funderat häröver undersökte jag grottan grundligt både innan och utan och kom slutligen att göra en säregen upptäckt, som gav mig anledning att återupptaga mina dagboksanteckningar i det svaga hoppet, att någon civiliserad människa en dag skall finna och läsa dem.

Medan jag genomsökte grottan, som innehöll den målade figuren, påträffade jag en gång, som tydligen ledde längre inåt. Den gick utefter marken, där klippan upphörde på ett par fots avstånd från gruset, och när jag lutade mig ned i gången, tyckte jag mig känna en kall luftström där inifrån. På min förfrågan svarade de svarta, att ingen av dem varit inne i öppningen; de hyste en vidskeplig motvilja —

knappast besläktad med fruktan — för grottan. Då öppningen var alltför låg för mig, fick jag en smärt infödling att undersöka den. Han kom snart krälande ut igen med det beskedet, att det fanns ännu en stor grotta innanför, men att det var för mörkt där inne för att urskilja något. Jag tillkallade ytterligare några infödingar, som jag lät skrapa undan gruset, tills öppningen blev stor nog för mig att komma igenom. Vi medtogo bark, bränsle och brinnande stickor, och väl inkomna i den inre grottan, gjorde vi upp en eld. I detsamma lågorna höjde sig och lyste upp rummets vinklar och vrår, höjdes ett vilt rop från mina unga följeslagare: 'Warlatta! Warlatta!' och inom ett ögonblick voro de försvunna som en svärm svarta råttor genom hålans öppning. Jag såg mig undrande omkring och fann snart anledningen till deras beteende; på väggen mitt framför mig syntes en målad vit triangel, det tecken som i deras föreställning städse påminde om mord och människorov.

Sedan jag lagt mera bränsle på elden, fortsatte jag mina undersökningar. Under triangeln befann sig ett väldigt block av vitgul sandsten, vars yta emellertid på ett ställe bar en hemsk röd fläck. Stenblockets ändamål stod i ett ögonblick klart för mig — i forna dagar hade man här haft en offerplats.

Elden flammade under tiden upp livligare, och jag hade god belysning för vidare undersökningar, särdeles som röken avleddes genom rämnor i taket och luftväxlingen visade sig vara förträfflig. Spår efter utbrunna eldar syntes överallt på golvet, vilket utgjordes av ljus sandsten med rödaktiga fläckar här och var. Vid närmare letande påträffade jag i ett hörn en kniv eller dolk av stål (jag har sedermera funnit den vara så skickligt härdad, att dess egg knappt kan göras slö mot den hårdaste sten). Handtaget, därest något sådant funnits, hade under tidernas lopp förstörts. Vidare fanns där en bräckt ringav något slags metall och tydligen en gång en länk i en kedja, och på väggarna syntes bokstäver, skrivna med röd färg men på något språk, som jag icke kan erinra mig hava gjort bekantskap med. Detta är vad jag upptäckte under mitt första besök i grottan.

Ljudet av röster utanför sade mig, att infödingarna nu hämtat sig från sin förskräckelse och att de väntade på mig. Jag ropade åt dem, och uppmuntrade av att höra min stämma och av skenet från elden, vågade sig nu några stycken åter in till mig. Det visade sig, att de icke haft någon kännedom om denna klipphåla, och i hopp om att finna ytterligare något rum satte jag dem till att noga leta efter ännu någon öppning i väggarna, men utan framgång. Medan de höllo på med att genomsöka vrårna, råkade en av dem att häftigt stöta emot stenaltaret, med den påföljd att detta började vagga, varvid ett genomträngande och klagande ljud som från en människa i nöd

träffade våra öron och fyllde oss med bävan. De svarta kastade sig ned på stengolvet, och det dröjde om något, innan jag själv hunnit samla tillräckligt mod att gå fram och undersöka stenblocket. Vaggandet upphörde så småningom, och de sällsamma ljuden avtogo i samma mån som blockets rörelse minskades. Jag fann nu, att blockets läge var så omsorgsfullt avvägt, att den svagaste stöt måste försätta stenen i gungning. För att finna vad som framkallade ljuden i fråga hade jag måst undanvälta massan, som emellertid helt säkert vägde åtskilliga ton.

Jag slöt mina ögon för några sekunder och tyckte mig se upprullas för min inre syn det fasansfulla drama, som upprepade gånger måste hava utspelats i denna dödens kammare — de vilda prästerna, det fjättrade offret, blodströmmarna, de skälvande fångarna och till allt detta de hemska ljuden från det vaggande stenblocket, vilka blandade sin klagolåt med den dömdes jämmerrop för att slutligen tystna meddessa. Vilken förfärande uppfinningsförmåga kunde hava utkonstruerat denna stegring i scenens fasor?

Så småningom lyckades det mig att få de svarta åter lugna, men det verkade nästan löjligt att se med vilken skyndsamhet de lämnade platsen, så snart jag gav signalen därtill.

1862. — Jag har gjort ett förtvivlat försök att komma härifrån, men har misslyckats och måste kvarstanna för att dö här. De svarta hade vid några tillfällen låtit mig förstå, att det i syd-sydvästlig riktning skulle finnas vatten inom en dagsresas avstånd; men då detta endast skulle föra mig längre in i denna obebodda vildmark, hade jag aldrig känt mig hågad att göra något försök åt det hållet. Nu slog det mig, att jag från platsen i fråga måhända skulle kunna komma runt ändpunkten av den stora sandöknen och därifrån lätt nog leta mig fram till nybyggena, som borde ha utvidgats i riktning hitåt under den tid jag varit levande begraven här.

Jag hade lärt de svarta bruket av pil och båge samt sättet att bygga något så när trygga bostäder. Warlattas hade två gånger anfallit oss efter sitt första nederlag och vid båda tillfällena lidit allvarsamma förluster, medan vi icke hade en man sårad. Nu hade de icke på åtskilliga år synts till; pilbågarna hade förmodligen avskräckt dem. Mina infödingar hyste icke heller samma fruktan för dem som förut, sedan de under tiden lärt sig att lita på egen kraft. Under sådana förhållanden ansåg jag mig kunna våga lämna dem; jag kunde nämligen icke förlika mig med tanken på, att de än en gång skulle bliva ett värnlöst byte för den grymma Warlatta-stammen. En av de äldre männen, som förut besökt sjön, samt en ung man vid namn Onkimyong blevo mina följeslagare. Jag hade klargjort för mina svarta vänner vad de hade att göra, därest Warlattas åter visade sig, och så hade jag lovat dem att snart årerkomma; det var nämligen minavsikt att, därest försöket lyckades, återvända med en expedition för att dels undersöka grottorna, dels utrota Warlattas. Egendomligt nog ha de svarta ingenting emot att färdas vartsomhelst i västlig eller sydlig riktning, medan de däremot icke kunna förmås att följa med ostvart.

Första dagens marsch gick genom skoglöst land med saftigt gräs, här och var avbrutet av sträckor med stickande gräs, ett bevis på att vi icke voro långt avlägsnade från gränsen till sandöknen. Vi hunno icke fram till sjön den aftonen, men då vi medfört ett par fyllda coolamen Kärl som infödingarna förfädiga av korallträdets (Erythrina) mjuka ved och som användas att bära vatten uti under längre färder., ansågo vi icke nödvändigt att påskynda färden. Vi voro framme tidigt följande morgon; sjön befanns vara en långsträckt och smal lagun med vatten av mjölkliknande färg. Runtomkring utefter stränderna syntes spår efter flera infödingeläger. Jag frågade den äldre av mina följeslagare huruvida han visste vilken stam som plägade hålla till där. Han hade vid något tillfälle sammanträffat med några av dess medlemmar och beskrev dem som vänligt sinnade infödingar, helt olika Warlattas.»

*

SJUTTONDE KAPITLET.

FORTSÄTTNING PÅ DAGBOKEN. — EN HOPPLÖS BELÄGENHET.

»Vi kvarstannade hela den dagen vid sjön och hade mot aftonen turen att få besök utav några av

avsikt att, därest försöket lyckades, återvända med en expedition för att dels undersöka grottorna, dels utrota Warlattas. Egendomligt nog ha de svarta ingenting emot att färdas vartsomhelst i västlig eller sydlig riktning, medan de däremot icke kunna förmås att följa med ostvart.

Första dagens marsch gick genom skoglöst land med saftigt gräs, här och var avbrutet av sträckor med stickande gräs, ett bevis på att vi icke voro långt avlägsnade från gränsen till sandöknen. Vi hunno icke fram till sjön den aftonen, men då vi medfört ett par fyllda coolamen Kärl som infödingarna förfädiga av korallträdets (Erythrina) mjuka ved och som användas att bära vatten uti under längre färder., ansågo vi icke nödvändigt att påskynda färden. Vi voro framme tidigt följande morgon; sjön befanns vara en långsträckt och smal lagun med vatten av mjölkliknande färg. Runtomkring utefter stränderna syntes spår efter flera infödingeläger. Jag frågade den äldre av mina följeslagare huruvida han visste vilken stam som plägade hålla till där. Han hade vid något tillfälle sammanträffat med några av dess medlemmar och beskrev dem som vänligt sinnade infödingar, helt olika Warlattas.»

*

SJUTTONDE KAPITLET.

FORTSÄTTNING PÅ DAGBOKEN. — EN HOPPLÖS BELÄGENHET.

»Vi kvarstannade hela den dagen vid sjön och hade mot aftonen turen att få besök utav några av

infödingarna. I början visade de sig skygga, men då mina båda vägvisare lyckades göra sig förstådda av dem, vunno vi så småningom deras förtroende. De hade aldrig förr sett en vit man — om jag nu så brynt av solen som jag blivit, skall kallas vit. Mina båda infödingar visade med mycken stolthet prov på sin färdighet med bågen och berättade för de andra, hurusom Warlattas, vilka tycktes hava vänt sin uppmärksamhet även åt våra gästers stam, blivit avvisade och dödade.

Främlingarna meddelade, att de höllo till vid en liten flod i sydostlig riktning, och när jag fick höra detta, kände jag mig säker om att till sist nå mitt mål. Då den äldre av mina svarta vänner fått klart för sig varifrån främlingarna kommit och att jag hade för avsikt att göra dem sällskap, vägrade han att följa med längre, och ingenting kunde förmå honom att avstå från sin föresats att strax vända om hemåt. Onkimyong däremot, som var mycket fästad vid mig och som, tack vare sin ungdom, icke var så bunden av vidskepliga föreställningar, förklarade sig ämna kvarstanna hos mig och följa mig, varthelst det än bure hän.

De svarta, som varit ute på en jaktexpedition, hade nu kommit till sjön för att fiska. Vi dröjde hos dem några få dagar, och under tiden återvände den äldre av mina följeslagare till sjön.

När vi åter bröto upp, ställde vi kosan mot sydost. Landskapet förändrade hastigt karaktär och blev kargt samt beväxt med risig buskskog. Den natten lägrade vi oss vid en saltsjö, men hämtade dricksvatten, en smula kärvt i smaken, från en av infödingar utgrävd brunn ett stycke bakom oss. Följande dag fortsattes färden genom ytterst magert och ofruktbart landskap. Medan vi togo oss en timmes rast, upptäckte jag ett kvartslager. Min roll innom expeditionen hade skenbart varit geologens, och jag gick nuatt undersöka lagret, ty innan expeditionen bröt upp, hade det gått svävande rykten om att guld upptäckts i södra delen av kolonien. Med tillhjälp av en större sten knackade jag loss en del kvarts och fann, att den var guldförande. Upptäckten gjorde emellertid intet intryck på mig, ty om jag funnit ett helt berg av guld, vad värde hade det haft för mig?

Under fortsättningen av marschen påträffade vi vatten ännu en gång samma natt, efter allt att döma en mindre sugkälla. Infödingarna hade sagt åt Onkimyong, att vi andra natten skulle kampera vid en liten bäck med salthaltigt vatten, att vi aftonen därpå skulle finna vatten i en lerbrunn samt att vi tredje aftonen skulle vara framme vid deras lägerplats. Detta allt slog även in, och vi funno platsen för deras läger på stranden av ett vattendrag, som rann utefter foten av en hög kulle. Jag betraktade numera min räddning som säker, då denna

jämförelsevis vattenrika bäck med all säkerhet borde rinna söder ut mot odlade trakter och jag utan svårighet borde kunna följa dess lopp. Men, ack! missräkningens dom väntade mig.

Warlattas, som någon tid icke visat sig, hade — till sin egen ofärd — utsett den andra natten efter vår ankomst till bäcken för ett anfall.

Det var klart månsken, och de svarta hade till vår ära anordnat en corroboree, då en av kvinnorna hördes ropa, att Warlattas voro över oss. Deras bloss syntes hastigt närma sig, och de hade synbarligen räknat med att kunna taga lägret genom överrumpling. Jag hade varit mycket sparsam med min ammunition, men ansåg, att jag nu kunde offra ett par skott. Jag tillkallade Onkimyong och lät honom säga infödingarna, att de icke behövde hysa någon fruktan. När så Warlattas anryckte, tjutande och skränande, gav jag eld mitt i högen. Verkan av skotten blev ögonblicklig — anfallet avstannade med ens. Dettycktes vara en fullständig överraskning för dem att finna mig på detta ställe. Men innan de hunnit hämta sig från sin bestörtning, voro Onkimyong och jag i full verksamhet med våra pilpågar. Detta satte kronan på verket; de vände och togo till flykten. Onkimyong ropade åt våra infödingar att följa, och själv rusade han efter fienden, åtföljd av några stycken, som repat mod efter den första förskräckelsen. Jag gjorde dem ej sällskap, men tror förvisso, att de gjorde sin sak ordentligt.

Det blev stort jubel över fiendernas nederlag, och jag kände mig glad över att anfallet kommit just när det kom. De hade påtagligen, sedan de avvisats borta vid sjön, riktat sin uppmärksamhet åt denna stackars värnlösa stam.

Följande dag besteg jag kullen och kunde från dess topp se, att i den riktning jag önskade gå fanns icke annat än ändlös djungel. Vattendraget tycktes dessuton snart försvinna, sedan det passerat kullen; jag skulle snart finna, att så verkligen var händelsen. Bäcken rann bokstavligen bort i en buskbeväxt sandöken. De svarta försäkrade mig, att den icke vidare kunde återfinnas samt att det varken i sydlig eller västlig riktning fanns något vatten och att ormar voro det enda levande, som kunde trivas där. Jag gjorde det ena försöket efter det andra, men nödgades städse återvända, halvdöd av törst och trötthet. En gammal svart sade sig hava hört talas om en större klippa söder ut med en vattensamling i berget. Men detta var, föreställer jag mig, endast en lös tradition, eftersom jag från kullens topp icke kunnat upptäcka något berg och dessutom, vart jag vände mig, städse mötte samma uttorkade djungel och sand. Efter att sålunda ha sett mina ansträngningar i såväl sydlig som ostlig riktning gäckade trodde jag mig böra följa vattendraget uppåt för att på denna väg nå något trafikabelt land. Att döma av dess riktningborde vattendraget, därest det fortsatte tillräckligt långt upp, flyta öster om öknen med det taggiga gräset.

Då Warlattas alltid plägade följa floden, kunde jag icke förmå någon av infödingarna att följa mig. Till och med Onkimyong hyste fruktan för vägen i fråga. Föga aktande på mitt eget öde, begav jag mig därför åstad ensam. Jag följde vattendraget ett långt stycke och fann, att det var rikligt nog samt att ett tydligt spår följde på sidan om detsamma. Snart vek emellertid detta av, och då jag fortfarande höll mig utefter floden, var spåret alldes försvunnet. Jag vände därför om för att följa det vidare. Så småningom ledde det mig till en sumptrakt med högväxta teträd, kring vilken spåret fortsatte. Efter att hava halvvägs rundat sumptrakten vek spåret ånyo av och ledde bortåt några klippartier. Dessa, som voro basaltartade, övergingo efter hand till att bilda en sammanhängande ås, där jag fullständigt förlorade spåret. Jag försökte gång efter annan att återfinna det, men den skrovliga basalten sargade mina fötter, och spåret kunde icke följas över klipporna. Det blev nödvändigt för mig att rasta litet för att sköta om mina fötter, och till all lycka fanns det gott om vilt vid floden, vilken norr om sumptrakten åter blivit fullt synlig. Jag beslöt mig nu för att åter följa flodbädden uppåt, vilket jag även gjorde, tills den slutligen utplånades i en ödemarksskog. På ett ställe fann jag en del träd märkta, synbarligen av Warlattas. Jag gjorde åtskilliga avstickare öster om flodbädden, men möttes städse av tät, ogenomtränglig djungel.

»Stackars man!» utbrast Brown vid detta ställe i anteckningarna. »Att tänka sig honom ha varit så nära sin kamrat Murphy utan att dock kunna sammanträffa med denne!»

»Väl kan jag fatta det omöjliga i att komma fram över basaltklipporna», menade Morton, »men däremot

kan jag icke förstå, att han ej såg Warlattas' spår vid lagunen med de märkta träden.»

»Om ni drar er till minnes», svarade Brown, »så var spåret icke vidare tydligt utefter lagunen.»

»Till sist nödgades jag förtvivlad släppa taget», fortsatte dagboken, »och efter bästa förmåga leta mig tillbaka till berget. Huru länge jag höll på härmed vet jag inte, ty jag hade förlorat tidräkningen. Det föreföll mig ha varat i veckor, men räckte sannolikt omkring fjorton dagar.

Jag var fullkomligt övertygad om det hopplösa i min belägenhet och beslöt mig för att återvända till lagunen och sluta mitt eländiga liv bland vildarna därstädes, ägnande mina återstående dagar åt att lära dem så mycket som möjligt.

Onkimyong var överlycklig vid återseendet. Jag kvarstannade någon tid på platsen, då jag hade några saker att ombestyra. En bland dessa var att lära infödingarna att uppföra en stenbarrikad, en annan uppgift blev att inrista mitt namn på något ställe, där det borde bliva synligt för någon vit, som kunde komma att besöka platsen. För barrikadens uppförande utsåg jag en remsa mark vid foten av kullen, där de svarta sattes att arbeta under uppsikt av Onkimyong. I betraktande av kullens läge och höjd ansåg jag, att de vita, som möjligen kunde komma att besöka stället, borde helt naturligt bestiga berget för att erhålla en god överblick av den kringliggande trakten. Jag inristade därför initialerna till mitt namn samt årtalet i en klippa uppe på toppen, varvid jag använde den kniv, som jag funnit i grottan. Ännu någon tid dröjde jag kvar i hopp om att Warlattas skulle göra en ny påhälsning, vilket de även gjorde natten innan vi skulle bryta upp.

Lyckligtvis blev deras ankomst upptäckt i god tid, och jag hade alla mina män väl gömda bakombarrikaden. Warlattas framtyckte med stor försiktighet; av deras förra självtillit fanns icke mycket kvar. Vi läto dem komma oss inpå livet, innan vi grepo till våra bågar och pilar. Så snart jag såg dem vackla och stanna, gav jag en förut överenskommen signal, varvid infödingarna svärmade ut och anföllo dem med sina klubbor och spjut. Ingen syntes tveka vid detta tillfälle, och Warlattas togo mangrant till flykten. Förföljandet blev också desto mera verkningsfullt som anloppet varit så mycket kraftigare. Och jag hoppas, att Warlattas nu fått sig en ny och ordentlig läxa.

Följande dag bröto vi upp, Onkimyong och jag, därvid följande vårt gamla spår, då jag var nyfiken på det guldförande berglagret. Jag undersökte det noga och fann det vara, så vitt jag kunde bedöma, omätligt givande. Men jag endast skrattade högt åt alltsammans. Här låg en fabulös förmögenhet framför mina fötter, och den hade icke större värde för mig än om alltsammans varit ett lager av flinta. Det var rikedomens, lyckans ironi!

I sinom tid anlände vi till sjön, där vi hjärtligt välkomnades av dem, som ansett oss förlorade. Jag hade befarat, att Warlattas skulle under min bortovaro ha gjort en ny påhälsning, men man hade icke sett skymten av dem.

Jag har nu förlorat allt hopp om att genom egna ansträngningar komma härifrån, och det återstår mig endast att önska, att någon annan expedition med större tur än den vi haft må anlända hit, innan jag dör.

*

ADERTONDE KAPITLET.

SLUTET PÅ STUARTS DAGBOK. — UNDERSÖKNING AV OFFERKAMMAREN. — DE FÖRSTA AUSTRALIERNA.

»Jag har ej gjort flera upptäckter efter min återkomst, och alla mina försök att uttyda skriften i grottan ha visat sig fruktlösa. Jag kan endast fastslå, att dessa minnesmärken äro av mycket hög ålder samt att såväl de gamlas tro som vissa av deras plägseder, särskilt kannibalismen, fortleva hos Warlattas, vilka äro uppblandade och degenererade avkomlingar av den gamla rasen. Mitt skrivpapper började taga slut, och jag måste spara på det lilla, som finns kvar, för oförutsedda behov. Om någon skulle få fatt i dessa rader, låt då kopiera skriften i

grottan, ty det finns måhända någon, som förstår att uttyda den.

1865. — Jag har invigt mina återstående dagar åt att förbättra villkoren för denna stam, som jag kan sägas ha adopterat. Så t. ex. har jag lärt dem att bygga bättre hyddor och att göra sig kläder av skinn. Warlattas' överfall ha fullständigt upphört. Infödingarna här ha lärt sig odla yams, och några bland de unga männen förstå bokstäverna. En sak har jag med allt mitt inflytande hos dem icke kunnat förmå dem till, nämligen att låta några stycken följa mig öster ut för att uppsöka det spår, utefter vilket Warlattas taga sig fram genom den stora sandöknen. Någon vidskeplig fördom, som jag icke förmått komma tillrätta med, håller dem tillbaka.

Jag skulle kunnat uträtta mycket mera, därest jag icke på sista tiden varit så gott som förlamad av

reumatism. Jag har givit infödingarna i uppdrag att begrava mig under en inskription, som jag anbragt i grottan — mitt namn samt datum för min ankomst hit. Då jag känner slutet nalkas — för såvitt det nu icke kommer att ske genom olyckshändelse ämnar jag försöka inrista även den sista dagens datum; den får angiva mitt dödsår. Därest mina kamrater ännu funnits i livet, torde vi kunnat bereda oss väg tillbaka till nybyggena, men ensam — åh, det är hopplöst att försöka. Jag känner, att slutet är nära, men jag sörjer icke däröver, sedan allt hopp om hjälp är ute. Och jag tackar Gud för att jag, som vistats så länge bland dessa vildar, dock icke nedsjunkit till att antaga deras levnadsvanor, utan snarare lärt dem en hel del goda saker. Och så till sist min hälsning och min välsignelse åt den vite man, som kan komma att finnna dessa blad...»

*

»Åh, vad skulle jag icke velat giva för att ha kommit hit tids nog att rädda honom!» utbrast Brown. »Han förtjänade det sannerligen.»

Följande morgon överlämnade sällskapet ännu några gåvor åt infödingarna vid kullen, och de båda gamla männen gjorde en rond med sina gäster för att visa dem de numera taklösa stenhyddorna, den halvt raserade barrikaden samt lämningarna efter andra förbättringar, alltsammans nu endast ruiner. Stuarts död syntes hava givit signalen till en återgång till infödingarnas förra levnadssätt; hans vistelse bland dem hade icke varit tillräckligt långvarig för att lämna varaktigare spår efter sig.

Till och med bågarna och pilarna voro bortlagda, och det syntes tydligt, att Warlattas återupptagit sina krigiska påhälsningar och detta med sådan framgång, att hela den hemsökta stammen blivit så gott somfullständigt utrotad. Morton sökte göra begripligt för dem, att deras fiender nu voro döda, men icke ens de äldre männen tycktes förstå honom.

Man bestämde sig för att omedelbart besöka den inre grottan, och försedda med ljus begåvo sig våra äventyrare åstad. Sanden hade hopats framför ingången till hålan och i någon mån tilltäppt denna men hindret var snart undanröjt, så att de kunde kräla in som ormar. Ett halvt dussin ljus tändes och kastade sina strålfloden runt väggarna — och med överraskande tydlighet framträdde den vita triangeln ovanför offerstenen. Brown försatte blocket i vaggning, och strax ekade genom grottan det gälla, halvt mänskliga klagoljudet till icke ringa förfäran för Billy. Ingen undersökning förmådde lösa gåtan rörande ljudets uppkomst, lika litet som stenblockets befintlighet på platsen kunde förklaras annorlunda än som en naturens nyck.

»Nu har jag det dock», utbrast slutligen Morton. »Stenen är en del av klippan och har blivit lossgjord från denna underifrån. Det måste ha krävt ett oerhört arbete, men så har det i alla händelser tillgått.»

»Nå men det där kvidande lätet då?»

»Ja, det är mer än vi kunna utfundera, därest vi icke avlägsna stenen, och det arbetet låter sig icke utföra med mindre än att vi kvarstanna här en månad eller två för att bit för bit hugga bort den.»

»Några dynamitskott vore tillräckliga, och nästa gång jag ger mig ut på en så'n här expedition, skall jag medtaga sprängämnen.»

»Men vad anser ni då, att dess ändamål varit?» frågade Charlie.

»Ja, det kom just för mig något nu», svarade Brown. »Som ni vet, ingår det i åtskilliga vilda stammars religiösa föreställning, att en slagen fiende måste förmås att högljutt klaga, när han avlivas. Nu låter det ju tänka sig, att en eller annan av de armasatar, som förts upp på stenen, haft styrka nog att lida utan klagan eller också, att han av smärtorna förlorat medvetandet, eller kanske, att han icke tillfredsställt bödlarnas krav på nöje av skådespelet — nog av, stenen har då satts i rörelse för att utfylla programmet. Vad anser ni om den teorien?»

»Den förefaller högst sannolik och ger en god föreställning om deras djävulska grymhet, som passar bra i styck med åtskilligt annat av deras vanor.»

»Jag förmodar», fortsatte Charlie, »att stackars Stuart genomsökt grottan så fullständigt, att vi icke torde ha mycket nytt att upptäcka. Men det skadar ju inte att se efter. Billy, du som har goda ögon, använd dem nu!»

Medan de båda yngre undersökte väggarna och golvet, avtecknade Morton och Brown omsorgsfullt hieroglyferna samt togo en skiss av grottan, utvisande stenens läge, platsen för triangeln m. m. När allt var färdigt, var det tid för sällskapet att äta middag, varför man återvände till lägret.

»Det kan icke råda något tvivel om», anmärkte Morton, »att vi träffat på minnesmärkena efter ett forntida folk, men vad jag inte kan förstå är, att de, om de varit tillräckligt civiliserade att bära kläder och om de haft en jämförelsevis utvecklad religiös uppfattning — låt vara nog så förvildad —» (»Inte värre än kartagernas», inföll Brown) — »och om de känt till järnet och förstått att härda det, att de inte då även uppfört fasta byggnader, av vilka åtminstone ruinerna borde finnas kvar.»

»Lera, min hedersvän, lera!» inföll Brown. »Tänk på hur många folk som försvunnit från Amerikas jord och som numera kunna spåras endast genom de krukmakeriarbeten och de gravhögar, som de lämnat efter sig. Det forna Mexikos jättestora städer voro uppförda av tegel, som så småningom återvändetill moder jorden, sedan byggnaderna en gång övergivits.»

»Men smältungnarna då för bearbetande av järnet?»

»Ja, där står jag som ett levande frågetecken. Men vi måste leta rätt på den där kniven. Den är måhända nedlagd i Stuarts grav.»

»En av de gamla svarta har lämnat Billy något föremål, men jag vet inte vad det var», sade Charlie.

»Billy, vad har den gamle givit dig för slag?» frågade Morton.

Den svarte tjänaren gjorde en grimas och framtog ur vecken på sin blus den kniv, som stått omnämnd i Stuarts dagbok. Den hade ett egendomligt format blad, ungefär en fot långt, något krökt och ganska brett. Trots den behandling, Stuart låtit den undergå genom att pröva dess egg mot klippan, var dock kniven lika vass som en vanlig slipad kniv.

»Det är ett malajvapen», förklarade Brown efter att ha undersökt kniven. »Vilka än de gamla australierna varit, ha de dock kommit hit norr ifrån. Jag föreställer mig, att vi måste giva oss till tåls, till dess vi fått skriften uttydd, därest det nu finns någon, som är kunnig nog att göra det.»

Vid närmare undersökning befanns, det, att å knivens blad var den hemlighetsfulla triangeln ingraverad. Denna beständigt återkommande symbol ledde till vissa funderingar över huruvida infödingarna, när allt kom omkring, icke varit en utgrening av frimurare, som i en avlägsen forntid kommit över till Australien. Men då Charlie sinnrikt nog påpekade, att de i så fall icke efterlämnat några som helst byggnadsverk, övergavs teorien i fråga.

»Och vad ha vi nu närmast att göra?» framkastade Morton. »För min del känner jag mig mest livad för att uppsöka Hentigs grav och de papper, som gömts i denna.»»Och sedan återvända efter den väg, som Stuart följt till berget med guldfyndigheten!»

»Ingen oäven idé, så mycket mer som det torde bli bästa vägen hem igen.»

Samma afton hade Billy tillsammans med den ene av de gamla infödingarna påträffat en kanot, som låg något litet under vattenytan, samt dragit upp och öst farkosten. Det kom nu i dagen, att Warlattas vid sitt sista besök

sänkt samtliga kanoterna. Den nu funna var ett större exemplar, försett med utriggare och nära nog alldeles tätt. Charlie hade snart en mast färdig, tillverkad av två hopsurrade spiror och försedd med segel av en filt, och han förklarade sig nu hågad att trotsa djupets faror. Morton erbjöd sig att följande morgon göra honom sällskap på en upptäcktsfärd runt sjön, medan Brown föredrog att stanna hemma för att fullfölja undersökningen av skriften i grottan.

På morgonen blåste en fin bris, och Morton samt Charlie voro snart redo att sätta av från land. Brown återigen begav sig över berget till grottorna, sedan han tillsagt Billy att söka för infödingarna klargöra naturrevolutionen i det brinnande berget

Åtskilliga mindre grottor tilldrogo sig hans uppmärksamhet, men blott en av dem syntes lova något resultat av undersökningen. Han ägnade därför denna sitt intresse och fann där några inskriptioner, liknande de förut upptäckta i fråga om bokstävernas utseende, men avvikande från dem genom skrivtecknens inbördes anordning. De voro på detta ställe placerade utefter två parallella linjer i lodled.

Efter att hava avtecknat skriften stod han en stund försänkt i tankar, varunder han mekaniskt stötte i gruset med en käpp, som han höll i handen. Gruslagret på marken i denna håla tycktes vara endast några få tum tjockt, och Brown väcktes plötsligt ur sina drömmerier därigenom att käppen, utan att röna

något motstånd, på ett ställe gick ned mer än en fot. Han undersökte omedelbart förhållandet och fann att en fåra i golvet gick rätvinkligt mot klippväggen och mitt under skriften. Brown lämnade då grottan och ropade högt på Billy och några andra svarta, som stax infunno sig. De sattes i arbete med att krafsa bort gruset från fåran, som snart visade sig vara en med människohänder gjord grav i klippan, omkring tre fot lång och en fot bred.

Med så pass många händers tillhjälp hade man snart nått ned till tre fots djup, utan att göra någon vidare upptäckt; men nu kommo de arbetandes fingrar i beröring med någonting hårt, och strax därpå framträdde i ljusskenet en metallplåt, noga passande till urtagningens väggar. Brown fann strax, att den liknade de plåtar, vilka använts i det brinnande berget att trumma på. I högsta grad intresserad, trots sitt vanliga lugn, satte han sin käpp under plåten och bände upp denna.

*

NITTONDE KAPITLET.

EN URGAMMAL GRAV. — MORTON LÄMNAR SÄLLSKAPET. — CHARLIE INSJUKNAR.

De mörka skuggor, som grottans väggar kastade över golvet, hindrade Brown att genast se vad slags skatt han bragt i dagen, men en närmare undersökning beredde honom icke någon särskild tillfredsställelse. Det föreföll, som om det icke skulle finnas något annat under metallplattan än en mängd fuktig, multnad jord, som gav från sig en frän stinkande lukt. Brown drog sig tillbaka under känslor av

något motstånd, på ett ställe gick ned mer än en fot. Han undersökte omedelbart förhållandet och fann att en fåra i golvet gick rätvinkligt mot klippväggen och mitt under skriften. Brown lämnade då grottan och ropade högt på Billy och några andra svarta, som stax infunno sig. De sattes i arbete med att krafsa bort gruset från fåran, som snart visade sig vara en med människohänder gjord grav i klippan, omkring tre fot lång och en fot bred.

Med så pass många händers tillhjälp hade man snart nått ned till tre fots djup, utan att göra någon vidare upptäckt; men nu kommo de arbetandes fingrar i beröring med någonting hårt, och strax därpå framträdde i ljusskenet en metallplåt, noga passande till urtagningens väggar. Brown fann strax, att den liknade de plåtar, vilka använts i det brinnande berget att trumma på. I högsta grad intresserad, trots sitt vanliga lugn, satte han sin käpp under plåten och bände upp denna.

*

NITTONDE KAPITLET.

EN URGAMMAL GRAV. — MORTON LÄMNAR SÄLLSKAPET. — CHARLIE INSJUKNAR.

De mörka skuggor, som grottans väggar kastade över golvet, hindrade Brown att genast se vad slags skatt han bragt i dagen, men en närmare undersökning beredde honom icke någon särskild tillfredsställelse. Det föreföll, som om det icke skulle finnas något annat under metallplattan än en mängd fuktig, multnad jord, som gav från sig en frän stinkande lukt. Brown drog sig tillbaka under känslor av

illamående och tillsade de svarta att rensa upp graven, medan han själv gick ut för att hämta en näsa frisk luft.

Inom några minuter var han åter på platsen. En hög av multnad jord utmed den nu tömda graven sade honom, att arbetet var färdigt. De svarta lågo framstupa, ivrigt undersökande några föremål, som de påträffat i graven och som Billy nu räckte åt Brown. Det första var en kedja med små stållänkar, ett synnerligen vackert arbete, som uppbar ett hängsmycke i form av en liten triangel av samma metall. Därpå följde en metallplatta, nära en fot i fyrkant och uppfylld med hieroglyfer, liknande dem, som inristats på väggen. Slutligen fanns där en dolk av samma slag som den förut påträffade men försedd med fäste eller vad som skulle föreställa ett sådant, omvirat med fint spunna trådar av guld. Detta var allt.

Brown sysselsatte för en stund sina tankar med dessa reliker och begav sig därefter upp till krönet av höjden för att se efter hur det gick för de sjöfarande. De hade tydligen haft vad man kallar käringvind, ty kanoten var på återväg med slappt fladdrande segel. Färden hade varit intresselös; sjön var utomordentligt grund överallt med undantag av den vik, där de nu befunno sig och där djupet överallt var betydande. Brown berättade nu om sina upptäckter, och kort därpå avlades ett nytt besök i grottan.

»Min uppfattning är», sade Morton efter en grundlig besiktning av vad som kommit i dagen, »att detta är en grav och att mullen här bredvid är vad som återstår av en människokropp, som sannolikt bränts före jordandet. Halskedjan, metallplattan och dolken äro de prydnader och vapen, som burits av mannen vid tidpunkten för hans död. Han torde hava varit präst av någon högre rang.»

»Jag har kommit till ungefär samma uppfattning»,förklarade Brown. »Metallplattan har varit en bröstplåt, sådan som vi läsa om att gamla testamentets präster buro.»

Frågan om att besöka Hentigs grav upptogs nu till behandling. Och till sist enades man om att Morton och Billy skulle företaga färden, medan Brown och Charlie fortsatte undersökningen av grottan, beredda att bringa hjälp, därest Morton behövde sådan. Genom noggranna beräkningar tilltrodde de sig kunna med säkerhet finna den väg, som de i dagboken omnämnda tre vita följt från det sista vattenbeståndet till sjön. Och med två packhästar, lastade med vattensäckar, ansågo de sig kunna utan svårigheter göra färden fram och åter, även om det icke skulle finnas något vatten vid det märkta trädet.

Morton och Billy begåvo sig alltså åstad tidigt följande morgon; natten skulle visserligen genom sin svalka underlättat marchen genom spinifexöknen, men å andra sidan hade de därmed riskerat att i mörkret förlora vissa värdefulla vägmärken. Fyra dagar högst var den tid, som Morton anslagit åt företaget; efter förloppet av dessa borde Brown taga upp spåret, då man i så fall kunde antaga, att det kommit något åt hästarna.

Brown och Charlie, som sålunda stannat kvar vid sjön, ägnade nu sin tid åt att undersöka platsen närmare. Åtskilliga träd påträffades, märkta med ett ankare i likhet med trädet vid lagunen, där de en gång rastat; märkena voro påtagligt ett verk av Murphy, som tycktes hava gjort denna symbol till sin. Ett annat märke, ett grovt utskuret »K», iakttogs på ett par ställen och antogs hava Kelly till upphovsman.

Grottorna genomsöktes noggrant än en gång men utan nya resultat, och man ansåg därför, att intet mera stod att finna.

Solen stod redan högt på tredje dagens morgon, då Brown, som just återvänt från sin simtur i sjön,överraskades

av att finna Charlie ännu sovande, med en stark rodnad över sitt ansikte. Brown ruskade upp honom, och ynglingen satte sig upp och såg sig omkring med osäker blick, hämtade sig emellertid snart och steg upp. Han vägrade att intaga föda i fast form, men drack så mycket mera te. Brown betraktade honom oroligt.

»Hur står det till, gamle gosse?» frågade han.

»Inte så alldeles bra», blev svaret. »Jag reds av maran i natt och det höll mig vaken efteråt närapå till det dagades, och så försov jag mig.

»Även jag har varit ur gängorna. Sista natten kunde jag ha råkat i gräl med min egen skugga. Hoppas bara, att vi inte lössläppt någon ond ande ur den där graven i grottan.»

»Säg inte så», inföll Charlie, »ty det är just vad jag drömde. Besynnerligt, att ni skulle komma på samma tanke!»

»Tala om vad ni drömde, unga vän! Vi ska snart komma tillrätta med alltför närgångna andar.»

Charlie var synbarligen anfäktad av något, och Brown kände sig obehaglig till mods vid blotta tanken på att någon i sällskapet skulle angripas av sjukdom.

»Jag drömde», började Charlie, »att jag befann mig vid stranden av den här sjön. Jag var ensam och kände mig uppskakad av någon oförklarlig fruktan. Jag tyckte, att ni båda två begivit er i väg och lämnat mig ensam kvar. Så försökte jag ropa, men kunde inte, varpå jag vände mig om i känslan av att något fruktansvärt närmade sig bakom mig. Och så var det även. Den där stora figuren i hålan stod där och såg på mig med sina hemska ögon. På bröstet bar han metallplattan, som vi funnit i graven, och — jag kunde läsa vad som stod skrivet på plåten —»

Charlie tystnade,»Vad stod där då?» frågade Brown, gripen av allvaret i den yngres ton.

»När jag sluter ögonen, kan jag se det. Det lydde så: '*Det ondas ande finns överallt. Dyrka därför endast den onde anden och fullgör hans befallningar!*' Medan jag såg upp för att läsa skriften, log figuren hånfullt mot mig, och jag vaknade, badande i kallsvett, och kunde icke somna mer.»

»Charlie, min vän», sade Brown, »vi ska sedermera resonera om er dröm. Under tiden går jag och blandar till en dosis kina och konjak; ni har fått en släng av malariafeber. Och så skall jag anordna en lövsal åt er; den blir svalare än tältet, och ni måste hålla er stilla hela dagen.»

Brown hade snart en lövsal färdig, varefter han anordnade en så god bädd som möjligt åt den sjuke ynglingen samt stannade hos honom under återstoden av dagen. Charlie, som hade hög feber, föll fram mot aftonen i orolig sömn, som tillät hans sjukvaktare att tända en pipa och sträcka litet på benen. »Det här var månljust», muttrade han. »Hoppas bara, att de där djävulska gamla påhitten inte måtte kräva ännu ett offer. Drömde, att vi båda gett oss i väg och lämnat honom ensam här!» Browns ögon blevo fuktiga vid tanken på att ynglingens ord skulle kunna besannas i den meningen, att han bleve kvarlämnad i en enslig grav där borta vid sjön. »Om nu Morton inte visar sig inom överenskommen tid, har han ställt till det riktigt bra för mig, ty jag kan ju inte komma härifrån.»

Det blev en orolig natt för Charlie, och mot middagen dagen därpå började han yra. Morton borde senast nu ha återkommit, men solen hann gå ned, och Brown ansträngde förgäves sina ögon med att spana utåt slätten.

Charlies yrsel nådde sin höjdpunkt under natten.Han fantiserade alltjämt över att den där gestalten i grottan stod hotande över honom.

Den femte dagen gick till ända, utan att någon Morton syntes, och Brown var nästan sönersliten vid tanken på att hans vän kanske befann sig i trångmål, medan han själv icke kunde ens för en timme lämna den sjuke. Han tillbragte ännu en natt vid hans bädd, efter bästa förmåga sökande att lugna honom och tåligt lyssnande till hans osammanhängande tal. Klockan var ungefär tre på morgonen, då Charlie, som förhållit sig lugn för en stund, föll i sömn. Tystnaden, som följde, avbröts plötsligt av ett ljud, mera kärkommet för Brown än något annat — klingande av en hästbjällra långt borta. Det kunde icke råda något tvivel om att hästarna snabbt närmade sig från slätten, tydligen pådrivna; bjällrorna voro påhängda, såsom vanligen plägar ske, när man nattetid färdas med

packhästar. Djuren nalkades i skarp trav; de voro törstiga och visste var de skulle få vatten. Brown lyssnade, tilldess han hörde dem komma ned för stranden mitt emot och börja dricka. Han igenkände Mortons och Billys röster och gick ut föratt hälsa vännen välkommen.

»Är det ni, Brown?» hördes en röst.

»Ja. Det har varit omöjligt för mig att komma, så som jag lovat.»

»Jag är glad däröver, efter vad som hänt. Men hur står det till här?»

»Det skall jag tala om sedan. Kom bara hit nu, men gå tyst!»

Brown gick dem till mötes ett stycke, och hästarna befriades på stället från sina packningar, på det att Charlie, som ännu sov, icke måtte störas. Brown berättade med sänkt röst vad som hänt, och de följdes åt in i lövsalen. Charlie låg och mumlade halvhögt, alltjämt om figuren på klippväggen,Så slogo sig de båda vännerna ned vid en eld utanför, där de kunde höra minsta knäpp från lövsalen, och Morton avlade sin berättelse över äventyren under färden.

*

TJUGONDE KAPITLET.

MORTONS BESÖK VID HENTIGS GRAV. — ÄNNU EN UPPTÄCKT.

»Då vi lämnat sjön på morgonen», började Morton, »hade vi naturligtvis först några mil lättframkomlig terräng med sanddyner att passera, innan vi nådde sandöknen. Sedan var det endast att hålla rak kurs ända till aftonen, då vi slogo läger i spinifexgräset. Nästa afton kommo vi rakt på vattenhålan. Det var mera tur än skicklighet, och jag hade aldrig kunnat vänta något sådant Det fanns gott om vatten i hålan och friskt gräs däromkring, varför vi också hade det ganska bra. Jag fann trädet, där Hentig begravts, men korset, som Stuart skurit i trädet, var nästan utplånat. Bleckdosan för krut, i vilken han förvarat anteckningarna, hade lagts på endast ringa djup, varför råttorna krafsat upp den, med den påföljd att den nu var så gott som sönderrostad och förstörd. Innehållet fanns där, men skriften är så gott som oläslig, sedan papperet synbarligen upprepade gånger blivit genomblött. För såvitt jag kan se, är det av Leichhardts egen hand och således av högt värde.

Och nu kommer jag till vad som uppehållit mig.

Så slogo sig de båda vännerna ned vid en eld utanför, där de kunde höra minsta knäpp från lövsalen, och Morton avlade sin berättelse över äventyren under färden.

*

TJUGONDE KAPITLET.

MORTONS BESÖK VID HENTIGS GRAV. — ÄNNU EN UPPTÄCKT.

»Då vi lämnat sjön på morgonen», började Morton, »hade vi naturligtvis först några mil lättframkomlig terräng med sanddyner att passera, innan vi nådde sandöknen. Sedan var det endast att hålla rak kurs ända till aftonen, då vi slogo läger i spinifexgräset. Nästa afton kommo vi rakt på vattenhålan. Det var mera tur än skicklighet, och jag hade aldrig kunnat vänta något sådant Det fanns gott om vatten i hålan och friskt gräs däromkring, varför vi också hade det ganska bra. Jag fann trädet, där Hentig begravts, men korset, som Stuart skurit i trädet, var nästan utplånat. Bleckdosan för krut, i vilken han förvarat anteckningarna, hade lagts på endast ringa djup, varför råttorna krafsat upp den, med den påföljd att den nu var så gott som sönderrostad och förstörd. Innehållet fanns

där, men skriften är så gott som oläslig, sedan papperet synbarligen upprepade gånger blivit genomblött. För såvitt jag kan se, är det av Leichhardts egen hand och således av högt värde.

Och nu kommer jag till vad som uppehållit mig.

Billy, som blivit tillsagd att ha ögonen på alla träd runtomkring vattenstället, för den händelse det skulle finnas flera träd med märken i, påträffade tre stycken, försedda med utskurna initialer. Barken hade naturligtvis så småningom vuxit igen, så att bokstäverna kunde spåras endast som sprickor i trädet Jag tyckte mig kunna läsa bokstäverna L. F. Som ni minns, säger Stuart, att de två förlorade medlemmarna av expeditionen aldrig kommo fram till vattenstället, men en av dem måtte i alla händelser ha kunnat taga sig fram dit, sedan Stuart lämnat det Jag säger en, eftersom samma initialer förekomma upprepade. Länge nog låg jag vaken och funderade över hur det hängde ihop. När Stuart och hans sällskap lämnade platsen, fanns intet vatten i hålan; de hade förbrukat allt intill den sista droppen. Mannen ifråga måste ha återvänt dit, efter det att regn fallit, sannorlikt några månader efteråt, ty han kan icke ha uppehållit sig där för att rista in sina initialer i träden däromkring utan att ha haft tillgång på vatten. Han måste ha funnit sådant någon annanstans, men var? Kunde jag bara få tag i detta, torde också annat nytt komma i dagen.

På morgonen skickade jag Billy ett stycke tillbaka samma väg som vi gått med några ord, skrivna på en papperslapp, som fästats i klykan i en käpp. Denna skulle stickas ned mitt i spåret för att underrätta er om, att det fanns vatten i hålan och att ni därför kunde fortsätta. Billy hade befallning att rida till middagen, då han skulle sticka ned käppen med en vidfästad näsduk och därpå återvända. Han gjorde också vad han blivit tillsagd att göra, medan jag snokade omkring på mitt håll. Vattenhålan låg vid kanten av slätten, alldeles som lagunerna som vi stannade vid. Jag red först åt norr och påträffade plötsligt ett slags vattendrag, som följde skogskanten. En eller två gånger kom jag till hålor, som bortinnehålla vatten, men fann dem alla uttorkade. Till sist fick jag dock min belöning. Jag kom nämligen till en medelstor lagun med änder och andra vattenfåglar simmande omkring på ytan. Inga tecken tydde på, att platsen livligt besökts av infödingar; åtminstone kunde jag att börja med icke se andra spår än efter mycket gamla läger. Vid motsatta ändan av sjön syntes det yttre skalet till ett gummiträd, ett av dessa öknens träd, som kunna uppnå en mycket hög ålder och därunder bli alldeles ihåliga. Medan jag betraktade trädet, såg jag något röra sig där borta, och vid noggrannare undersökning iakttog jag en fin blå rök, som ringlade sig uppåt. Jag skyndade naturligtvis dit så hastigt som möjligt, under vägen undrande huruvida jag skulle stöta på en vit man. Framkommen till trädet, såg jag en liten eld brinna, och inne i trädet satt en gammal kvinna hopkrupen. Hon var nästan blind och tycktes just nätt och jämnt uppfatta, att någonting rörde sig i hennes närhet, ty hon började mumla något och med sin svaga hand häftigt stöta omkring sig med en käpp. Åh, vilken rar liten gumma!

Jag ansträngde min hjärna med att söka utfundera vad hon levde av, ty hon var tydligen för svag för att röra sig och alltför blind för att kunna urskilja något. Nog fanns det tillräckligt av fjäderfä omkring henne, men hon skulle aldrig kunnat fånga något villebråd.

Plötsligt började den gamla damen, alltjämt mumlande för sig själv, krypa på händer och knän mot elden, därvid tydligen begagnande sig av luktsinnet till ledning. Medan hon slog sig ned där, lade jag hästens tyglar om en gren och gick fram för att närmare betrakta hennes ide. Där funnos en stålyxa, fästad vid ett skaft av de svartas modell, en enkelpipig bössa samt för övrigt allehanda skräp. Den överlevande av de två männen torde ha funnitåtskilliga saker i det övergivna lägret vid Hentigs grav.

I detsamma gjorde min häst en häftig ristning på kroppen, varvid sadeln knarrade till. Då den gamla kvinnan hörde detta, gav hon till det värsta skrik man kan tänka sig. När hon lugnat sig litet, hördes någon i närheten ropa åt henne, och jag fick strax därpå se en ljust färgad neger komma linkande mot oss. Han stannade och betraktade mig länge, innan han fortsatte, men då jag höll upp båda händerna till tecken på vänskap, trädde han utan fruktan närmare. Jag såg då, att han var halvblod samt halt. Hans ena ben hade tydligen för länge sedan blivit avbrutet och var nu kortare än det andra samt betydligt snedvridet. Att han var en ättling till den saknade vite mannen, var ställt utom allt tvivel, men kvinnan föreföll alltför gammal för att kunna vara hans mor. Han gick fram till mig,

tydligen mycket belåten, när jag tilltalade honom, och yttrade därpå upprepade gånger: »Lee-lee», varvid han pekade på sig själv, liksom för att därmed antyda, att detta var hans namn. Jag nämnde i gengäld mitt namn, vilket han strax uppfattade.

Han förde mig därpå till trädet, tog fram geväret, lade det till skuldran och härmade med rösten knallen av ett skott, därmed låtande förstå, att han ofta sett vapnet användas. Jag pekade på hans fjädrar, och han visade mig då några lätta bomeranger samt ett fisknät. Så försökte jag locka ur honom huruvida han hade reda på sjön här, men han tycktes vara alldeles okunnig om dess befintlighet. Då jag därpå låtsades vara död för att göra begripligt för honom, att jag önskade veta vad det blivit av hans fader, förde han mig till ett ställe, där han lät förstå, att fadren blivit begraven; jag kunde emellertid icke upptäcka ett spår av någon grav.

Han kände några engelska ord — vatten, bössa,träd och fågel — och jag antar, att han förut haft reda på långt flera men så småningom tappat bort dem efter fadrens död, en man av sannolikt samma intellektuella kaliber som Murphy och fullständigt obildad. Genom tecken gjorde han begripligt för mig, att hans ben brutits, då han som liten gosse sökt klättra upp i ett träd. Det slog mig plötsligt att det kanske fanns flera medlemmar i familjen, och efter något besvär lyckades han klargöra för mig, att så även var fallet, men att de medföljt stammen på någon vandring norr ut. Han började nu linka omkring med tunga steg liksom för att låta mig förstå, att han kvarlämnats, därför att han icke kunde röra sig tillräckligt hastigt, och jag kom till den slutsatsen, att den gamla kvinnan icke var någon släkting till honom, utan fått stanna kvar, endast därför att hon var för svag för att följa med.

Lee-lee föreföll att vara särdeles klok och företagsam, i betraktande av de ogynnsamma förhållanden, under vilka han levde, och jag beslöt mig för att taga honom med mig hit till sjön. I början tycktes han emellertid icke vara vidare angelägen att följa med, men då jag visat på hans obrukbara gevär, som han föreföll att vara mycket stolt över, och lät honom förstå, att jag, därest han gjorde mig till viljes, åter kunde göra det verksamt, blev han synbart angenämt berörd. Lyckligtvis fanns det bland hans tillhörigheter en ask knallhattar — våra gevär ha ju bakladdningsmekanism. Han kände till vattenhålan, där jag uppslagit mitt läger, och lät förstå, att han ämnade infinna sig följande morgon.

Allt det här hade tagit tid, och det var långt lidet på natten, då jag återkom till lägret, där jag fann Billy gråtfärdig vid tanken på, att jag icke skulle komma tillbaka.

Lee-lee inställde sig mycket riktigt morgon därpå, och Billy försökte komma till tals med honom menmed ringa framgång. Han trodde sig ha märkt, att vissa av orden voro desamma som användes av infödingarna här vid sjön. Lee-lee hade ingen kännedom om Warlattas; och om ni minns, så uppgav den avlidne Columbus, att det icke skulle finnas några infödingar norr ut. Jag gav honom litet socker, som han satte stort värde på; därpå sadlade vi upp och redo till hans lagun, som efter min beräkning låg ungefär femton mil därifrån; han torde således ha brutit upp i ganska god tid om natten för att hinna fram i tid på morgonen till vårt läger. Han fick nu sitta upp på en av packhästarna och klarade sig skapligt nog som ryttare.

Skogen sträckte sig i västlig riktning, och jag hade för avsikt att rida kortaste vägen hit från Lee-lees lagun. Svårigheten gällde endast vad vi skulle göra med den gamla kvinnan; lämnades hon åt sitt öde, måste hon dö av hunger, och jag såg ingen möjlighet att föra henne genom sandöknen. Jag utlade saken för Lee-lee, och han tycktes förstå mig. Plötsligt fick han en ljus idé. Han tog fram sin nulla-nulla och lät förstå, att bekvämaste lösningen av frågan vore att giva den gamle ett slag i huvudet med klubban. Mitt något vredgade motstånd mot denna lättvindiga metod tycktes förvåna honom, och jag har anledning att tro, att Billy delade hans uppfattning.

Och eftersom ni i allmänhet på senare tiden haft så lyckliga idéer, tänkte jag, att vi skulle kunna tillsammans hitta på någon utväg att få den gamla kvinnan välbehållen genom öknen och att sedan få Lee-lee och infödingarna här att bli goda vänner, så att, om vi bestämma oss för att ta honom med oss, hon icke må behöva fara illa eller svälta, då det finns gott om livsmedel här på platsen. Jag lät Lee-lee förstå, att jag skulle vara tillbaka inom loppet av tre dagar, men detta går naturligtvis inte; vi måste förstha Charlie på benen. — Och nu, gamle gosse, ni har ju inte fått en blund i ögonen på två nätter. Nu sitter jag här hos Charlie, så att ni kan ta er en

lur tills det blir dager. Att vaka är mycket tröttsammare än att rida.

Då Brown verkligen kände sig en smula uttröttad, antog han erbjudandet och drog sig tillbaka till sin filt.

Charlie kände sig icke kryare mot morgonen, och Morton tänkte med bävan på det öde, som i allt bestämdare gestalt tycktes hota hans avhållne unga släkting. Fram mot middagen reste sig plötsligt Brown, liksom påverkad av någon ny idé. Han begav sig åstad i riktning mot kullen, där de svarta hade sitt tillhåll, och Morton såg icke till honom på nära två timmar. Vid sin återkomst förklarade han, att han endast varit borta för att se huru negrerna hade det, och han föreföll tankspridd och ordkarg, tills mörkret föll på, då han övertalade Morton att gå till vila, medan han själv vakade hos den sjuke.

Morton, som ridit och vakat hela natten förut, sov länge. Då han vaknade, såg han Brown stå vid elden, rökande sin pipa.

»Hur mår han?» frågade han och tog sin handduk för att gå till sjön och bada.

»Bättre, skulle jag tro. Han har sovit hela natten utan att prata. När han vaknar, torde han känna sig kryare.»

»Goda nyheter», tyckte Morton. »Jag gläder mig åt att få se honom på fötter igen. Vilken välsignad sak var det inte, att det här inträffade på en lugn lägerplats med gott om vilt på alla håll? Vi måste göda Charlie nu.»

Brown bolmade på, där han stod och stirrade i elden.

»Jag gissar, att ni kommer att anse mig vara en tokstolle för vad jag gjort», sade han stutligen. Menjag kan inte hjälpa, att jag tror mig ha bidragit till Charlies sjukdom genom att öppna den där graven och medtaga den infernaliska metallplattan. Jag har haft samma dröm som Charlie haft och kunde se plåten med inskriften rörande den onde anden. Och jag tror, att om jag inte gjort vad jag gjort, skulle ingen av oss kommit med livet härifrån.»

»Och vad är det då?» frågade Morton,

»Jag tog den med mig tillbaka till graven i går och fyllde igen alltsammans, och nu har Charlie börjat krya på sig. Hur lyder domen?»

»Hm — jag tänkte just ge er betyg på att ni är en ovanlig gammal idiot, men i betraktande av omständigheterna får det anstå därmed. Det måtte ha varit en stam av djävulsdyrkare, som ursprungligen slagit ned sina bopålar här.»

»En börda är nu lyftad från mitt bröst Jag trodde, ni skulle blivit förargad, ty reliken är tvivelsutan värdefull. Men vi ha ju avskrifter av alltsammans.»

Charlie vaknade vid full sans och började snart bli så mycket bättre, att de kunde upptaga frågan om att hämta Lee-lee.

*

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

LEE-LEE FÖRES TILL SJÖN. — CHARLIE TILLFRISKNAR. — MAN LÄMNAR PÅ ALLVAR SJÖN.

Frågan hur man skulle kunna föra den gamla orkeslösa kvinnan genom öknen vållade åtskilligt huvudbry. Charlie som börjat hastigt återvinna sina

jag kan inte hjälpa, att jag tror mig ha bidragit till Charlies sjukdom genom att öppna den där graven och medtaga den infernaliska metallplattan. Jag har haft samma dröm som Charlie haft och kunde se plåten med inskriften rörande den onde anden. Och jag tror, att om jag inte gjort vad jag gjort, skulle ingen av oss kommit med livet härifrån.»

»Och vad är det då?» frågade Morton,

»Jag tog den med mig tillbaka till graven i går och fyllde igen alltsammans, och nu har Charlie börjat krya på sig. Hur lyder domen?»

»Hm — jag tänkte just ge er betyg på att ni är en ovanlig gammal idiot, men i betraktande av omständigheterna får det anstå därmed. Det måtte ha varit en stam av djävulsdyrkare, som ursprungligen slagit ned sina bopålar här.»

»En börda är nu lyftad från mitt bröst Jag trodde, ni skulle blivit förargad, ty reliken är tvivelsutan värdefull. Men vi ha ju avskrifter av alltsammans.»

Charlie vaknade vid full sans och började snart bli så mycket bättre, att de kunde upptaga frågan om att hämta Lee-lee.

*

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

LEE-LEE FÖRES TILL SJÖN. — CHARLIE TILLFRISKNAR. — MAN LÄMNAR PÅ ALLVAR SJÖN.

Frågan hur man skulle kunna föra den gamla orkeslösa kvinnan genom öknen vållade åtskilligt huvudbry. Charlie som börjat hastigt återvinna sina

krafter, föreslog, att man skulle låta Billy och några andra svarta forsla henne på en bår av vidjor. Brown erinrade då om att Stuart icke kunnat förmå infödingarna att färdas åt öster, varför man säkerligen icke heller i detta fallet kunde påräkna någon framgång.

»Vi måste nog på något sätt fastgöra henne vid en häst», menade Morton. Och därvid fick det bliva.

Charlie hade ännu icke återvunnit tillräckliga krafter för att tåla ansträngningarna under en långvarig ritt, men han kände sig fullt tillfredsställd med att stanna kvar med Billy ensam till sällskap. Morton och Brown begåvo sig alltså åstad, sedan man kommit överens om, att Billy skulle på en viss dag möta dem med utvilade hästar.

Lee-lee, som under tiden oroligt väntat på Morton, syntes mycket förvånad över att få se två vita män. Därjämte tycktes Browns resliga gestalt väcka hans odelade beundran, såsom den i allmänhet imponerat på de svarta.

Morton hade medtagit litet krut och kulor, som han erhållit genom att plundra en del patroner, allt med beräkning, att en sådan gåfva, varigenom Lee-lees gevär åter bleve användbart, skulle göra denne mera medgörlig i fråga om förflyttningen till sjön.

»En egendomlig ödets lek», yttrade han under ritten, »att dessa tre vita män skulle nödgas leva så skilda från varandra, fastän de dock hade möjlighet att träffas.»

»Jag vet just inte det», invände Morton. »Det är icke någon lätt sak för en vit man att färdas till fots i detta land, och kom dessutom ihåg, att vi ha utvilade hästar att räkna med och känna till var det finns vatten.»

Vid framkomsten undersökte Morton Lee-leesgevär. Det var försett med en grov laddstock, som han med tillhjälp av sin kniv lyckades få loss.

»Hoppas, att bössan tål ett skott», sade han, varefter han laddade vapnet till Lee-lees odelade förtjusning. Den gamla kvinnan, som var okunnig om deras närvaro, satt hopkrupen alldeles inpå elden.

En kråka flög kraxande över deras huvuden och slog ned i ett närstående träd. Lee-lee gjorde ivriga tecken åt fågeln till, och Morton lyfte geväret och tryckte av. Kråkan föll ned under häftigt flaxande, och den gamla svarta tumlade med ett vilt skrik framstupa i glöden.

Medan Lee-lee linkade bort för att taga upp fågeln, drogo de båda vita männen gumman hastigt ur elden, som till all lycka var nästan slocknad, och skakade av henne askan.

»Ni har väl aldrig träffat henne!» utbrast Brown oroligt.

»Nej, för såvitt inte det här muskedundret skjuter om hörn. Det var den plötsliga förskräckelsen, som kastade omkull den stackars gumman.»

Hon nedlades varsamt i skuggan av ett träd, varefter de båda vännerna följdes åt på en promenad runt lagunen. Vid deras återkomst gjorde Lee-lee ivriga tecken i riktning mot den gamla, liksom om han erfore livlig tillfredsställelse över något särskilt. Hon hade själv löst alla svårigheter rörande transporten genom sandöknen. Hon var död!

»Gevärsskottet blev för mycket för henne», yttrade Morton i sorgsen ton. »Men det var kanske bäst för henne; hon kunde inte ha levat länge till.»

Efter att ha lämnat Lee-lee hjälp vid jordandet av den döda sadlade de upp och redo till Hentigs lägerplats. Brown önskade nämligen se stället, och Morton var angelägen om att tillvarataga innehållet i den gamla krutflaskan, något som han vid sitt föregående besök försummat. Därpå upprensades med

yxans tillhjälp korset, som var uthugget i trädet vid Hentigs grav.

De anlände kort efter mörkrets inbrott till Lee-lees lagun och använde ett par timmar på att plocka fram de många sällsamma saker, som så länge legat hopsamlade därstädes. Följande morgon bröto de upp i mycket god tid, väl vetande, att de måste färdas långsamt, då halvblodet var fullständigt främmande för ridkonsten. Läger slogs för natten i sandöknen, och fram mot middagen följande dag mötte de Billy, som kom med nya hästar. Han kunde meddela, att Charlie nu var så gott som fullt återställd samt att allt stod väl till i lägret vid sjön. Sent på eftermiddagen, just som de fått sjön i sikte, hörde de något rop bakom kavalkaden. Vändande sig om, sågo de Lee-lee i full fart linka bortåt, förföljd under högljudda skrattsalvor av Billy. Saken förklarades med att Lee-lee, som nu för första gången såg en större vattenyta, blivit så förskräckt, att han tumlade ned från hästen och försökte löpa sin kos. Han lugnade sig emellertid snart och följde sedan sällskapet utan invändningar.

Charlie var uppe på benen, nästan lika kry som någonsin förut, och välkomnade vännerna med en god anrättning på fisk och änder. Lee-lee syntes litet överraskad vid mötet med ännu en vit man, men tog för övrigt allt, måltiden inbegripen, som ganska naturliga saker.

På morgonen avlade de, åtföljda av Lee-lee, ett besök hos de svarta. Den unge mannen, som blivit sårad, repade sig snart, sedan Morton och Brown åtagit sig skötseln av hans sår. Det visade sig snart, att det fanns föga gemensamt i de båda stammarnas språk med undantag för ett fåtal enstaka ord, som användes nästan överallt i det inre av landet Stammarna hade levat och dött generation efter generation, omedvetna om varandras tillvaro.»Nu ha vi fått reda på allesamman i Leichhardts expedition så när som på en enda», sade Morton, »och han torde ha omkommit efter det att de två skilde sig från huvudgruppen.»

»Han torde knappast ha kunnat taga sig tillbaka till det ställe i djungeln, där de anföllos av infödingarna», menade Brown, »och om han å andra sidan slutit sig till sin kamrat, borde de tillsammans ha påträffat vattnet. Nej, han måste ha omkommit innan dess.»

»Och vad ska vi nu göra med Lee-lee?»

»Jag föreslår, att vi stanna här, tills Charlie blir fullt kry. Under tiden kan Lee-lee öva upp sig litet i ridning, så att vi kunna ta honom med oss till stationen. Vad säger ni om det?»

»Förslaget synes mig gott. Vi återvända samma väg som Stuart tagit och försöka att få fatt i hans guldfyndighet.»

»Och så måste vi ta reda på huruvida någon av de båda gamla har någon kännedom om hålan; de borde åtminstone ha det.»

»Låt oss gå dit och fråga redan i eftermiddag.»

De gjorde så och funno, att en av de gamla kände till hålan, som han en gång i sin ungdom besökt. Han hade icke

någon invändning mot att göra dem sällskap, och bestyrkte därigenom i viss mån innehållet i Stuarts dagbok.

De frågade även efter Onkimyong, men lyckades icke strax, måhända på grund av sitt felaktiga uttal av orden, att göra sig förstådda. Till sist uppfattade emellertid en av de gamla namnet och uttalade det så som han var van att göra det. Infödingarna började då livligt peka åt det håll, där de döda kropparna lågo i det gamla lägret, och de vita förstodo nu, att Stuarts trogna följeslagare fått sitt öde beseglat av de vilda Warlattas, vilka han så många gånger varit med om att bekämpa. Morton och Brownhade i det längsta hoppats, att han måtte vara bland de överlevande så att de av honom skulle kunnat erhålla fullt tydliga uppgifter om den väg, Stuart följt under sina fruktlösa försök att återvinna friheten.

De försökte även att av de gamla erhålla någon beskrivning på Stuarts personliga yttre, men dessa hade föga att meddela utöver det att mannen var lång till växten som Brown samt att han hade grått skägg.

Den lediga tiden användes nu på förfärdigandet av en tillfällig sadel för Lee-lees räkning; denne fortsatte alltjämt med sina ridlektioner och förvärvade sig allt större säkerhet på hästryggen. Han var mycket stolt över tillåtelsen att avskjuta sitt gevär några gånger om dagen och lyckades vid ett tillfälle träffa en fågel.

Tidpunkten för deras avresa närmade sig nu. De kunde icke göra något vidare för infödingarna; men då dessas fiender nu voro döda och då de levde i en trakt, där det fanns fullt upp med livsmedel, förelåg det icke någon anledning att befara, att stammen icke skulle åter repa sig, därest den finge leva ostörd.

Infödingarna visade sig fullständigt likgiltiga inför förberedelserna till de vitas avfärd. Sannolikt trodde de, att främlingarna skulle återvända, såsom de gjort förr en gång.

Då vägstycket till det första vattenstället icke var avsevärt långt, allraminst för dem som sutto till häst, gick det lätt nog för den gamle mannen att följa med. Då han emellertid icke hade någon kännedom om trakten på andra sidan lagunen, var hans sällskap av ringa värde, så mycket mindre som ryttarna tilltrodde sig att med ledning av Stuarts dagbok kunna följa spåret. Morgonen därpå gåvo de honom därför en yxa, som de hade till överlopps, och lätohonom draga sina färde, sedan Brown, som han alltjämt betraktade som »Tuartee», måst lova att en gång återkomma.

Lee-lee hade rett sig gott under första dagens ritt, och inga svårigheter tycktes vara att vänta från det hållet. Han var fortfärdig och flink i vad han hade för händer, och då härtill kom, att han och Billy började förstå varandra, hoppades man att snart få höra hans historia fullständigt. Då de hade framför sig en torr landsträcka med endast sparsamt förekommande vattenställen, kvarstannade de ett par dagar vid den vita lagunen, så som de i anledning av vattnets mjölkliknande utseende benämnde sjön.

Den första dagens väg genom den tröttande ökendjungeln var beskriven i Stuarts dagbok. De hade beräknat på ett ungefär hur stor väglängd en lång dagsmarsch till fots representerade, men då de tillryggalagt detta avstånd, kunde de icke upptäcka en skymt av den salta sjön.

»Dessa salta insjöar ha icke några tillflöden», Upplyste Brown; »de äro endast fördjupningar, mot vilka den omgivande terrängen sluttar koncentriskt. Vi kunna komma en sådan sjö en fjärdedels mil nära utan att upptäcka den.»

»Vi måste i alla händelser finna den, om vi så ska återvända till lagunen under en hel veckas tid för att slå läger», svarade Morton.

»Nåja, vi ha ännu ett par tre timmar kvar, innan solen går ned, och här finns gott om vatten för denna natten. Om ni skulle rida norr ut, medan jag vägen åt söder! Charlie och de svarta stanna kvar och underhålla en eld med duktig rök, så att vi kunna ha riktningen fullt klar, därest någon av oss skulle påträffa den salta sjön.»

»Det är jag med om. Norrstrecket är ert lyckostreck; allså rider jag åt andra hållet.»

De begåvo sig av i motsatta riktningar. Charlieoch Billy lastade av packhästarna och bundo dem med sadlarna kvarliggande, vid några träd, eftersom det icke fanns något bete på platsen.

Morton fortsatte söder ut under nära en timmes tid utan att finna någon förändring i landskapet Under återvägen tog han av korta stycken åt öster och väster, men alltjämt utan att hava lyckats lösa gåtan rörande den salta sjöns läge.

Brown hade haft samma otur, ända tills den omisskännliga lukten av brinnande djungelved träffade hans näsborrar, just som han stod i begrepp att vända om.

»Det där kan inte komma från lägret», tänkte han, »ty den smula vind, som blåser, kommer norrifrån.»

Han red på och var inom några minuter framme vid en öppen slätt — och där låg sjön framför honom.

Ett brett bälte av slamm omgav som en cirkelring ett genomskinligt vatten, på vars yta en mängd vildfågel, däribland svarta svanor och vildgäss, summo omkring. På sluttningen ned mot dyn växte ett frodigt, kort gräs, och helt nära såg han uppkastad jord, som antydde befintligheten av en av infödingar grävd brunn. Han red fram dit och fann, att den innehöll en riklig myckenhet vatten. Detta var visserligen svagt saltaktigt, men borde dock duga för deras hästar, då det i alla händelser var vad man kallar »gott grundvatten.»

Han såg sig nu omkring efter elden, vars lukt han nyss känt, och upptäckte snart, på kort avstånd en rök, som ringlade uppåt från ett snår i djungeln.

»Kanske de där sex Warlattas», tänkte han. »De bli kanske näsvisa, om de få se mig så här ensam.»

Han lossade geväret ur dess rem vid sadeln, lade tyglarna om ena armen och red vidare framåt.

*

TJUGUANDRA KAPITLET

I det att han närmade sig platsen, såg han ett par tre mörka figurer fara upp, som om de först nu upptäckt honom. Befarande att de skulle springa sin väg, ropade han åt dem och sträckte samtidigt upp en hand. En äldre inföding kom omedelbart fram till skogskanten. Han höll sin flata hand över ögonen, medan han spejade åt Brown till, ty solen stod honom i ansiktet. Därpå gav han till ett rop: »Tuartee! Tuartee!», med ett uttal så fullständigt liknande de svartas vid sjön, att Brown började tro, att några av dessa gjort honom sällskap. Detta kunde emellertid icke gärna vara möjligt, det insåg han, och dalmannen där borta föreföll att vara av ett vänligt sinnelag, red han oförfärat på. Tillsammans voro de svarta blott fem, en äldre man samt fyra ungdomar. Dessa drogo sig skyggt undan, men den äldre skrattade åt dem, medan han förtroligt strök med handen utefter Browns knä, gång efter annan upprepande sitt: »Tuartee.» Det kunde icke råda något tvivel på, att dessa voro ännu en eländig kvarleva, som lyckats rädda sig undan Warlattas' mordiska hemsökelser hos deras landsmän borta vid sjön. Stuart bevarades synbarligen i tacksamt minne hos dem, som voro nog gamla att ihågkomma honom såsom deras räddare vid två särskilda tillfällen.

Då det emellertid började bliva sent, lät Brown dem förstå, att han skulle återkomma efter solnedgången, varpå han red snabbt tillbaka till lägret.

Det tog icke lång tid att lägga bagaget åter på hästryggarna, och fram mot skymningen voro alla framme vid den salta sjön. Hästarna drucko vattnet begärligt och voro snart i färd med att avbeta det späda gräset. Samlingen av svarta hade ökats med två kvinnor, vilka varit ute och grävt efter rötter på andra sidan sjön, då Brown första gången visade sig.

»Jag har fått en briljant idé», sade denne efter slutad måltid.

»Låt höra!» uppmanade Morton.

»De här stackarna ha tydligen sökt en tillflykt i vildmarken undan sina fiender Warlattas. Så som det nu ser ut, kan jag knappast finna valet av boplats tilltalande. De se eländiga nog ut ändå.»

»Jag förstår vad ni vill säga», avbröt Morton. »Vi ska ta dem med oss tillbaka till sjön och låta dem slå sig ihop med de andra?»

»Alldeles så. Jag tycker, det låter inte oävet. Och så ta vi den här platsen till huvudkvarter, medan vi snoka rätt på guldfyndigheten. Tiden räcker till för oss, och det är ingen brist på livsmedel, tack vare allt viltet i sjön.»

»Och guldet finna vi inte på en dag», trodde Morton, »Låt oss sova på saken.»

På morgonen hade Morton ett ändringsförslag. Innan de svarta bröto upp — därest de nu kunde förmå dem därtill — skulle de förmå den äldre mannen att visa dem vägen till den källa, där Stuart tillbragt natten, innan han påträffade guldfyndigheten. Källan torde sannolikt ligga vid den väg, som i allmänhet användes av de svarta, och därigenom borde området för deras letande avsevärt minskas. Medan detta páginge, skulle Billy, som lärt sig en del av de svartas tungomål, klargöra för dessa fördelen av förändringen.

»Vi tyckas utnämna oss själva till ett slags särskild försyn för denna del av världen», yttrade Morton.»Och ännu räcker tiden till för oss att hinna till källan redan i dag, om vi blott kunna göra begripligt för den gamle vad vi mena.»

Detta lyckades dem efter något besvär, men det var påtagligt, att infödingen icke fann sig tilltalad av förslaget att färdas i den angivna riktningen. Han gav emellertid slutligen med sig, då han förstod, att de båda vita skulle göra honom sällskap. Då de efter sin beräkning hunnit ungefär halvvägs, skildes Morton och Brown åt, den förre i avsikt att fortsätta tillsammans med den svarte, den senare för att under några timmars tid undersöka trakten däromkring och därpå återvända till lagunen. Han påträffade emellertid ingenting, som lönade honom för hans möda.

Brown var följande dag tidigt på benen; hans åldrige följeslagare hade visat sig vara en duktig fotgängare. Han hade funnit källan vara väl försedd med friskt vatten, men förgäves hade han sökt pumpa ur sin vägvisare något om en hög vita stenar någonstädes i grannskapet till det spår de följde. Brown tilltrodde sig dock att med ledning av terrängens utseende omkring källan kunna återfinna vägen dit.

»Nå, hur långt har ni kommit med de här gynnarna rörande planen på deras förflyttning?» frågade han Charlie efter återkomsten till lägret »Den här gamla gossen har bra nog reda på sjön, fastän han aldrig torde ha varit där.»

»Åh, Billy har skött saken förträffligt. Han har gestikulerat och eldat upp deras inbillning genom förespeglingar om tusentals vildänder och miljontals fiskar», svarade Charlie.

»Och vem skall följa med dem för att föreställa dem för deras blivande kamrater?»

»Jag är alldeles kry nu», försäkrade Charlie. »Billy och jag kunna ju lotsa dem dit.»»Vägen är god ända fram, och jag tänker du klarar ut affären», menade Morton. »Men Lee-lee då?»

»Vi måste ta honom med oss, när vi ge oss åstad att söka efter guldfyndigheten. Om han lämnas ensam här, rymmer han sin kos», svarade Brown.

»Han är en påhittig kamrat, som kan bliva oss till god hjälp, om han bara får klart för sig vad vi vilja. För vårt läger och hästarna har det ingen fara; hela trakten är bra nog avfolkad i alla riktningar.»

Förberedelserna voro snart undanstökade, och följande morgon bröto infödingarna upp för att under konvoj av Charlie och Billy begiva sig till det land, där det vimlade av fågel och fisk. Enligt infödingarnas plägseder voro kvinnorna belastade med det lilla husgeråd och annat, som fanns i lägret, medan deras herrar och män ledigt rörde sig, beväpnade med endast bomerangen och det lilla kastspjutet, utan vilka attribut en svart med självaktning icke gärna visar sig. Charlie utjämnade emellertid missförhållandena genom att bereda kvinnorna tillfälle att lägga en del av bördorna på packhästarna.

Morton, Brown och Lee-lee begåvo sig av i motsatt riktning. Under loppet av den första dagen gjorde de noggranna undersökningar ett gott stycke på ömse sidor om det spår, som Brown och den gamle följt, men hade, då de voro halvvägs till källan, icke funnit något, varför de återvände till den salta lagunen. Följande dag

föreslog Brown, att de skulle färdas raka vägen till källan. Så skedde ock; en packhäst, lastad med livsmedel, medtogs, och en papperslapp med behövliga upplysningar lades för Charlies räkning på ett i ögonen fallande ställe, för den händelse att de bleve uppehållna och han komma tillbaka före dem.

Källan låg vid foten av en liten kulle, som var översållad med stenblock. Ryttarna sutto av ochfortsatte til! fots i avsikt att om möjligt följa den linje i terrängen, utefter vilken klippan låg i dagen. Detta lyckades dem även, tills det blev på tiden att vända om. Följande morgon togo de sina hästar och redo till det ställe, där de dagen förut vänt om. Mot middagen sutto de av för en stund, uppmuntrade av att hava här och var påträffat bälten av kvarts och skiffer, vilka genomskuro graniten.

Medan de efter måltiden rökte sina pipor, kom Lee-lee, som strövat omkring på egen hand, tillbaka med den underrättelsen, att han i vägens fortsättning sett en mängd vita stenar. De båda männen reste sig och kunde, efter att ha gått endast några steg, iakttaga en utlöpare av kvarts på omkring hundra meters avstånd. De skyndade vidare och voro snart i full färd med att sönderhacka och undersöka stenen.

De förstodo snart, att de påträffat Stuarts guldförande kvartsgång eller åtminstone en utlöpare av denna. Fyndigheten föreföll dem vara fabelaktigt rik; en del av densamma var starkt bemängd med guld.

»Här synes mig finnas en hel förmögenhet eller två», yttrade Brown, sedan undersökningen var avslutad. »Men den ligger långt bort från all ära och redlighet.»

»Jag undrar just hur långt vi hunnit över gränsen till västra Australien?»

»Ett gott stycke, gissar jag. Under återvägen måste vi orientera oss noga.»

»För tillfället ha vi kommit så långt vi kunnat önska oss. Nu ta vi några av de bästa fynden med oss.»

»Och vända tillbaka raka vägen till den salta lagunen och invänta där Charlie.»

Efter att hava lagt några utvalda och särskilt vackra prov på packhästen begåvo de sig med ledning av kompassen fågelvägen tillbaka till sjön.Charlie syntes ännu icke på ett par dagar, men då de sagt honom, att han icke behövde göra sig någon brådska, hyste de ingen oro för honom.

Han hade lyckligt framkommit till sjön med sin konvoj och vederbörligen förestållt resterna av de båda stammarna för varandra. Billy och han kvarstannade en dag för att förvissa sig om, att vänskapliga förbindelser voro inledda, varefter de, då allting föreföll fredligt och tillfredsställande, lämnade stället.

Uppbrott gjordes nu för ännu en ritt till källan. Brown, Billy och Lee-lee med packhästarna togo raka vägen, medan Morton tog Charlie med sig omvägen över guldfyndigheten för att visa honom dess rikedom.

Från krönet av kullen bakom källan tedde sig landskapet ödsligt och täckt med småskog. Utsikten var emellertid ej särdeles vidsträckt, och av det berg, som utgjorde deras mål, syntes ingenting. Det bleve nödvändigt att iakttaga en viss förtänksamhet vid färdens fortsättning, då landet framför dem tycktes vara mycket torrt oeh riktningen till ravinen med det salthaltiga vattnet var särdeles svävande.

Mycket stod nu också på spel — det gällde att trygga besittningen av Stuarts dagbok med dess upplyssningar rörande Leichhardt-mysteriet samt läget av guldfyndigheten. De önskade därför minst av allt att på hemvägen råka ut för något vidrigt äventyr.

»Det är inte någon vidare tjusning att betrakta vägen», sade Brown, då de tagit en föga uppmuntrande överblick av detta hav av dystra, gråa trädtoppar», men jag hoppas dock, att den är en smula bättre än den avskyvärda öknen.»

»Vi taga vägen under vårt beskydd, för den händelse att vi någonsin komma tillbaka hit Och jag föreställer mig, att vi en vacker dag slå ned på revet för att se huruvida det bär oss eller sjunkerOrdlek. Engelska ordet »reef» betyder såväl »rev» som »guldförande kvartslager»..»

»Om vi nu ha sett det bästa, torde guldet bli dyrt nog, innan vi få det med oss hem; men om det finns gott om det,

torde ni snart nog få skåda en väg hit ut och ett helt stadssamhälle därtill.»

»Gå på bara! en järnväg också och gaslyktor och broar och annat, som ni såg där borta i djungeln!»

»Varför inte? Både ni och jag ha förr en gång sett sådant framtrollas här i Australien.»

»Gott! och nu hoppas jag, att vår goda stjärna skall i morgon lysa oss på spåret till ravinen.»

*

TJUGUTREDJE KAPITLET.

DEN TORRA RAVINEN. — BROWN ENSAM UTE. — ETT MYSTISKT LJUSSKEN.

»Det är otur för oss», yttrade Morton följande morgon, medan de gjorde sig redo till uppbrott, »att Stuart inte lämnat någon beskrivning över ravinen eller över det vattenställe, där de slogo läger natten därpå. Ja, det är som att leka blindbock, ty de kunna lika väl ha gått norr som söder om den raka linjen.»

»Hur långt uppskattar ni avståndet till berget kortaste vägen?» frågade Brown.

En provisorisk karta, tillökad varje afton med tillhjälp av död räkning, hade förts alltifrån uppbrottet, och Morton hade kvällen förut arbetat på densamma.

»Mer än etthundra mil», sade han, »och om det är djungel hela vägen med sand under, kunna vi gott räkna det som etthundrafemtio.»

»Ingen nytta alltså till att söka komma fågelvägen till berget, litande under tiden på att slumpen skall skaffa oss vatten?»

»Om vi nu ha sett det bästa, torde guldet bli dyrt nog, innan vi få det med oss hem; men om det finns gott om det, torde ni snart nog få skåda en väg hit ut och ett helt stadssamhälle därtill.»

»Gå på bara! en järnväg också och gaslyktor och broar och annat, som ni såg där borta i djungeln!»

»Varför inte? Både ni och jag ha förr en gång sett sådant framtrollas här i Australien.»

»Gott! och nu hoppas jag, att vår goda stjärna skall i morgon lysa oss på spåret till ravinen.»

*

TJUGUTREDJE KAPITLET.

DEN TORRA RAVINEN. — BROWN ENSAM UTE. — ETT MYSTISKT LJUSSKEN.

»Det är otur för oss», yttrade Morton följande morgon, medan de gjorde sig redo till uppbrott, »att Stuart inte lämnat någon beskrivning över ravinen eller över det vattenställe, där de slogo läger natten därpå. Ja, det är som att leka blindbock, ty de kunna lika väl ha gått norr som söder om den raka linjen.»

»Hur långt uppskattar ni avståndet till berget kortaste vägen?» frågade Brown.

En provisorisk karta, tillökad varje afton med tillhjälp av död räkning, hade förts alltifrån uppbrottet, och Morton hade kvällen förut arbetat på densamma.

»Mer än etthundra mil», sade han, »och om det är djungel hela vägen med sand under, kunna vi gott räkna det som etthundrafemtio.»

»Ingen nytta alltså till att söka komma fågelvägen till berget, litande under tiden på att slumpen skall skaffa oss

vatten?»

»Alltför riskabelt. Vi måste i alla händelser på ett eller annat sätt leta rätt på denna salthaltiga ravin.»

»Vi kunna inte komma tillbaka samma väg till sjön, ty vattenstället, som vi senast kamperade vid, måste vid det här laget vara alldeles uttorkat.»

»Om vi skulle ta omvägen om Hentigs grav?»

»Ja, vi få försöka det som en sista utväg. Lee-lee kan inte hjäpa oss, ty jag misstänker, att han inte varit många steg från den lagun, där ni fann honom.»

»Låt oss lita på vår lyckliga stjärna och sätta i gång, vart det nu än må bära», sade Morton och svingade sig upp i sadeln. Strax därpå rörde sig filen av ryttare framåt genom djungeln.

Snårskogen bestod av mulga med underliggande vegetation av täta, elastiska buskar, som mycket hindrade marschen. Härtill kom svårigheten att hålla rak kurs bland så många hinder. Men med undantag därav att djungeln föreföll att vara tätare än någon annan, som de dittills ridit igenom, kunde ingen förändring iakttagas förrän vid tvåtiden på dagen, då de kommit fram till en liten öppen plats, som gav Charlie anledning förklara, att de kommit till en kyrkogård.

Öppningen i fråga var en liten slätt av vit lera, sparsamt bevuxen med spinifex och översållad med myrstackar, som voro ungefär tre fot höga och hade en slående likhet med gravvårdar.

Sällskapet gjorde nu halt dels för att hålla rådplägning, dels för att få något till livs. Morton, som var först färdig med sin måltid, satt upp och red bort i sydlig riktning med löfte om att han snart skulle vara tillbaka.

»Djungeln är tätare åt sydost», förklarade han vid återkomsten, »och längre bort såg jag en likadan öppning i skogen som denna. Jag röstar för att vi ändra kurs för några mil framåt. Denna förändring ilandskapet tyder kanske på, att ravinen finnes någonstans här i närheten.

Då Brown var av samma mening, satte sig kavalkaden åter i rörelse.

Efter att hava ridit genom ett nytt bälte av djungel kommo de fram till ännu en slätt, liknande den förra men något större. De fortsatte genom sträckor av glesare snårskog, tills terrängen blev varaktigt öppen alltjämt uppfylld med myrstackar.

Plötsligt syntes Morton peka i riktning framåt, där en rad av gummiträd av oansenlig höjd utefter en ravin visade sig för deras blickar. Utefter ravinens båda kanter lopp en sandslätt, bevuxen med grovt gräs. Vattenrännan var grund och här och var avbruten av tvärvallar av sandsten; den låg nu så uttorkad, som om där icke funnits något vatten på åratal. Riktningen var östlig.

»Det här var en livlig anblick!» utbrast Morton. »Ska vi nu följa ravinen nedåt dess lopp eller slå läger här, medan en av oss rider nedåt och en annan uppåt?»

»Ja, finna vi inte något vått, ha vi intet annat val än att återvända till källan i morgon.»

»Instämmer. Men om vi allesamman rida nedåt ravinen och inte påträffa något vått, som ni säger, ha vi kanske kommit för långt för att vända om.»

»Men kommer inte den här ravinen ungefär från samma håll som vi själva?» inföll Charlie.

»Jo, för såvitt den i övrigt har samma riktning som här», svarade Morton.

»Vi ha lika stor utsikt att träffa på vatten uppåt som nedåt», fortsatte Charlie; »men om vi följa ravinen uppåt, komma vi närmare källan i stället för att avlägsna oss från den, och om vi inte finna något vatten i ravinen, blir det en lätt sak för oss att taga fågelvägen till källan.»

»Och så ha vi därtill mycket gynnsammareterräng utefter den här sandremsan. Charlie, min vän vi ska göra en förstklassig skogslöpare av er, innan vi hunnit hem, var viss därpå! Första klass, försedd med kopparbultar, i

Lloyds!»

Charlies förslag vann odelat gillande, och sällskapet ställde åter kursen västvart, uppåt ravinen. Morton föredrog att följa bädden, medan de övriga höllo så rak kurs som möjligt utefter sandremsan ovanför.

Ravinen höll sig allt fortfarande lika torr, och inga fåglar av något slag visade sig — ett dåligt förebud. I likhet med de flesta raviner i det inre slättlandet visade även denna allt emellanåt tecken till att fullständigt försvinna. Till sist blev den emellertid trängre och djupare, och Morton upptäckte en grupp av gummiträd, något högre än de, som kantade banken. Tvärs över rännan gick en smal tvärvall av klippor, och då de ridit över denna, upptäckte de en liten vattensammling, inramad i vass. Vattnet föreföll ovanligt klart, då Morton närmade sig randen; hans häst sänkte huvudet för att dricka, men kastade strax åter upp det med en fnysning av ogillande.

»Aha, jag förstår», tänkte Morton och satt av. Han lutade sig ned och hämtade upp litet vatten i skålhanden.

»Bah!» Det var ettrigt som saltlake.

Han satt upp igen och red upp på brinken för att ropa efter de andra, som svagt syntes ett stycke längre bort. De inväntade honom.

»Det blir nog bäst att rida tvärs över till källan», sade han. »Det finns visserligen vatten där nere, men det är saltare än Stilla havet.»

»Men vi ha god ridväg här uppe», invände Brown, »och det förefaller mig vara klokast att hålla på här så långt som möjligt, innan vi bryta av mot källan. Det betyder inte så mycket, om vi finna vatten ellerej nu, då källan i alla händelser inte kan vara många mil härifrån.»

»Ni kunna ju följa utmed ravinen ett stycke till, eftersom ni tyckas ha bättre tur än jag. Det gör inte mycket till saken, som ni säger, huruvida här finns vatten eller inte, men det skulle roa mig att undersöka huruvida pölen där nere innehöll även sött vatten.»

Morton vände om ned i ravinen, medan de andra fortsatte uppe utefter dess kant, tills Brown beräknade, att tre mils ritt genom djungeln, som gick parallellt med deras väg, skulle föra dem till källan. Han hojtade efter Morton och avsköt sin revolver, och sedan vännen väl hunnit upp dem, bröto de av och voro vid skymningens inbrott åter vid källan.

»Detta är första turen baklänges», filosoferade Morton, medan de packade upp. »Jag undrar just huru många gånger till vi ska behöva återvända hit.»

»Tur för oss att ha en så god lägerplats att lita till», menade Brown. »Vi kunna i alla händelser ta oss fram till sjön härifrån.»

Vad de nu närmast hade att överlägga om var följande dags marsch. Morton framkastade en antydan om, att lerans befintlighet måhända hade den inverkan, att vattnet i ravinen så småningom skulle visa sig vara, om än icke alldeles sött, dock endast lindrigt salthaltiga

»Jag tvivlar därpå», invände Brown, »ty de här lerformationerna äro i allmänhet saltförande.»

»Det vore bäst, att en av oss toge med sig Billy och ett par hästar, lastade med vattensäckar. Låt Billy följa med ungefär tjugu mil, och så får hans häst ett par vattensäckar, medan de återstående hängas upp i något träd för att vara till hands, när den, som följt med Billy — vem av oss det nu blir — kommer tillbaka.»»Ja, det blir nog det enda riktiga», höll Brown med. »Vem skall följa honom, ni eller jag?»

»Ni har tur med er.»

»Nej. Det var ni, som fann Lee-Lee. Låt oss dra lott!»

»Gärna» sade Brown leende. »Men vi ha inte en kopparslant att singla, fastän vi äro ägare till ett rikt guldfält.»

»Vi lägga ett par lotter i en hatt!» föreslog Morton

Han tog ett blad ur sin anteckningsbok, rev det itu, gjorde ett märke på den ena pappersbiten, rullade ihop båda och lade dem i sin hatt Brown drog den märkta lappen och var därmed utsedd att lämna sällskapet.

»Spring nu inte bort med min andel i guldfyndigheten, medan jag är borta», sade han, då han tidigt på morgonen tog sin häst för att, åtföljd av Billy med två hästar, begiva sig åstad. Snart var han ur sikte i djungeln.

»Vi kunna likaså gärna rida bort till guldfältet och roa oss där», föreslog Morton. »Det är ändock ingenting att göra här, förrän han kommer tillbaka.»

De sadlade upp och redo åstad för att använda återstoden av dagen på att bryta loss och knacka sönder kvartsklumpar. Mot aftonen återvände de till lägerplatsen, medförande åtskilliga vackra fynd att läggas till dem, som de förut insamlat.

»Om vi nu vid hemkomsten visa de här proven», sade Charlie, »kanske någon drar sina misstankar och följer våra spår tillbaka hit.»

»Ja, om vi äro nog dåraktiga att visa dem», svarade kusinen, »men vi ska nog se till, att vi inte göra det, förrän vi äro klara att själva ge oss i väg och ha ställets läge fullt klart för oss. Om Brown inte är tillbaka i morgon bittida, göra vi en ny tur till fältet och genomsnoka det ytterligare.»

Billy återvände med hästarna strax föreskymningens inbrott. Han hade följt Brown några mil förbi den punkt, där de vänt om, men utan att finna någon förändring i ravinen, så långt de ridit.

Brown återigen fortsatte efter skilsmässan från den svarte tjänaren ravinen nedåt. Denna fortfor att ömsom vidga, ömsom tränga ihop sig, så som det plägar vara vanligt med inlandsströmmarna, utan att dock något vatten, sött eller salt, kunde upptäckas.

Tystnaden och ensligheten i förening med grannskapet av den dystra djungeln på ena sidan verkade helt naturligt tryckande på hans sinne, och då natten föll på, stegrades hos honom känslan av ensamhet. Då det var lönlöst att söka komma vidare i mörkret, bestämde han sig för att unna sin häst några timmars vila och att därpå återvända mot lägret.

»Klockan tolv går månen upp», sade han för sig själv. »Om jag bryter upp då, är jag i dagningen tillbaka vid vattensäckarna.»

Han tjudrade hästen, slog sig ned vid roten av ett träd med sadeln till ryggstöd och tände sin pipa. Ödemarkens djupa stillhet drog sig tillsammans omkring honom och verkade tryckande genom sin tystnad. Icke ett blad rörde sig, ingen nattfågel lyfte sin vinge. Skramlandet från hästens kedja och det knaprande ljudet från hans tänder, då han avbetade gräset, voro välkomna avbrott i den ödsliga tomheten. Ingen förstår fullt vilket sällskap man har i en häst, förrän han tillbragt några nätter ensam i den obefolkade djungeln i det inre av landet. Så småningom började Brown känna sig sömnig.

»Jag vågar nog lura till ett slag», tänkte han. »Det blir inte långvarigt, då jag sitter rätt så obekvämt.»

Hans huvud föll tillbaka mot sadeln, och snart var han djupt insomnad. Plötsligt vaknade han med en förnimmelse av att han frös och kände sig ruskig. Han sprang upp och lyssnade efter hästen; allt var tyst»Jag dåre, som somnade!» tänkte han. »Min gamla grålle har förstås knallat i väg tillbaka uppåt ravinen, och nu får jag lunka till fots tillbaka till lägret Undras vad klockan kan vara.»

Han tog uret ur fickan. Ljuset från stjärnorna var för svagt, och han rev eld på en tändsticka. I detsamma blev han angenämt överraskad av att höra ett högljutt fnysande helt nära intill, och hans häst, som lagt sig och somnat, reste sig på benen och skakade sin kropp. Brown kände sig så lättad till sinnet, att han började klappa och stryka djuret.

»Jag tänkte nästan, att du övergivit mig i all tysthet, gamla gosse», sade han och drog upp tyglarna över djurets hals, eftersom det var nära midnatt och han lika gärna kunde bryta upp i god tid. Just som han rätade upp sig, efter att ha dragit upp tjuderpålen, väcktes hans uppmärksamhet på en ljusning över horisonten i öster.

»Det är månen som går upp», tänkte han och ledde hästen till trädet, där sadeln låg.

Han lade på sadeln och stod i begrepp att sitta upp, då han lade märke till, att ljusskenet ej tilltagit i styrka men väl erhållit en mera rödaktig färgton.

»Månen är litet långsam av sig», mumlade han, medan han stod där och väntade på att få se himlakroppen framträda. Men den vägrade envist att visa sig.

*

TJUGUFJÄRDE KAPITLET.

BRAND I ÖSTER. — BROWN ÅTERVÄNDER TILL KÄLLAN. — FLERA TORRA RAVINER UPPTÄCKAS.

Brown väntade tåligt ännu några minuter, och så slog sanningen honom. Det var icke den uppgående månen utan en skogseld på långt avstånd.

»Förd— trevligt!» puttrade han, medan han tog fram kompassen och rev eld på en sticka för att taga ut riktningen till ljusskenet. »Detta är för långt bort för mig för att göra något åt saken, därest jag nu vore hågad därtill, vilket jag icke är. — Vad nu då! Vad är det för slag?»

Ett skarpt ljus blänkte plötsligt fram genom träden litet söder om det andra skenet. Detta var emellertid verkligen månen, och Brown vände sin villiga hästs huvud i riktning mot lägret, undrande mycket över vad han sett.

»Skogseldar kunna gå fram hur långt som helst i dessa obebodda trakter», tänkte han, »och den här kan redan ha hunnit hundra mil.»

Han nådde trädet med vattensäckarna vid soluppgången och gav sin häst bådas innehåll, varefter han fäste de tömda säckarna vid sadeln och red vidare mot lägret, dit han anlände vid middagstiden.

Morton kunde inte lämna annan förklaring över eldens förekomst än Brown gjort; den torde hava gått fram över en lång sträcka, och den förvisade varje förhoppning på att vatten skulle finnas i dess väg. För övrigt hade Morton att meddela, att de påträffat

ännu en utlöpare av guldfältet en fjärdedels mil sydligare. Den nya fyndigheten hade förefallit att vara lika rik som den förut upptäckta.

Framför dem låg emellertid ödemarken alltjämt i sitt djupa allvar.

»Jag undrar just», sade Morton, »huruvida det sydligare finns ännu en ravin, som denna utmynnar uti, eller kanske vi ha någon norr ut.»

»Sannolikt finns det någon på ena eller andra hållet, ty den här creeken, som nu drivit gäck med oss så länge, förefaller icke att vara huvudfåran. Den försvann nästan fullständigt flera gånger under gårdagen, och på det ställe, där jag rastade, såg den mycket obetydlig ut.»

»Vi kunna utan svårighet få frågan avgjord på en enda dag. I morgon rider en av oss söder ut, medan den andra beger sig av åt norr — alldeles som förra gången.»

»Får jag vara med denna gång?» frågade Charlie.

»Ja, ni kan rida norr ut, medan jag knackar sten vid den nya fyndigheten», föreslog Brown.

Man enades härom och tillbragte därpå eftermiddagen under allmän sysslolöshet.

Om morgonen begåvo sig Morton och Charlie åstad i motsatta riktningar, medan Brown satt upp för att undersöka den nya fyndigheten.

Charlie, som erhållit noggrann instruktion att endast lita till kompassen, höll kursen rakt nordlig genom en djungel av tio till tolv mils djup. Därefter kom han ut på en remsa öppen terräng och upptäckte till sin glädje en rad av träd, tydande på befintligheten av en ravin. Vattenrännan i fråga var helt olik den, som de förut följt, i det att denna snarare hade karaktären av en kedja av grunda laguner, samtliga uttorkade och förbrända. Charlie följde ravinen ett stycke bortåt för att därefter, då ej ett tecken till fuktighet stod att upptäcka, vända om mot lägret, belåtenmed att ha åtminstone något att inrapportera. När Morton snart nog inträffade på platsen, hade även han egendomligt nog påträffat en lika uttorkad flodränna. Brown skisserade upp de olika ravinerna på en bit papper.

»Det slår mig», sade han, »att dessa båda, därest de nu fortsatta i de riktningar de hade, när ni upptäckte dem, torde sammanlöpa med den, som jag gjort bekantskap med, icke synnerligt många mil från ett ställe, där jag hade mitt nattläger.»

»Om vi skulle dela på oss», föreslog Morton. »Ni och Charlie med reservhästarna följa till exempel den flodränna, som Charlie påträffat, medan jag tar de svarta samt de återstående hästarna med mig åt det andra hållet. Om er teori håller streck, böra vi då åter mötas, där ravinerna sammanlöpa. Det parti, som först kommer dit, inväntar det andra.»

»Men om det inte skulle finnas vatten i någondera rännan?»

»Så kunna vi vända om hit.»

»Och om er ravin stöter till vår på ännu något ställe högre upp än där vi träffa på en föreningspunkt eller tvärtom, hur skall då det partiet, som gjort halt vid den längre ned belägna föreningspunkten kunna veta huruvida det andra partiet väntar på något ställe högre upp?»

»Hm, det där vänder upp och ned på alltsammans», puttrade Morton. »Men jag föreställer mig, vi kunna klara ut saken genom att följa ravinen ett stycke till uppåt eller nedåt.»

»Gott, det låter höra sig», tyckte Brown. »För övrigt äro vi väl inte sådana perukstockar, att vi förlora känningen av varandra, därför att vi ridit några mil åt skilda håll.»

På morgonen blev den dryftade planen omsatt i handling, i det att sällskapet lämnade källan, som de hoppades för sista gången. Den ravin, som Brownoch Charlie följde, visade sig vara särdeles slingrande i sitt lopp. Medan de bestodo sig med en kortare middagsrast, tog Brown ut avståndet medelst död räkning och kom därvid till det resultat, att de, medan de tillryggalagt mer än femton mil, dock icke hunnit mer än tio mil fågel vägen. Alltjämt pekade emellertid ravinen i huvudsaklig riktning mot den andra flodrännan, som de beräknade att träffa på fram mot aftonen.

Allt efter som de redo framåt, vidgade sig den öppna remsan, samtidigt med att vattenhålorna förekommo sparsammare; allt gav emellertid samma intryck av ihållande torka. Vid fyratiden på eftermiddagen kom den andra ravinen i sikte, men ej en skymt av vännerna kunde upptäckas.

»Undrar just hur det gått för er kusin», yttrade Brown till Charlie. »Hurra! där ha vi honom!» utropade han plötsligt, då en ryttare syntes närma sig från banken i den gamla creeken.

Morton, som nu upptäckt dem, höll in sin häst för att invänta dem.

»Nå, hur är det med vattnet?» frågade han, då de kommit närmare.

»Inte så mycket som en droppe! Jag tror knappt, att där funnits något alltsedan Noaks syndaflod. Hur har det gått för er då?»

»Det fanns ingenting i den ravinen, som vi följt, men där den förenar sig med den här, omkring två mil uppåt, härifrån räknat, påträffade vi en mindre vattenhåla.»

»Salt?»

»Nej, fullt drickbart — med en svagt sötaktig smak.»

»Jag föreställer mig, att där är mera vatten nu än när Stuart besökte stället; de där hålorna bli saltare i den mån de torka ut. Anser ni, att det är samma vattenhåla som han omnämner?»»Jag tror det», svarade Morton, medan de vände för att rida uppåt ravinen. »Och nu torde vi kunna ta oss fram till berget, även om det inte skulle lyckas oss att komma över lerfältet.»

»Det låter i alla händelser gott. Kunde ni se skogselden.»

»Det såg ut att vara en tung bank av rök i öster, och vi måste få fatt i något träd i afton med god utkik.»

Lägerplatsen var jämförelsevis god, även om gräset däromkring var något uttorkat. Efter något letande funno Brown och Morton ett gummiträd, i vilket de äntrade upp; trädet var emellertid icke tillräckligt högt för att bereda dem god utsikt över den omgivande trakten. Det lyckades dem dock att fastslå, att en våldsam skogseld rasade i öster, och sedan det blivit mörkt, syntes skenet från elden fullt tydligt. Brown påstod, att det nu icke lyste så starkt som när han först såg det, något som tycktes tyda på att elden var mera avlägsen.

Följande dag inslogo de rak kurs utefter ravinen mot berget samt redo hela dagen genom en ofruktbar trakt, bevuxen med djungel. Under natten måste hästarna stå bundna vid trädstammar, då det fanns varken gräs eller vatten åt dem. Man kände sig i alla händelser säker om att följande dag hinna fram till ravinen.

»Vi böra snart nog ha hunnit fram till den stora slätten», yttrade Morton, medan de på morgonen gjorde sig redo till uppbrott. »Det vill säga, om var beräkning av våglängden är något så när riktig.»

De hade ridit en knapp halvtimme, då de helt plötsligt kommo ut ur djungeln på öppna slätten, På långt avstånd framför dem syntes berget, som var deras mål, avteckna sig mot en mörk bakgrund av rök. Elden hade tydligen tagit sin väg bortomberget, alldenstund slätten, som var bevuxen men lättantänt torrt gräs, icke ens var avsvedd.

Sedan de väl sluppit ut ur djungeln, kunde de färdas snabbare, och fram på eftermiddagen voro de ännu en gång framme vid foten av berget. Hela östra sidan av ravinen var avbränd, och när de bestigit berget, kunde de se huru elden härjat spinifexdjungeln och bränt landskapet norr ut. Allt föreföll ännu torrare än förut, ty hettan från lågorna hade svett löven på de lågväxta träden, så att endast en vidsträckt yta av förtorkat lövverk utbredde sig under dem.

Lyckligtvis fanns det gott bete för deras hästar såväl utefter branterna av ravinen som på öarna i dennas botten, och då de två sista dagarna hade varit nog så ansträngande, bestämde de sig för att rasta några dagar samt se sig om litet i den kringliggande trakten, huru ringa lockelse denna än erbjöd. De föredrogo i alla händelser att stanna kvar, där de voro, framför att återvända till deras gamla lägerplats vid lagunerna, där gräset sannolikt nu vore avbränt. Det första man hade att göra var att på kartskissen lägga ut hela vägen, som de färdats, sedan de lämnat lagunerna, samt att i övrigt korrigera skissen, något som nu lät sig göra, sedan de kommit tillbaka till en känd punkt. Det visade sig nu, att deras döda räkning varit riktig nog samt att arbetet i sin helhet utförts på tillfredsställande sätt.

En utflykt följande dag nedåt ravinen övertygade dem om, att denna hopplöst förlorade sig i den sanddjungel, som sträckte sig åt ost och söder. Morgonen därpå var Morton uppe i daggryningen och på väg upp för berget i avsikt att nå toppen före solens uppgång, den lämpligaste tidpunkten för att kunna se på långt avstånd. Öster ut brann elden alltjämt långt borta, fastän den nu tycktes hava något avtagit i styrka. Morton hade medtagit sin kikareoch började nu omsorgsfullt spana runt horisonten. Till sist fästes hans uppmärksamhet vid en särskild punkt i söder. Han tog ut riktningen på kompassen och steg därefter nedför berget. De övriga i sällskapet voro på benen, färdiga att börja sin frukost.

»Jag har sett klippkullen», sade Morton.

»Vad för slag! Den som den gamle svartingen omnämnt för Stuart, efter vad denne låtit förstå?»

»Jag tror det. Ni kan skönja den med blotta ögat, men i kikaren ser jag den fullt tydligt. En kal, brunfärgad kägla, som skjuter upp ur djungeln.»

»Hur långt är det dit?

»Knappt mer än femton mil, skulle jag tro. Det förvånar mig, att ingen av de svarta kunde visa Stuart dit.»

»Tycker ni, att vi ska försöka?»

»Ja, jag vill gärna bese platsen grundligt, innan vi bege oss hemåt.»

»Nåja, ni kan räkna på mitt sällskap, gamla gosse.»

På morgonen satte de sig i marsch efter Mortons kompasstreck. Avståndet var ungefär det, som han uppgivit, och ritten gick raskt undan.

Omgiven av en smal remsa öppen terräng, reste sig en koniskt formad pik till en höjd av omkring etthundrafemtio fot och med släta och nakna sidor av granit. Efter att hava lagt hästarnas tyglar om stammen på ett mindre korkträd klättrade de båda männen upp till toppen. Brown, som förut besökt västra Australien, hade sett dessa granitbildningar, äro egendomliga för nämnda koloni, men för Morton voro de något alldeles nytt. Utsikten uppe från toppen var för övrigt vidsträckt. I öster och i söder utbredde sig djungeln för blicken. Plötsligt iakttogo de båda två samtidigt i väst till syd en öppen fläck, i vilken det syntes något lysande, alldelessom en reflex av solen. Morton riktade kikaren ditåt.

»En salt sjö», förklarade han.

Brown tog kikaren.

»Ja, utan tvivel en salt sjö», sade han. »Vi ska ta riktningen och det ungefärliga avståndet; det kan vara så gott att ha allt sådant undangjort.»

De stego därpå ned från toppen samt redo runt om berget för att se efter huruvida det fanns några hålor vid dess fot, såsom ofta nog plägar vara händelsen. Ett par tre stycken sådana påträffades, men små och uttorkade.

»Jag kan inte se någon fördel i att vi fördjupa oss i den där djungeln öster ut», yttrade Morton, under det de redo tillbaka. »I övermorgon bryta vi upp.»

De nådde lägret i god tid.

*

TJUGUFEMTE KAPITLET.

ANFALLNA AF DE ÖVERLEVANDE WARLATTAS. — LEE-LEES DÖD. — DE SISTA KANNIBALERNA.

Dagen därpå togo de sig ledigt. Vid elvatiden på förmiddagen föreslog Morton, som stod och pratade med Brown i skuggan av ett träd, att de skulle döda några timmar med en ridtur uppåt ravinen. Han ropade åt Billy att leda fram ett par hästar. Charlie, som befann sig inne i tältet, svarade, att den svarte tjänaren gått ut på jakt tillsammans med Lee-lea. Deras kläder lågo nämligen kastade på marken

som en reflex av solen. Morton riktade kikaren ditåt.

»En salt sjö», förklarade han.

Brown tog kikaren.

»Ja, utan tvivel en salt sjö», sade han. »Vi ska ta riktningen och det ungefärliga avståndet; det kan vara så gott att ha allt sådant undangjort.»

De stego därpå ned från toppen samt redo runt om berget för att se efter huruvida det fanns några hålor vid dess fot, såsom ofta nog plägar vara händelsen. Ett par tre stycken sådana påträffades, men små och uttorkade.

»Jag kan inte se någon fördel i att vi fördjupa oss i den där djungeln öster ut», yttrade Morton, under det de redo tillbaka. »I övermorgon bryta vi upp.»

De nådde lägret i god tid.

*

TJUGUFEMTE KAPITLET.

ANFALLNA AF DE ÖVERLEVANDE WARLATTAS. — LEE-LEES DÖD. — DE SISTA KANNIBALERNA.

Dagen därpå togo de sig ledigt. Vid elvatiden på förmiddagen föreslog Morton, som stod och pratade med Brown i skuggan av ett träd, att de skulle döda några timmar med en ridtur uppåt ravinen. Han ropade åt Billy att leda fram ett par hästar. Charlie, som befann sig inne i tältet, svarade, att den svarte tjänaren gått ut på jakt tillsammans med Lee-lea. Deras kläder lågo nämligen kastade på marken

— en svart försummar aldrig att taga av sig kläderna, när tillfälle därtill lämnas.

»Jag går och hämtar hästarna», fortsatte Charlie, när han hörde vad kusinen önskade. »De äro nere i ravinen.»

Han tog ett par betsel och gick. Under tiden gjorde Morton och Brown sadlarna i ordning.

Hästarna voro icke långt borta, och Charlie syntes snart, ledande ett par stycken. Han var nästan framme vid lägerplatsen, då ett gällt rop av förskräckelse hördes i närheten.

Billy syntes komma rusande ur skogen, hojtande och gestikulerande, och bakom honom linkade Lee-lee. Man behövde icke fråga vad som stod på; bakom dem kommo mörka figurer med höjda spjut, ivrigt förföljande de båda andra.

»Warlattas!» skrek Brown och rusade efter gevären. Charlie stod som fastnaglad av bestörtning. Två kannibaler voro redan med sina spjut inpå flyktingarna, medan de övriga trängde på så ivrigt, att de icke lade märke till de vita männen. För Charlie gick alltsammans undan med blixtens hastighet. Spjuten flögo åstad, och gevären knallade så tätt på varandra, att det lät nästan som blott ett skott. Billy och Lee-lee föllo, samtidigt med att de båda Warlattas stupade raklånga på marken. Hejdade av skotten, stannade de övriga och vände för att fly. Men magasinsgevären hördes än en gång, och en Warlatta föll med sönderskjutet ben; en annan hade fått en spetskula mellan skulderbladen och låg orörlig som en sten.

»Fort!» ropade Morton. »Inte en enda får komma undan!» Han och Brown nappade tyglarna ur Charlies hand, kastade sig upp och galopperade därifrån barbacka likt rasande furier för att upphinna de två återstående flyktingarna.»Se till Billy!» ropade Morton åt Charlie, medan han hetsade sin förvildade häst framåt.

De svarta sökte sin räddning inåt skogen, men det var för sent för dem att nå betäckning med två av Centralaustraliens bästa ryttare i hälarna, törstande efter deras blod. Medan Charlie sysslade med Billy, såg han sin kusin jaga efter den ena flyktingen, varefter båda försvunno bland träden; knallen från en revolver talade emellertid strax därpå sitt allvarliga språk. I nästa ögonblick hördes ytterligare två skott, kommande från det håll, däråt Brown setts rida.

Billy hade rest sig i sittande ställning, då Charlie närmade sig honom; han hade fått ena benet genomborrat av ett spjut. Den stackars Lee-lee var redan död. En Warlattas spjut hade gått genom hans hjärta.

Mortons och Browns röster hördes nu närma sig. Ryttarna stannade vid den sårade vilden, och Morton gled ned ur sadeln. Charlie vände bort sitt huvud, anande vad som skulle följa. Intet förbarmande med kannibalerna! Han hörde en revolver knalla, och Lee-lee var hämnad.

Morton närmade sig nu, ledande hästen vid tygeln, medan han stack revolvern tillbaka i bältet. Båda männen

voro upphetsade, och deras ögon flammade ännu av stridens vilda eld.

»Stackars Lee-lee!» yttrade Brown, där han stod lutad över den döde. »Vi tyckas ha varit hans onda genier.»

»Vi ha också varit det för Warlattas, Gudskelov», sade Morton bistert. »Nu äro de i alla händelser bortsopade.»

Sorgespelet hade gripit dem alla djupt, och de beklagade det öde, som drabbat halvblodet, då denne så oförmodat mött sin död, just när allt föreföll som mest lugnt och fredligt

Billys tillstånd krävde emellertid derasuppmärksamhet. Lyckligtvis var spjutet icke försett med hullingar, och det hade för övrigt genomträngt endast den köttiga delen av låret. Det var lätt nog utdraget och såret förbundet, varefter Billy kände sig jämförelsevis kry.

Han berättade hurusom han och Lee-lee varit på väg mot lägret, då de upptäckte Warlattas, vilka synbarligen lurat på dem en stund. Därest Billy varit försedd med eldvapen, torde han hava skrämt dem på flykten, men då han nu hade endast en yxa i handen, ansåg han försiktighet vara det bästa beviset på mannamod och gav sig till att fly, därvid i sin upphetsning förgätande, att Lee-lee, som var halt, icke förmådde följa honom.

De begrovo denna sista påminnelse om Leichhardts till undergång dömda expedition vid foten av berget; Warlattas' döda kroppar lämnades däremot åt kråkor och örnar.

»Det är kanske bäst som skett, hur ruskigt det än är», sade Morton. »Dessa sex demoner skulle aldrig ha kunnat betvinga sin mordlust, och hade vi icke gjort den här avstickaren, torde vi inte ha träffat på dem. Och så hade de än en gång gjort en påhälsning borta vid sjön för att avsluta sitt hemska arbete.»

»Men varifrån hade de fått sina vapen?»

»Det måtte ha funnits några stycken kvarliggande i flaskträdet vid basaltfältet. Vi tittade inte noga efter, som ni kanske minns.»

»Nåja, nu är det väl också slut på alltsammans, hoppas jag.»

»Ja, för såvitt icke någon träffar på Lee-lees bröder och systrar hos stammen där nord på.»

Sällskapet var nu genom omständigheternas makt nödgat att kvarstanna på platsen, till dess Billy åter bleve i stånd att rida. Och det blev en tröttsam tid för de andra. En utflykt till det varma träsketvisade dem, att vattnet under deras vistelse vid sjön runnit undan och att moraset blivit så uttorkat, att elden kunnat härja det, avbrännande trädens grova, lättantändliga bark och slickande vassen runt omkring den lilla sjön, som nu förvandlats till en enda yta av förtorkad och sprucken dy.

»Det är en fråga, som städse står obesvarad för mig», förklarade Brown, då de kommit till det ställe, där Warlattaspåret ledde inåt basaltklipporna. »Tror ni, att Murphy tvangs att deltaga i deras kannibaliska måltider?»

»Jag också har tänkt därpå», svarade Morton, »och kommit till den övertygelsen, att han icke tvingats därtill, åtminstone icke så länge han ännu var vid sina sinnens fulla bruk. När vi sågo honom, var han, som ni minns, nästan blind och berövad sina själsförmögenheter. Ankaret, som vi funno inristat i trädet vid lagunerna, ger mig anledning att tro detta; jag tror nog, att där fanns mycket mera jämte en mängd märken, som de övriga gjort. Såväl uppåt som nedåt ravinen fanns det gott om villebråd, och han torde ha tillbragt det mesta av sin tid med att jaga, tilldess han blev alltför svag för att lämna grottan.»

»Det gläder mig att höra detta, eftersom jag är av samma uppfattning. Jag vill gärna tro, att varje vit man, hur nedsatt han andligen än månde vara, skulle föredraga döden.»

»Man har dock hört talas om män, som genom hunger i öppen båt på havet mistat förståndet; Murphy åter kan icke hava varit utsatt för en slik prövning. Nej, jag tror och känner mig mest tillfredsställd med den öfvertygelsen, att han icke hade någon del i deras illdåd eller ruskiga ceremonier, så länge han var tillräknelig för sina gärningar.»

»De torde icke ha tillåtit honom följa med på deras rövartåg, av fruktan för att han skulle rymmasin kos. Han var

synbarligen i deras ögon ett slags gudomlighet.»

Sällskapet satt av, band hästarna vid trädstammar och tog en kort promenad inåt bland klipporna. Där de gingo fram, försvunno efterhand alla tecken till något spår, i det att hela terrängen var en enda hopgyttrad massa av stenblock, uppstaplade det ena på det andra, liggande huller om buller och upphettade av en glödande sols strålar. Luftens starka värme i förening med den ännu hetare utstrålningen från klipporna gjorde, att de med glädje återvände till den plats, där de kvarlämnat hästarna.

»Man kan inte undra på, att den stackars Stuart, ensam och barfotad som han var, inte förmådde komma vidare långt framåt», anmärkte Morton.

»Hur skulle det ha gått, om han mött Warlattas?»

»Han torde ha satt en hälsosam skräck i dem och jagat dem på flykten. Och även om de lyckats döda honom, vågar jag svära på, att en stor del av dem dessförinnan blivit berövade sin andel i den blivande festmåltiden på honom.»

»Det gör mig ont att tänka på, hurusom en sådan man av ödet tvangs att tillbringa sitt liv bland vildar.»

Billys sår läktes snabbt, såsom vanligtvis är händelsen bland naturfolk, men han var ännu icke i stånd att sitta till häst. Den skugga, som stackars Lee-lees död brett över deras sinnen, gjorde dem angelägna att få bryta upp och lämna den på dystra minnen så rika lägerplatsen. Vädret hade varit oavbrutet vackert, alltsedan de ridit hemifrån. Under aftonen i fråga samlade sig emellertid ett åskväder, och mot natten överdrogs himlen med moln, varefter hela rymden blev ett enda eldhav av varandra korsande blixtar, medan ett oavbrutet mullrande av åskan hördes från alla håll och kanter. Man hade emellertid

vidtagit sina förberedelser och avvaktade nu med intresse stormandarnas framfart.

»Undrar om inte det blir en torr sandstorm till sist», yttrade Brown.

I öster kunde man vid varje blixt se ett lågt svart moln närma sig.

»Det är stormen som kommer», förklarade Morton, »och den för med sig all askan från det avbrända landet. Vi komma att bli kvävda av sot och stoft.»

Medan han ännu talade, lystes rymden upp av ett bländande vitt sken, åtföljt av ett dunder, som tycktes skaka själva berget i dettas grundvalar. En kall vindstöt, som på sina vingar medförde aska och sand, svepte över lägret och hade så nära bortsopat tältet. Så kom regnet i ett enda våldsamt flöde. Under nära en timmes tid fortfor skyfallet; de täta ljungeldarna gjorde natten nästan ljus som dagen, och under tiden dånade åskan oavbrutet. Därpå rullade ovädret bort i västlig riktning, och stjärnorna började titta fram; ett tropiskt åskväder hade nått sitt slut. På morgonen var himmelen åter klar, och luften kändes uppfriskad och angenäm att inandas.

»Jag vill bli hängd, om jag kan stanna kvar här längre», förklarade Morton. »Billy, om du inte snart blir kry, lämna vi dig ensam här.»

Den svarte såg helt förfärad ut, innan han uppfattade, att hotelsen endast var ett skämt.

Brown, som tjänstgjort i egenskap av läkare, menade, att de borde kunna åstadkomma något slags bärstol åt den sårade och på så sätt färdas med korta väglängder.

»Det går nog för sig», tyckte Morton. »Åskvädret torde ha fyllt hålorna i granitklippan med vatten. Hvad säger ni om en ridtur dit och sedan till den salta sjön som vi sågo på avstånd?»»Det kommer att döda tiden. Men vi bryta inte upp förrän i morgon; det må gärna torka upp litet. Under tiden laga vi till en spjälbur för Billys ben.»

*

TJUGUSJÄTTE KAPITLET.

BESÖK VID DEN SÖDRA SALTA SJÖN. — INLANDETS FRAMTID. — FALSKT ALLARM. — UPPBROTT.

Billys bärstol eller »spjälbur» visade sig väl motsvara förväntningarna, och sällskapet bröt alltså upp på morgonen, medtagande några dagars förråd, för den händelse man nödgades kampera på öppna fältet. Marken var ännu något uppblött, dock icke så mycket att ritten försvårades, och de framkommo i god tid till granitklipporna. Eftersom de hade riktningen till den salta sjön klar, behövde de icke klättra uppför klippan än en gång, utan redo runt om dess fot för att se efter huruvida vattenhålorna voro fyllda. De visade sig vara fulla upp till randen, beroende på att klippans starkt sluttande branter gjort samma tjänst som ett hustak med att hopsamla och leda ned regnvattnet. Härifrån fortsatte de till sjön, som de uppnådde vid 1-tiden på middagen efter att hela vägen ha färdats genom ökensand. Sjön var avsevärt större än den de förut besökt norr ut, men den omgivande terrängen var kal och ofruktbar. Så gott som inga spår efter infödingar kunde upptäckas på platsen; icke ens någon brunn syntes ha blivit grävd. Marken var tydligen så bemängd med salt, att vattnet var alldeles oanvändbart

»Det kommer att döda tiden. Men vi bryta inte upp förrän i morgon; det må gärna torka upp litet. Under tiden laga vi till en spjälbur för Billys ben.»

*

TJUGUSJÄTTE KAPITLET.

BESÖK VID DEN SÖDRA SALTA SJÖN. — INLANDETS FRAMTID. — FALSKT ALLARM. — UPPBROTT.

Billys bärstol eller »spjälbur» visade sig väl motsvara förväntningarna, och sällskapet bröt alltså upp på morgonen, medtagande några dagars förråd, för den händelse man nödgades kampera på öppna fältet. Marken var ännu något uppblött, dock icke så mycket att ritten försvårades, och de framkommo i god tid till granitklipporna. Eftersom de hade riktningen till den salta sjön klar, behövde de icke klättra uppför klippan än en gång, utan redo runt om dess fot för att se efter huruvida vattenhålorna voro fyllda. De visade sig vara fulla upp till randen, beroende på att klippans starkt sluttande branter gjort samma tjänst som ett hustak med att hopsamla och leda ned regnvattnet. Härifrån fortsatte de till sjön, som de uppnådde vid 1-tiden på middagen efter att hela vägen ha färdats genom ökensand. Sjön var avsevärt större än den de förut besökt norr ut, men den omgivande terrängen var kal och ofruktbar. Så gott som inga spår efter infödingar kunde upptäckas på platsen; icke ens någon brunn syntes ha blivit grävd. Marken var tydligen så bemängd med salt, att vattnet var alldeles oanvändbart

»Vilken ödemark!» utbrast Brown och kastade en blick runtom det ödsliga sceneriet.

»Ja, det är den mest hopplösa syn man gärna kan tänka sig. Och likväl, om detta artesiska vattensystem befinnes utsträcka sig till det inre av landet, kommer det att med tiden förändra hela skaplynnet hos denna del av Australien. Spinifexgräset skulle inte kunna växa här, därest icke klimatets torrhet lade hinder i vägen för all annan växtlighet; det här ogräset trivs även utan någon som helst bevattning. Nej, bränn av djungeln eller låt rödja bort den på något annat sätt och anordna tillfredsställande bevattning av jorden, och man skall få fram hundratals värdefulla produkter ur marken.»

»Ni är optimist, Morton, i fråga om dessa saker.»

»Ja, det är jag rörande Australiens framtid. Jag tror, att innan nästa århundrade gått till ända, skall landet vara bebyggt från öster till väster.»

»Om man kunde fylla alla uttorkade laguner och raviner, som vi passerat, med ert artesiska vatten, skulle kanske

klimatets stränghet mildras.»

»Säkert», menade Morton. »Och låt oss nu taga en ridtur runtomkring denna inlandssjö i smått.»

»Lukten liknar i alla händelser havets. Jag är övertygad om, att vattnet i sjön är starkt salthaltigt. Och hela landet omkring är ju salt.»

»Det är tillfyllest bevisat, att dadelpalmen trivs vid stränderna av salta sjöar. Dessa behöva alltså icke nödvändigt vara ofruktbara.»

Då ingenting vidare av intresse stod att upptäcka, återvände de till granitklippan, där de vattnade sina hästar. Och eftersom det ännu skulle vara dager ett par timmar, fortsatte de därpå ritten tillbaka mot lägret.

»Tänk, om vi lämnat lägret på samma sätt utan tanke på, att de där sex Warlattas ströko omkring ibuskarna!» utbrast Brown. »Vilket blodbad kunde det icke ha blivit!»

»Ja, jag ryser vid tanken på vår obetänksamhet. Ty vi hade bort ihågkomma vad vi hade att vänta från deras sida.»

När mörkret föll på, befunno de sig ännu omkring tre mil från lägret, och ritten genom djungeln var betydligt försvårad. Plötsligt hördes, då de voro i närheten av berget, ett gevärsskott, snart följt av en annan knall, liknande skrällen av en hagelbössa.

»Herre Gud, vad står nu på!» utropade Morton.

Båda två avsköto sina revolvrar till signal, att de voro i närheten, och skyndade framåt så hastigt de förmådde. Så snart de nått öppna fältet, satte de hästarna i galopp rakt mot lägret. Allt föreföll emellertid lugnt, och Charlie tycktes förvånad över deras brådskande ankomst.

»Vad sköt du på?» frågade Morton nästan vresigt, förargad över att ha blivit narrad genom falskt allarm.

»Jag vet det knappast själv», svarade Charlie. »Jag hade upphört att vänta er i afton och satt här ute med Billy, då han plötsligt ropade, att någonting rörde sig bland klipporna där uppe. Då jag tittade ditåt, kunde jag tydligt urskilja en mörk figur, som strök omkring bland klipporna. Jag prejade honom, och då intet svar följde, sköt jag ett skott i luften. Vad det nu var för några, så försvunno de, men voro där åter om några minuter, då jag sköt ett skott med hagelbössan, med den påföljd att de ånyo försvunno. Billy ropade, att det var Jinkarras, och drog filten över huvudet — och förmodligen har han den ännu kvar.»

»Hur sågo de ut?» frågade Brown.

»Det var för mörkt för att se tydligt, men det var säkerligen inte några infödingar, för såvitt vi inte träffat på något dvärgfolk.»Billy, som förmåtts taga filten från huvudet, försäkrade med bestämdhet, att det var Jinkarras de sett; detta borde han bäst veta, som en gång, då han var barn, blivit nattetid bortrövad av en sådan.

»Och hur kom du hem igen?» frågade Morton.

Billy började en lång harrang om hurusom han en gång vaknat vid att finna sig gripen av en kortväxt, luden man med röda ögon. Hans berättelse slutade emellertid litet osäkert, i det att hans nästa hågkomst gick ut på, att han befann sig hemma i familjens läger, där han av sin moder trakterades med häftiga slag med skaftet av en nulla-nulla. Han framhärdade dock i sitt påstående, att det var Jinkarras han sett och att dessa levde under jorden.

»Det skulle icke förvåna mig», utbrast plötsligt Brown, »om denna legend rörande Jinkarras, vilken är allmänt gängse i hela Centralaustralien, vore en kvarlevande tradition, visserligen mycket förvanskad, angående våra högt aktade gamla vänner djävulsdyrkarna.»

»Inte alls osannolikt», menade Morton. »Och i morgon ska vi ta närmare reda på de här Jinkarras.»

Före frukosten gick Charlie ut för att undersöka marken, där han under natten sett figurerna; men intet annat stod att upptäcka än några väldiga stenblock, mot vilka han — det visste han med säkerhet — icke avlossat något skott.

Morton var kort därefter på platsen och fann strax anledningen till allarmet. Han ropade Charlie till sig och utpekade för denne några spår på marken.

Detta är en typisk väg för klipp-kängurun», förklarade han, »med den skillnad blott, att askan efter det avbrända gräset täckt spåren. Djuren ha under natten sökt sig hit för att avbeta det späda gräset på sluttningen av ravinen, vilket alltid spirar upp strax efter ett regn. Några av dem ha förmodligen hoppat omkring på stenblocken.»Hans förklaring godtogs emellertid icke av Billy, som alltjämt var övertygad om, att det varit Jinkarras, och som därför även var angelägen om att komma därifrån.

Man anordnade nu en spjälning kring hans skadade ben och lät honom försöka sig på några korta ridturer för att vänja sig vid rörelsen.

Det var med känslor av odelad belåtenhet som de äntligen voro färdiga att på allvar bryta upp och lämna ett slälle, som hade så obehagliga påminnelser för dem. I avsikt att minska färdens besvärligheter för Billy anslogo de två dagar åt ritten till lagunerna och kamperade i överensstämmelse härmed första natten vid ravinen ovanför vad som förut varit den heta sumptrakten.

Följande natt tillbragtes på den gamla lägerplatsen vid lagunerna, och sällskapet kände sig därmed äntligen vara statt på hemfärd. Man hade förfärdigat ett par kryckor åt Billy, som därigenom satts i stånd att linka med på vad han kallade sina »waddy-mun-doees.»

En dag anslogs åt välbehövlig vila, då det ännu fanns gott bete på lagunens stränder, fastän kringliggande trakt härjats av elden. Man tog itu med en grundlig undersökning av träden såväl uppåt som nedåt ravinen, och då man härvid fann ankarets emblem inristat å ytterligare en del trädstammar, ansåg man sig därmed ha fått en viss bekräftelse på sina antaganden rörande Murphy.

Enär ovädret vattenfyllt den lilla håla, som de stannat vid, när de första gången sågo slätten och kalkklippan, gjorde de ett kortare uppehåll på platsen i avsikt att bereda Billy någon lättnad i strapetserna. Med den hågkomst de hade av terrängens skaplynne kunde de icke vänta sig att finna något vatten utefter spåret genom djungeln.

Om morgonen dagen därpå höllo de allesammansutkik efter det ställe, där de första gången mött Warlattas. Vid framkomsten dit funno de, att liket var undanskaffat; de sex svarta, som sänts till platsen, hade förmodligen fullgjort sitt uppdrag att föra den döde till begravningsplatsen.

»Jag föreställer mig», sade Brown, »att det endast var med framstående medlemmar inom stammen man gjorde sig omaket att färdas så lång väg. Men var ha de då gjort av alla de andra?»

»Jag har glömt alltsammans», utbrast Charlie.

De båda äldre sågo frågande på honom.

»När jag var nere i det där hålet, det första nämligen, icke det som stod i förbindelse med tunneln», fortsatte Charlie, »såg jag bland klippblocken en del ben och skallar. Och jag tror, att det var dessa som gjorde Billy så förskräckt. Jag såg, som sagt, endast en del, men där torde ha funnits tusental; allting var överhöljt med dy, och våra ljus lyste dåligt.»

»Vid den brådska, som då rådde», menade Morton, »torde gemene man ha kastats i den heta källan, då de trängdes med varandra att komma ut.»

»Sannolikt», svarade vännen. »Men ni måste knoga på; vi ha ett gott stycke väg framför oss.»

Hästarna rörde sig livligt framåt det upptrampade spåret, och då Billy icke visade några tecken till trötthet, gick färden snabbt undan. Såsom de väntat sig, ledde spåret dem raka vägen till den öppna terrängen med sanddyner, där begravningsplatsen var belägen. Här väntade dem en överraskning. Elden hade gått fram söder ifrån, och hela landskapet var svart. Och än mera, de snikna lågorna hade angripit de torra grenar och kvistar, vilka bildade underlagen åt de döda kropparna, och vad som nu återstod av dessa senare var endast halvt förkolnade ben, kringströdda här och var.

»Det ser ut, som om ödet velat i ett enda slag utplåna alla spår efter Warlattas», yttrade Morton,medan de från sadlarna blickade omkring på lämningarna efter kannibalernas kyrkogård.

»Men hur kan det komma sig, att icke detta inträffat förr?» undrade Brown.

»Det förstår jag inte. De torde varje år ha fått det nedbränt och av någon anledning icke brytt sig därom. Hur som helst, sörjer jag inte därför, ty om landet är likadant ett stycke söder ut, skall jag nog taga itu med det.»

»Det låter höra sig. Och låt oss nu komma i bivack, innan det är mörkt. Det finns tillräckligt med obränt gräs vid vattenhålan för våra hästar.»

Detta visade sig även vara händelsen, och snart flammade en munter lägereld, kring vilken sällskapet slagit sig ned för att samspråka en stund.

»Om ni verkligen med allvar tänker på att taga upp ett stycke land här», sade Brown, »kunna vi lika så gärna ta det i skärskådande under morgondagen, eftersom vi ju ändock äro här på platsen. Och hästarna komma endast att vinna därpå för återstoden av färden, ty kom ihåg, att, såvitt vi nu kunna beräkna, finns det inte något vatten på hela vägen härifrån till stationen — en sträcka på minst hundra mil.»

»Av traktens utseende att döma har ovädret gått fram här, och det bör ha kvarlämnat något vatten i de lerhålor vi passerade.»

»Åskväder äro icke mycket att lita på. I regeln inträffa de på sådana platser, där man inte har något gagn av dem. När vi bryta upp, göra vi alltså klokast i att utgå ifrån, att det under hela vägen inte kommer att finnas något vatten, även om jag som ni tror, att vi ska påträffa något åtminstone.»

»Så som sakerna nu stå», sade Morton och drog filten över sina skuldror, »ha vi knappast något annat tydligt bevis för att Warlattas någonsin funnits till än det här upptrampade spåret i djungeln.»

»Såret i Billys ben», mumlade Charlie sömnigt.

*

TJUGUSJUNDE KAPITLET.

ÅTER HEMMA.

Början av färden följande morgon tedde sig lovande. Ravinen fortsatte med vattenrikt lopp omkring femton mil framåt genom rikt gräsbevuxet land. Eldens framfart hade givit åt den svärtade marken ett allmänt intryck av förstörelse, men detta förmådde icke helt dölja landskapets obestridliga fruktbarhet och därav härflytande värde. Efter hand drog sig djungeln, som ryttarna för någon kortare tid förlorat ur sikte, tillsammans från båda sidor, och det var påtagligt, att ravinen snart skulle alldeles försvinna, sedan den väl kommit in i buskskogen. Sällskapet var åter vid lägerplatsen tids nog att göra en avstickare uppåt ravinen för att förvissa sig om, att intet oroande fanns åt det hållet. Efter slutad måltid företog Brown en undersökning av den närmaste trakten i avsikt att utröna huruvida den var guldförande. Efter att ha förvarat en del fynd i medförda bleckskålar yttrade han:

»Vi måste ge något namn åt den här fyndigheten, men vilket? Ni får rösta först, Charlie.»

»Warlatta-dynerna?»

»Bra», tyckte Morton. »Vi kunna inte hitta på något bättre. Skål för Warlatta-dynerna!»

»Men guldfältet då?» sade Brown.

Det blev tyst en stund, medan en var funderade över ett lämpligt namn.

»Om vi skulle uppkalla det efter Stuart, som var dess förste upptäckare», föreslog Morton.

»Nå, Stuarts fält då — och så ett glas till hans minne!»

Skålen dracks under tystnad.

»Detta påminner mig om», anmärkte Brown, »att den delen av dagboken, som handlar om upptäckten av guldfältet, måste noga uteslutas ur såväl originalet som våra avskrifter.»

»Vi ska strax sköta om den saken för att vara säkra. Dagboken kan, om så skulle påfordras, när som helst återställas i sitt ursprungliga skick. Under tiden är det alldeles överflödigt, att vem som helst lägger sin näsa i vårt fynd.»

Arbetet var snart undanstökat, och den borttagna delen av dagboken gömdes omsorgsfullt.

»Ännu en natt och så hemma igen», yttrade Charlie belåten, då de följande morgon sutto upp. »Jag har inte under hela färden tänkt så livligt som nu på den gamla hederliga stationen.»

Djungeln, som berett dem så mycket besvär under färden hemifrån, måste än en gång passeras. Och det var med saknad de lämnade Warlattas' väl upptrampade spår. Till ryttarnas fördel hade ovädret röjt upp en stor del av vägen, så att de utan vidare svårigheter nådde hemmet.

»Vi ha inte förlorat en enda häst, trots det att vi haft att färdas genom så uttorkat och ödsligt land», anmärkte Morton, medan de redo fram över de välkända fälten några mil från stationen.

»Och det är något att vara stolta över», tyckte Brown. »Våra långvariga raster här och var ha räddat djuren åt oss.»

Deras återkomst till stationen samma afton väckte stor glädje hos tjänstefolket. Karlarna hade börjat bli otåliga och ängsliga och framkastat tanken på att taga upp deras spår för att se till huruvida någonting hänt dem.

Varje australisk bushman känner Leichhardts historia, och när det blev känt, att gåtan rörande

hans och hans expeditions slutliga öde blivit löst, tyckte man allmänt, att ett visst ryktbarhetens skimmer utgjutits över stationen och vad till denna hörde.

Billy fick röna ett storartat mottagande från sina landsmäns sida. Han förevisade sitt sår och lät förstå, att han på egen hand utrotat Warlattas, trots det att dessa voro jättar på mer än sju fot. Lyckligtvis hade han ingen kännedom om guldfältet och kunde således icke förtälja något om detta; men historien om sjön och om grottorna i dennas närhet förlorade icke på att berättas av honom. Han glömde emellertid alldeles att omnämna sin förfäran i den underjordiska gången.

Nyheten om expeditionens lyckliga färd och intressanta upptäckter flög snart på telegrafens vingar över landet. Den mottogs med entusiasm på vissa håll, men med föraktfullt tvivel på andra, såsom plägar vara vanligt i dylika fall. Brown beklagade endast, att de icke medtagit en kamera och haft några fotografier med sig hem; men alldenstund äktheten hos de hemförda skriftliga dokumenten sedermera blivit offentligt vitsordad, hava belackarna nödgats nodstämma tonen.

För närvarande avvakta våra äventyrare lämplig tidpunkt att återvända till guldfältet, som enligt deras övertygelse skall genom en sammanhängande remsa av guldförande land kunna anknytas till de rika fyndigheter, vilka på sista tiden sett dagen i västra Australien.

*